اجال [illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

مالكه العبد الفقير [illegible]

اسهال ايچون دوا صبر سقطرى [illegible] اصلادن

[illegible]

طورلي بلغم ايچون دوا قرق [illegible]

طورلي بلغم ايچون دوا [illegible] اسمه مرو

بسم الله الرحمن الر

بسم الله الر

اسهال اسهال ايچون الم ذلك

بسم الله الرحمن الرحيم

الم ذلك الكتاب لا ريب

هذه رسالة في اجمال احوال المذاهب المختلفة لطوايف الامم وتباين مشارب اهل العالم من امة محمد صلى الله عليه وسلم

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعلنا من الفرقة الناجية وعصمنا
عن الاعتقادات الزايفة والصلوة على سيدنا محمد الهادي
الى سبيل الرشاد وعلى آله الذين سلكوا سبيل السداد فيقول
العبد الجاني محمد امين ابن صدر الدين الشرواني ان هذا مختصر في
بيان مقالات اهل العالم والمذاهب المختلفة لطوايف الامم ادرنا على
الاجمال مجتنباً على التطويل والاملال امرني به من لا يسعني
مخالفته لانه احاط بي نعمه وملاطفته وهو اصدق الوزراء دينا
واحقهم يقيناً واوفرهم علماً واوفرهم حلماً واعدلهم خلقاً واجملهم
خلقاً واكبرهم حياءً واكثرهم عطاءً واحسنهم ادباً وانسبهم حسباً
واملحهم صورةً واحملهم سيرةً واتقنهم فكراً والطيبهم ذكراً اعني
الوزير الاعظم والدستور الافخم الذي عم احسانه وفشا محمد پاشا
اللهم اجعل شموس دولته على فلك الوزراء مضيئة

وبدور

وبدور نفوس ساير الوزراء من انوار تدبيره مستفيضة ورتبته
على مقدمة وعشر ابواب وخاتمة اعلم اني امرت من ذلك
الجناب المستطاب ان اورد ما اورده في هذا الكتاب بلسان
التركي لتعم فايدته وتكثر عايدته والا فذلك الجناب العالي
المحفوف بصنوف الفضايل والملاحظ او في جميع الالسنة كما
ان له يداً طولى في استعمال السيوف والاسنة فيها انا افيض
في المقصود ومستعيناً من الملك المعبود بلكه اختلاف
امم وتباين مذاهب بني آدم سنت قديمه وطريقهٔ عتيقه در
ايله الحمد رب العزت تبارك وتعالى بيوررکه كان الناس
امةً واحدةً فاختلفوا فيه ودخي بيوررکه ولا يزالون
مختلفين وبيوررکه وقطعناهم في الارض امماً منهم الصالحون
ومنهم دون ذلك لهذا امت محمد عليه الصلوة والسلام فرق مختلفه
منشعب اولمشلردر اوليله كه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم بيورمشدركه
ستفترق امتي ثلثا وسبعين فرقة كلهم في النار الا واحدة
وهم الذين على ما انا عليه واصحابي بو حديث شريف معجزات

نبي عليه السلام دنلر زيرا خبر ويردكلري اوزره امت محمد
يتمش اوچ فرقه يه متفرق اولديلر جمله من حيث الاعتقاد اهل
ناردر الا بر فرقه كه نبي عليه السلام وصحابه كرام طريقنه سالك
اولمشلردر كه انلره اهل سنت وجماعت ديرلر بو يتمش اوچ فرقه
اصول مذاهب دركه مابينلرنده مخالفت كليه واردر الا شعب
وفروع دخي زياده در الباب الاول في فرق المعتزلة بو طائفه يه
معتزله تسميه اتمكه سبب بودركه بو طائفه نك رئيسي واصل بن
عطا شيخ حسن بصري حضرتلرينك كوفه مسجدنده وعظ ايدركن
مرقوم واصل مجلس وعظدن قالقب مرتكب كبيره نه مؤمن در
ونه كافردر ديو تقرير ايدرك واروب مسجدك بر كوشه سنده
اوتوردي شيخ حسن بصري حضرتلري بو حالي كورجك قد اعتزل
عنا بيوردیلر يعني بزم اعتقادمزدن دونب جمعدن باطل ايل
اندي ديمكدر قاضي عبد الجبار كه كبار معتزله دندر ديركه
قرآن كريمده هر محلده كه لفظ اعتزال واقع اولمشدر مراد باطلدن
حق جانبه اعتزالدر كقوله تعالى فان اعتزلوكم فلم يقاتلوكم

وقوله

وقوله تعالى فان لم يعتزلوكم ويلقوا اليكم السلم الآيه
وغير ذلك پس معلوم اولديكه اعتزال صفت مدح ايكن ذم
دكلدر ايشته جواب بز ديرزكه بو كلام منقوضدر بو آيت كريمه ايله
فان لم تؤمنوا لي فاعتزلون زيرا بو محلده اعتزالدن مراد كفردر
وبالجمله جميع معتزله اگرچه متفقلردر يعني حق تعالى سميع
وبصير وعليم وخبير ومتكلم وقادر ومريد دكلدر صفات
عين ذاتدر ديرلر عالم لا علم له قادر لا قدرة له
مرادلري بودركه صفات عين ذاتدر فلاسفه دخي بو اعتقاددهدر
درديرلر بلكه صوفيه بيله نفي صفات زايده قديمه ايتمكده وقرآني
اهل سنت قرآن قديمدر ديدكلري يعني كلام الهي نك
جل ذكره معناسيدر يعني كلام نفسي ان الكلام لفي
الفؤاد وانما جعل اللسان على الفؤاد دليلا معتزله
ديرلركه كلامكه مراد الفاظدر حادثدر وكلام صفات الهيه
دن دكلدر اهل سنت ديرلركه صفاتدندر وقرآن مخلوق
وحادثدر ديمكده دليللري بودركه لا تدركه الابصار وهو يدرك

الابصار

بودخي لن تراني دن استدلال ايدرلركه تأبيدا ايچوندر ديرلر
لن حرفي اهل سنت وجماعت ديرلركه وجوه يومئذ ناضرة
الى ربها ناظرة وحديث شريفده انكم سترون ربكم كما ترون
القمر ليلة البدر ودخي فلن ابرح الارض حتى يأذن لي
ابي اهل سنت لن حرفي تجديدا ايچوندر ديرلر ورب
العزت آخرتده مرئي بالبصر دكلدر ديمكده وحسن وقبيح
اشيا عقليدر ديمكده ورعايت حكمت ومصلحت افعال
اللهده واجبدر يعني هرنه كم ايودر عبادده انك لازمدر
اهل سنت ديرلركه لا اصلح عالم باريه واجب دكلدر ديكوه
لكن بكوني فرقه ديرلركه جمله بربرين اكفار ايدرلر الفرقة الاولى الواصلية
بو طائفه يه واصل بن عطا اتباعيدر مذهب وعقيده لري
بودركه رب العزت اضافه شر ممتنعدر يعني اللهدن
شر صادر اولماز اهل سنت خير وشر اللهدندر ديرلر يضل
به من يشاء ويهدي من يشاء وكفر وايمان مابينده منزله
ثابتدر وحضرت عثمان وقتله عثماندن احد فريقين لاعلى التعيين

خطئه

4

خطئيه ايدرلر ودخي حكم ايدرلركه علي وطلحه وزبيرك وقعه
جملده عسكره شهادتلري مقبول دكلدر ودخي تجويز ايدرلركه حضرت
عثمان نه مؤمن ونه كافر ايدي ونارده مخلد اولمسن دخي
تجويز ايدرلر العمروية بو طايفه عمرو بن عبيده منسوبلردر
وفرق بو عمرو روات حديثدندر زهد ايله معروفدر لكن
عقيده سي واصلك عقيده سنه مطابقدر الا وقعه حضرت
عثمانده فريقين ايكيسني دخي فاسقلر ردديرلر الهذيلية بو طايفه
شيخ المعتزله اولان ابو الهذيل اتباعيدر ومذهبلري بودركه
حق سبحانه وتعالی خالقيتي برحده واصل اولوركه اندنصكره
هيچ نسنه خلق ايتمكه قادر اولماز ودخي مقدورات الله فنا
بولور ديرلر واهل خلدك حركاتي منقطعه اولوب دايما سكون
اوزره اولور ديرلر النظامية بو طايفه ابرهيم بن نظام اتباعيدر
ومذهبلري بودركه چوق نسنه يه انسان قادر اولوركه حاشا
رب العزت اكا وانك جنسنه قادر اولماز يعني شر ايده مز
انسان شره قادردر واجماع وقياس وخبر واحد دليل دكلدر

دیرلر واصحاب کرامک جمله‌سنه حتی حضرت علی یه بیله سب
ایدرلر الثمامیه بوطایفه ثمامه بن اشرس اتباعیدر مأمون خلیفه
عصرنده ظهور ایتدیلر فعل بلا فاعل جایزدر دیرلر و یهودی و نصارا
و زنادقه آخرتده ترابه منقلب اولورلر یعنی حیوانات کبی و دخی
ویقول الکافر یالیتنی کنت ترابا جنته و ناره داخل اولمازلر
دیرلر البشریه بوطایفه بشر بن معتمر اتباعیدر مذهبلری
بودر که الله تعالی یه لطف واجب دکلدر و تولید افعال بونلرک
مخترعلریدر المعمریه بوطایفه معمر بن عباد سلمی اتباعیدر و
مذهبلری بودر که حق سبحانه و تعالی اجسامدن غیری
هیچ نسنه خلق اتمامشدر اعراض اجسام مخترعاتیندر
یا طبعا احراق کبی ناره نسبت و اختیارا الوان کبی حیوانه نسبت
المزداریه بوطایفه ابو موسی بن صبیح المزدار اتباعیدر
مذهبلری بودر که قرآن مثلی بلکه دخی احسن نظماً و بلاغت
کلام تألیفنه انسان قادردر و قدم قرآنه قائل اولنلری اکفار ایدرلر
و سلاطینه ملازمت ایدنلری کافرلردر لایورث و لا یورث

منه

منه دیرلر اهل سنتی و جماعتی دخی اکفار ایدرلر
الهشامیه بوطایفه هشام بن عمرو الفوطی اتباعیدر جنت
و جهنم هنوز مخلوق دکلدر دیرلر دلیللری بودر که عرضها کعرض
السماء والارض عرضی بویله اولمق طولی ثم اولمق کرکدر
پس مخلوق اولمامشدر دیرلر و اهل سنت دیرلر که اسکن
انت و زوجک الجنة و دخی اعدت للمتقین ماضی صیغه‌سی ایله در
و قرآنده حلال و حرامه دلالت یوقدر دیر حسبنا الله و نعم
الوکیل دیمکدن منع ایدرلر لفظ وکیلی الله تعالی یه اطلاق
ایتمک جایز دکلدر دیرلر الجاحظیه بوطایفه عمرو ابن
بحر الجاحظ اتباعیدر معارف باسرها بدیهیه در دیرلر و فنا
و انعدام جسم ممتنع در دیرلر و خیر و شر فعل عبددر دیرلر
و قرآن جسددر تارة رجله و تارة مرأة منقلب اولور دیرلر
یعنی قرآن عظیم کاه ار صورتنده و کاه عورت صورتنده ظاهر
اولور دیکدر الجبائیه بوطایفه ابو علی محمد بن عبد الوهاب الجبائی
اتباعیدر مذهبلری بودر که کلام الله مرکب در حروف و اصواتدن

وعلو قدر جهتيدن و مرتكب كبيره اولان كمسنه توبه اولمه

نارده مخلد اولور وكرامات اوليايي دخي نفي ايدرلر البهشمية

بوطايفه ابو هاشم بن ابو علي ابن الجبائي اتباعيدرلر بلا معصية

انسان عقابه مستحق اولور ديرلر اكرچه اجماعه وحكمته دخي

مخالف ايسه الكعبية بوطايفه ابو القاسم محمد بن الكعبي اتباعيدرلر

فعل رب بغير ارادة واقعدر ديرلر يعني خاشا ايلديكني بلمز

والله تعالى سميع وبصير دكلدر ديرلر الخياطية بوطايفه الحسن

بن عمرو الخياط اتباعيدرلر افعال عباد قدرت عبده نسبت

ايدرلر يعني عبد كندي فعلنك خالقيدر اهل سنت ديرلر كه نوعي

دخي افعالمزي الله تعالى خلق ايدر واجسام حال عدمده ينه جسم ايدي

ديرلر الاسوارية بوطايفه اسواري اتباعيدر مذهبلري بودر كه

حق تعالى بو شينك عدمي ايله خبر ويرسه وياخود عدمنه علمي

متعلق اولسه عدم ايمان ابو لهب كبي وابو جهل كبي اكا قادر

اولمز ولكن انسان قادر اولور ديرلر الاسكافية بوطايفه

ابو جعفر الاسكاف اتباعيدر ديرلر كه الله تعالى عقلايه ظلم ايتمكه قادر

دكلدر يعني عقلا كندولرندن يرامازي دفع ايدرلر ديو ياوه

سويلرلر وصبيان ومجانينه ظلم ايتمكه قادردر ديرلر الجعفرية

بوطايفه جعفر بن حرب اتباعيدر فاسق امتده مجوسدن

اشد كمسنه واردر ديرلر وحد شرب اجماعله ثابت اولمق

خطادر ديرلر زيرا حد بابنده نص شريف معتبردر ديرلر وسارق

حبه فاسق درو ايماندن خارجدر ديرلر الحابطية بوطايفه

احمد بن حابط اتباعيدر ومذهبلري بودر كه عالمك ايكي

آلهه واردر بري بودر كه قديمدر الله تعالى در وبري دخي

حادثدر كه مسيح در ودنياك اخرتده حسابي كورن مسيحدر

الحدبية بوطايفه فضل حدبي اتباعيدر تناسخيلردر

وجميع حيوانات تكاليف شرعيه ايله مكلفدر ديرلر يعني

ات وخاتر وكلاب مرتبه اولاده انسان ايديلر وانلره

تكاليف شرعيه لازم ايدي ينه لازمدر ديرلر الصالحية

بوطايفه صالح اتباعيدر صفت علم وقدرت وسمع وبصر

[illegible]

مثبت ایله دخی قایم اولمق جایزدر دیرلر الباب الثانی
فی فرق الخوارج جمله خوارج متفقلردر که انسان معصیت ایتمکله
کافر اولورلر و حضرت عثمان و حضرت علی و طلحه و زبیری و
حضرت عایشه یی اکفار ایدرلر و حضرت ابو بکر ایله حضرت
عمری تعظیم ایدرلر و خوارج یکرمی اوچ فرقه در فرقه اولی من
الخوارج المحکمة بو طایفه ده اول قومدر که حضرت علی حکمه راضی
اولدوقده عسکردن مفارقت ایدوب حضرت علی ایله معاویه یی
اکفار ایتدیلر و حضرت علی یه سویلدیلر اگرسن امام برحق
ایدک نیچون حکمه راضی اولدوک و اگر دکل ایدک ایسه
نیچون بزی جنکه کتوروب بونجه اصحابک قتلنه حرب جمل
ایله حرب صفینده سبب اولدک دیرلر الازارقة بو طایفه
نافع بن ازرق اتباعیدر تحکیم ایله حضرت علی کافر اولدی دیرلر و ابن
ملجم حضرت علی یی قتلنده ملهم اولوب علی یی قتل ایتدکنده محق در
و جملتا اصحاب کرام کافردر و عموم اوزره مخلدین فی النار در

دیرلر

دیرلر النجدیة بو طایفه نجد بن عامر اتباعیدر مذهبلری
بودرکه ناسک امامه احتیاجلری یوقدر لازم اولان عدالتدر
دیرلر البیهسیة بو طایفه ابو البیهس ابن الهیصم اتباعیدر
مذهبلری بودرکه هر کمسنه حق سبحانه و تعالی یی جمله
صفات و اسما ایله متصف بلمیه که سمیع و بصیر و علیم و خبیردر
و جمیع احکام شرعیه یی بلمیه کافر اولور یعنی ایمان ما جاء به
النبی دیرلر پس تمام احکام شرعیه یی هر کمسنه بلمک جایزدر
واجبدر بلمیه کافردر دیرلر العجاردة بو طایفه عبد الله بن
عجرد اتباعیدر مذهبلری بودرکه اطفال مشرکین اهل ناردر
و سوره یوسف قراندن دکلدر دیرلر زیرا بو سوره ده عشق
ایله عشقک شرحی اولنمشدر قرآن اولمق مناسب دکلدر
دیرلر و قد حکی امام النووی فی اطفال المشرکین ثلثة مذاهب
الاکثر انهم فی النار و الثانی فی التوقف و الثالث الذی
صححه انهم فی الجنة لحدیث رسول صلی الله علیه و سلم
کل مولود یولد علی فطرة الاسلام و حدیث رؤیة ابرهیم

عليه السلام المعراج في الجنة وحوله اولاد الناس

وقال محمد بن الحسن اعلم ان الله تعالى لا يعذب احدا

بلا ذنب وهو منقول الى رحمة النووي وفي اطفال المشركين

اقوال اخر ضعيفة لا يطيل بذكرها وبالله العصمة والتوفيق

الصلتية بو طايفه عثمان بن ابي الصلت اتباعيدر مذهبلرى

بودر كه كافرلر كلوب بزه داخل اولسه اسلامي ايله حكم ايدرز

ليكن اطفال موقوف اولنور تا بالغ اولنجه صكره اسلامه

دعوت اولنور قبول اتمزسه قتل اولنور الميمونية بو طايفه

ميمون بن عمران اتباعيدر كشي كندو صلبي قزيني كندو يه

و يا حود اوغلونه نكاح اتمكي تجويز ايدرلر و خبر و شري الله

تعالى دن بلمزلر و اطفال كفار اهل جنتدر ديرلر

الحمزية بو طايفه خلف خارجي اتباعيدر اطفال

مشركين بلا عمل و لا شرك اهل ناردر ديرلر الاطرافية

بو طايفه اطراف عالمده احكام شرعية علمي اولميان كمسنه لر

معذورلردر ديرلر الشعيبية بو طايفه شعيب بن محمد اتباعيدر

كبير

و عبيد فعللرنك فاعلي اولميب كاسبيدر ديكلره اهل

سنته تابعلر ساير اعتقادلرده خوارج اعتقادينه موافقدرلر

الحازمية بو طايفه حازم بن عاصم اتباعيدر و بو طايفه

حضرت علي شاننده توقف ايدرلر الثعالبية بو طايفه

ثعلب بن عامر اتباعيدر مذهبلري بودر كه طفل اكر صغير

و اكر كبير در ولي اولور مكر كه بعد البلوغ انكار حق ايليه

الاخنسية بو طايفه اخنس بن قيس اتباعيدر كندو

طايفه لرندن بر كمسنه بلاد مسلمنده اولسه اكفار ايدرلر

المعبدية بو طايفه معبد بن عبد الرحمن اتباعيدر مذهبلري

بودر كه دينلرندن اولمين عورتي نكاح اتمك جايزدكلدر

الرشيدية المكرمية بو طايفه هر شيده عشر واجبدر ديرلر

بو طايفه مكرم عجله اتباعيدر تارك الصلوة كافردر ديرلر

اما ترك صلوة اتدكيچون دكلدر بلكه حق تعالى يي بلمدوكيچون

ديرلر المعلومية بو طايفه نك مذهبلري مؤمن

اولمکسه درکه حق تعالینک جمله اسما و صفاتین بیلمه
اکر بونی بیلمه مؤمن دکلدر جاهلدر دیرلر المجهولیه
بو طایفه قتنده بر کمسنه حق تعالینی بعض اسما ایله بیلمه
کفایت ایدر اول کمسنه مؤمن و عارف اولور الاباضیه
بو طایفه عبد الله ابن عیاض اتباعیدر اهل قبله دن بزه مخالفت
اوزره اولنلر کافرلردر دیرلر و مرتکب کبیره موحددر غیر مؤمن
دردیرلر یعنی الله یه ایمانی کامل دکلدر حضرت علی ایله اکثر صحابه
کرام اچون کافرلردر دیرلر الاصفریه بو طایفه زیاد بن اصفر
اتباعیدر قولده تقیه جایزدر عملده جایز دکلدر دیرلر الحفصیه
بو طایفه ابو حفص ابن ابی المقدام اتباعیدر ایمان شرک مابیننده معرفة
الله در واسطه دردیرلر بر کمسنه عارف بالله اولوب ماسوا بیه منکر اولسه
کافردر مشرک دکلدر دیرلر الحارثیه بو طایفه ابو الحارث اتباعیدر و
اباضیه یه موافقلردر افعال عباد حق تعالینک مخلوقی دکلدر
دیرلر و استطاعت قبل الفعل دکلدر دیرلر الباب الثانی

في فرق الشیعه ویقال لهم الروافض ایضا بو طایفه یه شیعه
دیمکه وجه بودر که کندولر علی نجه حضرت علی یه مشایعت
یعنی متابعت ایدرلر و امام باحق نبی علیه السلامدن صکره
علی ایله اولاد علی در دیرلر و بونلره رافضی دیمکه سبب
بودر که زید ابن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب رضی الله تعالی عنهم
هشام بن عبد الملک عمرنه خروج ایتدکده بو طایفه دن اوزرینه
اوشن بیک ادم جمع اولدی حضرت ابی بکر ایله حضرت عمره رضی الله عنهما
طعن و لعن ایدر اولدیلر زید بونلری بو خصوصده منع ایتدکیچون زیده نجره
اولوب جمله سی زیدی براقدیلر انجق ایکیوز کمسنه یانینده قالدی اول
وقت زید دیدیکه رفضتمونی یعنی بنی رفض ایتدوکز یعنی بنی ترک ایتدوکز
وتنها براقدوکز و دخی حقی ترک ایتدیکلری اچون رافضی دینلور و اصول
فرق شیعه اوچدر زیدیه و امامیه و غلاة روافض اما بو اوچ
فرقه نک هر بریسی برنجه فرقه یه متفرق اولمشلردر جمله فرق فرقه بلکه
دخی زیاده دیرلر الزیدیه بو طایفه زید بن علی اتباعیدر مذهبلری
بودر که علینک امامتی نص خفی ایله ثابتدر قوله تعالی انما ولیکم الله و رسوله

کبی که مراد ولیدن حضرت علی در و دخی یا ایها الرسول بلغ ما
انزل الیک یعنی خلافتی علی یه ابلاغ ایله دیمکدر دیرلر لیکن
وصفا للاکثر و جمله اصحابی حاشا اکفار ایدرلر نص شریفه مخالفت
ایدوب حضرت علی یه اقتدا ایتمدیلر دیو السلیمانیة بو طایفه سلیمان
بن جریر اتباعیدر مذهبلری بودر که امامت جمله خلق مابیننده
شوری ایله در و خیار مسلمین دن ایکی کسنه نک بیعتی ایله منعقد
اولور ابو بکر ایله عمر امام لر ایدی لیکن علی موجود ایکن خلق
انلره بیعت اتمکه خطا در دیرلر ایدی اما بعد الوقوع جایزدر
و حضرت عثمان و طلحه و زبیر و عایشه صدیقه یی اکفار ایدرلر
البتریة بو طایفه تبیر اتباعیدر سلیمانیه یه موافقلردر الا حضرت
عثمانی بحث اتنده متوقفلردر فی زماننا زیدیه اصولده معتزلی و فروعده
حنفی لردر الامامیة بو طایفه امامت حضرت علی یه نص جلی ایله
ثابت اولمشدر دیرلر و سایر اصحاب کرامی اکفار ایدرلر و بو طایفه
اون اوچ فرقه در الباقریة بو طایفه نک اعتقادلری بودر که
امامت محمد بن علی باقرده ختم اولدی مذکور وفات اتمدی

بلکه

بلکه غایب در و امام انلردر دیرلر العماریة بو طایفه دیرلر که
امام علی الحق امام جعفر اوغلی عبد الله در افطح در الفطحیة
بو طایفه نک اعتقادلری بودر که امام جعفردن صکره امام
بالحق امام جعفر اوغلی در که امام موسی در الشمطیة بو طایفه نک
مذهبلری بودر که امام علی الحق امام جعفرک اوغلی محمد ایدی الاسمعیلیة بو طایفه
امام علی الحق جعفر اوغلی اسمعیل ایدی دیرلر لکن اسمعیل امام
جعفر حیاتنده وفات اتدکده امامت فرزندانلرینه انتقال اتدی
دیرلر بو طایفه یه ملاحدهٔ اسمعیلیه دیرلر و دخی قرامطه
دخی دیرلر المبارکیة بو طایفه یه دیرلر که اسمعیل
بن جعفر والدینک و حیاتنده وفات اتدکده امامت
برادرینه انتقال اتمدی بلکه صلبی اوغلی محمده انتقال
ایلدی الممطوریة بو طایفه دیرلر که امام موسی بن جعفر وفات
اتمدی بلکه غایبدر دیرلر و بو طایفه یه ممطوریه دیمکه باعث
بودر که مذهبلرینی انکار ایدنلرک بریسی بر طایفه بو قومه دیدیلر که
ما انتم الا کلاب ممطورة یعنی سز دکاکلش

مذهبنده يغورده ياني اولمش ايتيلر كبي سزد ديمك در الاقطعية
بو طايفه موسى بن جعفر قطعا وفات اتمشدر ديرلر انكيچون
قطعيه ديرلر الواقفية بو طايفه امام محمد تقي كه علي موسى
الرضا حضرتلرينك كوچوك اوغلي در امامتنه قايللر در امامت
علي بن موسى الرضا شاننده توقف ايدرلر امامتنه قطعي جزم
ايتمزلر الجعفرية بو طايفه امام حسن عسكريدن صكره امامت
برادري جعفره انتقال ايتدي ديرلر الانتظارية بو طايفه
ديرلركه امام بالحق محمد بن حسن العسكري درغايب في رتبه
ظهوري مترقب در و منتظردر و بو طايفه قتنده امام زمان حياتنده در
ليكن ظاهر دكل در غايب در ظهور ايتسه كركدر و امام مذكور اوك
اولاد علي عليك اون ايكنجيسيدر مهدي ديدكلري بودر
ديرلر و نمازده تشهدو فنجو محلده التحيات ابونيبوني اوقورلر اللهم صل
علي محمد المصطفى وعلي المرتضى زوج البتول فاطمة الزهرى
وخديجة الكبرى والسبطين الحسن الرضا الحسين المستشهد بكربلا
وصل علي زين العابدين والباقر محمد والصادق جعفر والكاظم موسى
والرضا

والرضا علي والتقي محمد والنقي علي والزكي العسكري الحسن
وصلي علي حجة الله القايم الخلف الصالح الامام الهمام المنتظر
المرتجي صاحب الزمان وقاطع البرهان وخليفة الرحمن
ومظهر الايمان وسيد الانس والجان صلوات الله وسلامه علي
نبينا محمد وآله اجمعين الطيبين الطاهرين وسلم تسليما كثيرا
و روافض بو اون درت كمسنه يه چارده معصوم پاك ديرلر
و بو اون ايكيسنه دوازده امام ديرلر و جملة اصحاب
كرامي رضوان الله تعالى عليهم اجمعين اكفار ايدوب
عمومنه لعن ايدرلر ديرلر جمله اصحاب پيغمبردن صكره
حاشا كافر اولديلر الا علي و فاطمه و امام حسن و امام حسين
و عمار ياسر و سلمان فارسي و ابوذر غفاري و مقداد و بلال و صهيب
و بونلردن بر طايفه دخي ديرلر كه صكره ابوذر و بلال و مقداد
و صهيب دخي حاشا كافر اولديلر اصحاب كبار و عموم انصاردن
انجق سلمان ايله عمار اسلام اوزره قالديلر و بو طوايف
اماميه بو مذكور اولان طوايفه منحصر دكلدر دخي زياده در حتي امام

فخر الدين رازي حضرتلري بيورزلر كه بعض كتب روافضده فرقهٔ

اما الغلاة

اماميه تمتي اوچ فرقه يازلمشلردر • بو طايفه اون سكز فرقهدرلر

ساير فرقهٔ شيعه بونلري اكفار ايدرلر بلكه جمله فرقهٔ شيعه بريرين

اكفار ايدرلر لعنهم الله واعد لهم جهنم وساءت مصيرا السبائية

بو طايفه عبد الله ابن سبا اتباعيدر • مزبور عبد الله حضرت علي

عصرنده ايدي بر كره حضرت علي يه ديدي كه يا علي انت الاله

حقا حضرت علي مزبوري خدمتندن دور ايلدي ونفي بلد ايتدي

ومداينه سوردي • وبو طايفهنك اعتقادي بودر كه حضرت علي

وفات ايتمدي ومقتول دخي اولمادي • وعلي صورتنده بر شيطان

مصور اولمشدي ابن ملجم اول شيطاني قتل ايتدي ديرلر وحضرت

علي عاليا جو سماده سحابده در • ورعد عليك صوتيدر وبرق

انك سوطيدر يعني قمچيسيدر • علي بردخي ارضه نزول ايتسه گركدر

ووجه ارضي عدل ايله مالامال ايتسه گركدر • وهر قچن گوك گورلدي

بو طايفه عليك السلام يا علي ديرلر البنانية بو طايفه بنان

بن سمعان اليهودي اتباعيدر بو طايفه ديرلر كه حق تعالى

انسان

انسان صورتنده ايدي جمله اعضاسي فنا بولور وجهي اولكي الا يوزي

قالور كل من عليها فان ويبقى وجه ربك ذو الجلال والاكرام

بو معنايه اشارتدر ديرلر • واعتقادلري بودر كه الله تعالى علي ده

واولاد علي يه حلول ايتمشدر نته كم حضرت جبريل عليه السلام

دحيه كلبي صورتنده حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتنه

كلوردي حق سبحانه وتعالى دخي حاشا ثم حاشا اولان ملحد

صورتنده ظاهر اولمق جايزدر • وحالا في زماننا اولان روافض

بو اعتقاد اوزرهدرلر كه عنعنه ايله حالا حق تعالى حاشا ثم حاشا

اولان ملحد صورتنده تجلي ايدر انكيچون معبودلري اكا سجده ايدرلر

جميع نسنه ثنا هلرنه نسبت ايدرلر حاشا اني تكري بلورلر

وبو طايفه كبي اشد كفر ايلمز بر طايفه يوقدر يهودي ونصراني

وساير فرق كفردن بونلر اشددرلر وبونلر ازالهسي

اهم مهماتندر وعلماء اسلام باسرهم بونلرك كفرلرنده توقف

ايتمشلردر وبونلرك دين اسلامه ضررلري ساير كفردن

زياده در اصلا احكام شرعيه دن بر نسنه يه قائل اولمازلر

وبونلارك احواللرينه واقف اولان كمسنه اصلا شانلرنده توقف
ايتمزلر **الخطابية** بو طائفه ابو الخطاب الاسدي يه اتباعيدر درلركه
اولاد علي جمله انبيا ايدرلر ومع هذا الله تعالى عليدن صكره حسن
وحسين ده وزين العابدين ده وجعفر صادق ده حلول
ايتمشيدي بونلر كه هر بري تكري ايدي حتى ابو الخطاب كه بو ملاعينك
رئيسي ايدي اتباعيله امام جعفره تكري كبي سجده ايتديلر وعبادت
ايدرلر ايدي امام جعفر بوني استماع ايتدكده مزبورلره لعنت اوقودي
ملعون مزبور بوني كوريجك امام جعفره رنجيده اولوب ديديكه الله
تعالى امام جعفردن خروج ايدوب بكا حلول ايتدي حالا بن
اندن مستحق عبادتم ديدي صكره ملعوني قتل ايتديلر بو قومك كندو
طايفه سي ايچون شهادت روزي يا تجويز ايدرلر وجنت نعيم
دنيا وجهنم آلام دنيادر ديرلر **المغيرية** بو طايفه مغيرة بن سعيد العجلي
اتباعيدر ديرلر الله تعالى جسم نوراني در انسان صورتنده در
وباشنده نوردن بر تاج واردر خلق الله آدم على صورته
بوكا اشارتدر ديرلر حضرت علي زماننده بو طايفه ظهور ايتدي

حضرت

حضرت علي يه حاشا سن تكري سن ديديلر حضرت علي بونلرك
بر قچيني نفط ايله آتشه ياقدي **المنصورية** بو طايفه ابو منصور العجلي
اتباعيدر درلر رسل ابدا منقطع اولماز وجنت اول كمسنه در كه
الله تعالى بزه آكا محبت ايتمكله امر ايتمشدر علي واولادي كبي
ونار اول كمسنه در كه بزه آكا عداوت ايتمكله وبغض ايتمكله امر ايتمشدر
ابو بكر وعمر كبي وبو ملاعين قتل نفس وزنا ولواطه جمله مباح
بيلورلر **الجناحية** بو طايفه عبد الله بن معاويه بن عبد الله بن جعفر ذي
الجناحين اتباعيدر وبو ملاعين تناسخ قائلدر يعني ارواح ابدانده
بربرندن بربرينه انتقال ايدرلر روح الله حضرت آدمده ايدي
صكره حضرت شيثه انتقال ايلدي واحدا بعد واحد تا علي يه وعلينك
اولادي سلسله سنه منتقل اولدي حالا بو عبد الله يه انتقال ايتمشدر
ديرلر وبو طايفه نك مذهبلري بودر كه انسان امام زمان اولان كمسنه يه
معرفت حاصل ايتدكدن صكره هيچ طاعت وعبادت ايتمك دخي لازم دكلدر
بو قومك مذهبلري واعتقادلري بودر كه رب العزة اولا
حضرت علي واولادني خلق ايتدي صكره ساير مخلوقاتي بونلره تفويض

اتدي بس سموات ارضين ومافيهاده بوجمله علي واولاد علي حلول اتمشلردر
ركوعده سبحان ربي العظيم دن علي در وسجودده سبحان ربي
الاعلى دن مراد رب العزة در ديرلر الكاملية بو طايفه ابو كامل اتباعيدر
وجمله صحابهٔ كبار كفار ايدرلر نيچون حضرت علينك بيعتن ترك ايدوب
حضرت ابو بكره بيعت اتديلر وحضرت علي دخي كفار ايدرلر نيچون
حقين طلب ايدوب اصحاب ايله جنك اتمدي ديو الغرابية بو طايفه
ديو كه حق تعالى جبريل ايله نبوت رسالتني علي يه كوندرمشيدي ليكن علي الله
محمد عليه السلام بربرلرينه شبيه اولمغله نتكم غراب غرابه وذباب ذبابه
شبيه در فرق ايده ميوب سهوا نبوتي حضرت محمده صلى الله عليه
وسلم كتردي انكچون حضرت جبرئيله حاشا لعن ايدرلر الذبابية
بو طايفه ديرلر جبريل عليه السلام ايله حضرت رسالت پناه
دوست ومصاحب اولمغله قصدا رسالتي ونبوتيني كه حضرت
علينك حقي ايدي اندن صرف ايدوب محمده ايلتدي بو طايفه
دخي حاشا جبريل امينه سب ولعن ايدرلر لعنهم الله وبو طايفه نك
مذهبلري بودر كه حق تعالى عرش اوستونده اوتورر وملائكه
اني عرش ايله بله قالدرر ديرلر المذمية بو طايفه حاشا حضرت رسول اكرمي

ذم

ذم ايدرلر كه علي تكري ايدي محمدي كوندردي كه تكرينك
دعوت ايده محمد خلقي علي يه دعوت اتميوب كندو نفسنه
دعوت اتدي ديرلر المختارية بو طايفه ديرلر كه جبرئيل رسالتي علي يه
كتورمشيدي ليكن محمد رسن حيله ايله علي دن بيوك اولمغله
علي دن معاونت طلب ايلدي ومحمد دعوت ايله مشغول اولوب
خلقي كندويه دعوت ايتدي بو جهتدن بو طايفهٔ ملعونه دخي
حاشا حضرت رسول اكرمه صلى الله عليه وسلم طعن
ايدرلردي النصيرية بو طايفه ديرلر كه الله تعالى اكثر اوقاتنده
حضرت علي ده حلول ايدر ايدي خيبر قلعه سي فتحنده حضرت
علي قلعه قپوسني قلع ايلدي اول وقت الله تعالى انكا حلول اتمشيدي
قوت ربانيه ايله قلع باب خيبر قلعه نك ايدي والا مقدور بشر دكلدر وبالجمله
علي يه حاشا الله ديرلر غلاة روافض ونصيريه دن اشد طايفه بو
والعن قوم نادردر الاسحاقية بو طايفه الله تعالى ايا علي ده حلول
ايتدي ديرلر وينه ديرلر چون علي واولاد علي افضل خلايقدرلر
هميشه حق تعالى انلرك صورتنده ظاهر اولور وانلرك لسانيله تنطق

واتلری اللری ایله طوتار و بالجمله علی اولادینی تکفیر ایدرلر

حاشا امام فخر الدین رازی حضرتلری بیورورلر که نصریه و اسحاقیه

والشد کفرا واقبح اولوب حلب ایله شام ده بو طایفه چوقدر

الازلیة بو طایفه دیرلر که علی ایله عمر ایکیسی بیله ازلیدرلر

لکن علی محض خیر و عمر شر محض در دیرلر **الکربیة** بو طایفه ابو کرب

خیری اتباعیدر دیرلر علی دن صکره امام علینک صلبیه اوغلیدر

اولان محمد حنفیه دیر حالیا هنوز حیاتده در برارسلان

و برارسلان صولونده اولوب انی محافظت ایدرلر و اکثر

طاغلرده اولور دیرلر **الهاشمیة** بو طایفه دیرلر که محمد حنفیه

وفات ایتدکده اوغلی ابو هاشم عبد الله بن محمد قائم مقام و امام اولدی

صکره وفات ایتدکده وصیت ایتدکه بندن صکره محمد بن

عبد الله بن عباس امام و لسن مزبور محمدک اتباعی خراسانده

خروج ایدوب ابو مسلم صاحب دعوه امدادی ایله خلیفه دعوت

ایدوب خروج ایتدیلر و خلافتی بنی امیه دن انتزاع ایدوب

اندن خلافت بنی العباسه انتقال ایتدی و شیوز بیل مقداری

خلافت

خاندان عباسیه ده باقی قالدی **الرزامیة** بو طایفه ابو هریره روندی

اتباعیدر دیرلر امامت و خلافت اولاد عباسک حقی ایدی اخراج الحق

مرکزنده قرار بولدی **الباب الرابع** فی فرق الملاحدة بو طایفه چوقدر لکن

مشهوری یدی فرقه در **الباطنیة** بو طایفه هیچ بر ملته تابع دکلدر

نفی صانع و انکار حشر ایدرلر و بونلرک ابتدا ظهورلری بر حکایه

مبنیدر بو تقدیرجه او حکایت ایراد و لازم کلدی **حکایت**

بعض تواریخ معتبرده بویله مسطوردر که اهواز نام ولایت

حلقنده بر کمسه وار ایدی عبد الله المیمون القداح نام و مزبور عبد الله

زنادقه دن ایدی و امام جعفر حضرتلرینه اولورکده و اکثر اوقاتده امام جعفر

صادقک اوغلی اسمعیله خدمت ایدر ایدی اسمعیل وفات ایتدکدن صکره

اسمعیلک اوغلی محمدی بیله قالدی مصر جانبنه متوجه اولدی

و یولده مزبور محمد وفات ایلدی و حامله بر جاریهسی قالدی و

میمونک دخی بر حامله جاریهسی وار ایدی مزبور عبد الله محمدک جاریهسنی

قتل ایدوب کندو جاریهسنی انک جاریهسیدر دیوب صکره جاریه

مزبورهنک بر اوغلی متولد اولدی بو محمد بن اسمعیل بن امام جعفر

اوغلیدر و امام زماندر دیو خلقی اغوا اتدی و بر جماعت اعدای
دین اسلامیه دن که اصلده ملوک عجم اولادندن ایدیلر و عداوت
دینیه ملبسلر ندر راسخ ایدی مزبوره تابع اولدیلر و خلقی بو طریقله
اضلال ایدوب دیار مغربده و مصرده و اسکندریه ده بو ضلالت
شایع اولدی و اطراف عالمه داعیلر پراکنده ایدیلر آخر الامر بو
طایفه دن مهدی نامنده بر کمسنه مصرده پادشاه اولدی اندن
صکره قایم نام بر کمسنه پادشاه اولدی نسلاً بعد نسل تا نوبت
سلطنت مستنصره کلدی حسن صباح که رئیس ملاحده ایدی مزبوردن
اجازت طلب ایدوب دیار عجمه کلوب خلقی کفر و زندقه و الحاده
ارشاد ایلدی آخر الامر دیار عجمده فتنهٔ ملاحده بر مرتبه یه واردیکه
سلاطین اسلام جمله مضطر اولوب اکثری ملاحده یه مغلوب
و بعضیسی حتی طریق صلح و مداهنه یه سالک اولدیلر آخر الامر
هلاکو خان جنکزی مع کفره کلوب دیار اسلامی ملاحده دن
استخلاص و مزبورلری استیصال ایلدی لعن الله القائل
والمقتول الصباحیه بو طایفه حسن صباح اتباعیدر اعتقادات

فاسده لریکه

فاسده لری نک مبناسی اول مسئله در که عقل اکر کافی ایدیسه
هیچ کمسنه یه اعتراض وارد دکلدر اکر کافی دکلدر پس امام زمانه
اقتدا لازمدر [illegible] بز دیرز که اکر عقل لازم دکل ایسه مجرد امامه
حق باطلدن نیجه متمیز اولور اکر عقل لازم ایسه امامه نه احتیاج در
بو طایفه ناصر خسرو اتباعیدر مزبور شیخ بو علی سینا شاکردلرندندر
حکیم ایدی و بغایت فاضل ایدی و اشعارندن نیجه رایحهٔ الحاد
و زندقه استشمام اولنمغله چوق کمسنه نک ضلالتنه و الحادینه
باعث اولمشدر القرامطه بو طایفه حمدان قرمط اتباعیدر بصره
و کوفه و اول جانبلرده دعات ملاحده دن ایدیلر خلقی کثیر انلرک
سببی ایله الحاد و زندقه یه ذاهب اولدیلر و اول دیارده بر مرتبه
مستولی اولدیلر که خلفاء عباسیه بیله مزبورلردن اخذ انتقامه
قادر اولمادیلر حتی قرامطه بر سنه واروب عرفاتده حجاجی باصوب
قتل عام ایدوب واروب مکهٔ مکرمه ده بیت شریف اطرافنده
مسلمانلردن جم غفیر قتل ایدوب حجر الاسودی یرندن
چقاروب کتوروب کوفه ده بر مزبله یه براقدیلر یکرمی دورسیل

حجر الاسود انده قالدی • اخر الامر سلطان طغرل بک سلجوقی
بغداده کلوب مزبور قرامطه یی استئصال ایدوب حجر الاسودی
ینه یرینه کتوردی **البابکیه** بو طایفه بابکک اتباعیدر مزبور بابک
برادنا لکسنه ایدی ازربایجانده مراغه جانبنده ظهور ایتدی
دور ایامله قوت بولوب اوزرینه بر جمع کثیر مجتمع اولوب دفعات
ایله عسکر اسلام اوزرینه وارد قلرنده انهزام ویردی اخر الامر
معتصم خلیفه زماننده قتل اولوندی **المقنعیه** بو طایفه مقنع اتباعیدر
مزبور مقنع ابو مسلم صاحب الدعوه اتباعندن ایدی ابو مسلم
دن صکره دعوای نبوت ایلدی وچوق کمسنه کندویه تابع
ایلدی اخر الامر الوهیت دعواسنه باشلادی یوماً فیوماً
فتنه سی شدتلو اولدی صکره قتل اولوندی **السبعیه** بو طایفه
دیرلر که • دور یدیدر • وارض یدیدر • اول ادم ووصیسی شیث
ایکنجی نوح ووصیسی سام اوجنجی ابرهیم ووصیسی اسمعیل
دردنجی موسی ووصیسی هرون بشنجی داود ووصیسی سلیمان
التنجی عیسی ووصیسی حواریون • یدنجی محمد ووصیسی علی در دیرلر و

ائمه

ائمه دخی یدیدر دیرلر • امام علی • امام حسن امام حسین امام
زین العابدین • امام محمد باقر • امام جعفر صادق وامام محمد بن اسمعیل
ودخی فاتحه یدی در که سبع المثانی در ودخی دیرلر که مقصود
بعثت انبیادن خلایقی مرتبهٔ جسمانیه دن درجهٔ روحانیه
ایصال ایتمکدر چون نوبت امامت محمد بن اسمعیله کلدی خلق
عالمدن تکالیف ظاهریه صوم وصلوة کبی جمله ساقط ایتدی همان
لازم اولان شمدنصکره تصحیح باطن ایتمکدر مقصودلری بو مقوله باطیله دن
بودر که صورت حقدن تزویر وتلبیس ایله خلقی جادهٔ شرع دن
اخراج ایدوب وادی کفر والحاده براقمقدر **الباب الخامس فی فرق الکرامیه**
بو طایفه محمد بن کرام اتباعیدر مزبور محمد سیستان ولایتندن ایدی
صورت زهد وتقوی ده خلقی بعض بدعتلره دعوت ایلدی اخر الامر
قبول ایتدیلر • واتباعیله غرجستانه نفی ایلدیلر • واول دیار خلقی
کندولره تابع اولوب اول حالده بو مذهب رواج بولدی •
وجمله کرامیه نک مذهبی بودر که حق تعالی جسم در وجوهر در
ومحل حوادثدر وجهت ومکانده در دیرلر وبو طایفه چوق

فرقه یه منشعب اولمشلردر ومشاهیری بونلردر طارقیه احا
قیه حقایقیه عابدیه تونیه شوریه بیهسیه بو طوایفک اکثری
هیصمیه در وجمله کرامیه نک مدار امرلری زرق وشید وتلبیس
وریادر عصمنا الله من شرورهم وانفسهم الباب السادس فی فرق المشبهة
بو طایفه یه مشبهه دیمکه سبب بودر که حق تعالی مخلوقاته تشبیه
ایدرلر اکثر مشبهه امام احمد حنبل اتباعیدر وابتدا تشبیه که اسلامده
واقع اولدی روافضدن اولدی ومقصودلری حق تعالی یی تجسیمه تشبیه
ایتمکدن علی یه تکری دیمک ایچون ایدی طوایف مشبهه چوقدر
مشاهیری بونلردر که ذکر اولنور الحکمیه بو طایفه هشام بن الحکم
اتباعیدر مزبور هشام الله جسمدر دیر ایدی گاه دیر ایدی که
سبیکه بیضا گبی در وگاه دیر ایدی که شمع گبی در که جانبندن نظر
اولونسه یوزی سکادر آخر امره رأیی بوکا قرار بولدی که کندو
الی ایله یدی قرش طویلدر وعرشه مماسدر الجوالقیه بو طایفه
هشام بن سالم الجوالقی اتباعیدر دیرلر که الله تعالی انسان صورتنده در
حتی ال وایاق وحواس وقولاق وبورون اثبات ایدرلر

الیونسیه

الیونسیه بو طایفه یونس بن عبد الرحمن اتباعیدر دیرلر الله تعالی
بر جسمدر که نصف اعلاسی مجوفدر ونصف اسفلی مصمتدر
الشیطانیه بو طایفه محمد بن نعمان که شیطان الطاق ایله ملقب
ایدی انک اتباعیدر دیرلر که ملائکه الله تعالی عرشی وزرنده
کتورلر ویحمل عرش ربک فوقهم یومئذ ثمانیة بو معنایه
اشارتدر الحواریه بو طایفه داود حواری اتباعیدر الله تعالی یه
اعضا وحرکت وسکون اثبات ایدرلر ومزبور داود سویلر ایدی که
حق تعالی نک جمله اعضاسنی بندن سؤال ایلک الا فرجنی وصقالنی که
انلردن سؤال جایز دکلدر دیو سویلر ایدی المحتویه بو طایفه
دخی الله جسمدر ولحم ودم واعضا وجوارحدن مرکبدر
دیرلر که مخلصون اولان کمسنه لر دنیاده الله تعالی یی
زیارت ایدرلر والله سبحانه ایله مصافحه ایدرلر ومعانقه
ایدرلر الباب السابع فی فرق المرجیة بو طایفه یه مرجیه دیرلر
باعث بودر که اعتقادلرینده عمل بحسب الرتبه واعتقاددن
مؤخردر زیرا ارجا تأخیردر وفرق مرجیه بشدر اولی الیونسیه

بو طایفه یونس نمیری اتباعیدر دیرلر که ایمان معرفت الله و محبت

قلبیه دن عبارتدر هر کیمسنه بو صفت ایله متصف اولسه اکا معصیت

کار و ضرر ایتمز العبیدیه بو طا عبید کذاب اتباعیدر دیرلر که حق تعالی نک

علمی و سایر صفاتی عین ذاتیدر ولیکن صورت انسان اوزره در خلق الله آدم

علی صورة الرحمن بو کا دلیلدر دیرلر بعضی نسخه ده علی صورته

یازلمشدر الغسانیه بو طایفه غسان کوفی اتباعیدر دیرلر که

ایمان معرفت اجمالیه در تفصیل لازم دکلدر و ایمان کندی کبی زیاده

اولور نقص اولماز دیرلر الثوبانیه بو طایفه ثوبان اتباعیدر

دیرلر که ایمانده معتبر معرفت و اقرار بالله و برسله در و هر نه

که عقلا آنی اتمک جایز اولمایه اکا دخی اقرار لازمدر اما بر سنه که

عقلا آنی جایز دره اکا اعتقاد لازم دکلدر دیرلر التومنیه

بو طایفه ابو معاذ تومنی اتباعیدر بو طایفه قتنده بر کیمسنه

صنمه سجده اتمک ایله کافر اولماز لیکن علامت کفردر دیرلر

النجاریه بو طایفه محمد بن الحسین النجار اتباعیدر خلق افعالده

و استطاعت مع الفعل اولمقده و عبد فعلنک کاسبی

اولمقده

اولمقده اهل سنته موافقلردر و بو طایفه اوچ فرقه در بری

البرغوثیه بو طایفه دیرلر که قرآن تلاوت اولوندقده عرض در کتابت

اولوندقده جسمدر الزعفرانیه بو طایفه دیرلر که کلام الله مخلوقدر

هر کیمسنه غیر مخلوقدر دیسه کافردر دیرلر المستدرکیه بو طایفه

دیرلر که اگرچه کلام مخلوقدر لیکن حدیث شریفده واقع اولمغله

که کلام الله غیر مخلوقدر بز حدیث شریفه متابعت ایدوب

تأویل ایدرز که یعنی ترتیب اوزره غیر مخلوقدر دیمکدر و بو طایفه

دیرلر که بزه مخالف اولنلرک اقوالی جمله کاذبه در حتی

لا اله الا الله دخی دیرلرسه مخالفمز ایچون کاذبدر

فی فرق الجبریه بو طایفه نک مذهبی بودر که فعل عبد

محضا قدرت الهیه ایله واقعدر عبدک اصلا قدرتنک

مدخلی یوقدر نه تأثیر ایله و نه کسب ایله واقعدر و انلر ایکی

برنجی فرقه در الجهمیه بو طایفه جهم بن صفوان اتباعیدر

و مزبور جهم ترمذ ولایتندن ایدی مذهبی بودر که

عبد ایچون اصلا قدرت یوقدر و علم الله حادثدر

حق تعالی یه موجود و شیء دیمک جایز دکلدر الضراریه

بو طایفه ضرار بن عمر الکوفی اتباعیدر مزبور ضرار اول معتزلی

ایدی واصل بن عطا شاکردی ایدی صکره چوقلق اعتقادده اکا

مخالفت ایتدی و عذاب قبری دخی منکر ایدی و قریشدن

غیرینک دخی امامتی جایز و کل دیرلر ایدی الباب العاشر

فی ملاحدة الصوفیة صوفیه و مشایخ صورتنده و زیّنده

اولان ملاحده دخی بر طایفه واردرکه کندولرین مشایخ

صورتنده کوسترلر و انواع شید و زرق ایله قلوب عوام

بلکه اکابر انامی و الکثرینی تسخیر ایدوب جلب حطام

دنیا ایچون ایدرلر و بلکه چوق کیمسنه قسم اکابر و اعیاندن

زندقه و الحاد اعتقادینه دوشورلر فی زماننا مولوی و کلشنی

و بکداشیه نامنه اولان اکثرلر ملاحده لردر و بو طایفه

دخی چوق طایفه در بعضی چوق فرقه در المباحیه بو طایفه

مرفوعدر کندولرین صوفیه لباسنده اظهار ایدوب لیکن صوفیه نک

اعمال و افعال عبادتدن جمله سنی غافلدر و دیرلرکه احکام شریعت

ایله

ایله تقیید وظیفهٔ عوامدر زیرا عوامک نظرلری انجق ظواهر

اشیایه مقصوردر اما خواص و اهل حقیقت اولنلر

رسوم ظاهریه ایله مقید اولمیوب اهتماملری مراعات

حضور باطن اولمق کرکدر دیرلر الزنادقیه بو طایفه دعوا ایدرلرکه

بز بحر فناده مستغرق و عین توحیدده مستهلکلرز حرکات

سکناتمز ارادتمز ایله دکلدر و بو سوزدن مقصودلری

اتیدکلری معاصی و مناهیده معذورلرز اتیدکمز ارادت حق ایله در

احیانا قضا ایله دکلدر دیرلر القلندریه بو طایفه زنادقه دن

بر فرقه درکه دعوی اخلاص ایدرلر و علانیةً فسق ایدرلر

و فجوره مرتکب اولورلر و دیرلرکه مقصودمز اسقاط نظر

خلقدر و حق سبحانه و تعالی خلقک طاعتندن مستغنیدر

و معصیتندن متضرر دکلدر المرائیه بو طایفه زینت دنیایی

ترک ایدوب اسباب دنیویه جمعندن اعراض ایدرلر

تا نظر خلقده مقبول اولوب بین الناس مرجع و معتبر نامنه

اولوب کندولرینه مرید و معتقد اولالر المتحریه بو طایفه بر قومدر

خلق ایله مقام حرمتده معامله ایدرلر مقصودلری خلقه خدمت
ایتمکدن ثواب اخروی دکلدر بلکه استجلاب قلوب ایچون
وتحصیل منافع دنیویه اتمک ایچون زی فقرا وحدا امده
کورنیورلر ومطمح نظرلری طلب جاه ومال کثرت اتباع اسباب عدد
تا خافل وجامعده بونکله مفاخرت وتقدم ایده لر المتعبدیه
بو طایفه بر قومدر که عبادت ایدرلر مقصودلری ثواب اخروی دکلدر
بلکه نظر خلقده مقبول ومعتبر اولمقدر حتی اتیدکلری عبادته غیر مطلع
اولمسه عبادت اتمزلر وانتظار خلایقده عبادتته دقتی عریض وطویل
ایدرلر نتکم مولانا جامی بیورر بیت کلید در دوزخست آن نماز
که در چشم مردم کذاری دراز الحلولیه بو طایفه دیرلر که
انسان ریاضت ومجاهده ایله بر مرتبه یه واصل اولور که
معشوق حقیقی ایله متحد اولوب فنا فی الله اولورلر
الله تعالی اکا حلول ایدر عجم دیارنده اولان اشقیالرک
اغلب اعتقادلری بو یله در الخاتمه فی فرق الناجیه
بو طایفه اول فرقه در که حضرت نبی علیه السلام آنلرک حقنده
بیورمشدر

بیورمشدر هم الذین علی ما انا علیه واصحابی بو طایفه
اهل سنت دیرلر اکرچه بو طایفه ناجیه فروع وعملیاتده
التی فرقه یه متشعب اولمشدر بو وجه اوزره والحنیفیه
والشافعیه والحنبلیه والمالکیه والحنبانیه اما اصول اعتقا
دیاتده جمله سی بربری ایله متفقلردر وبونلرک مذهبلری
فرق ضاله نک عقاید فاسده وبدعتلرندن عاریدر
ومجمل عقاید اهل سنت وجماعت بودر که عالم ما
سوی الله در حادثدر قدیم دکلدر خلافا للفلاسفه
وصانع عالم موجوددر خلافا للدهریه که درلر که ان
هی الا حیوتنا الدنیا نموت ونحیا وما یهلکنا الا الدهر
ودخی دیرلر که خالق کل شیء الله در خلافا للمعتزله انلر درلر که
افعال عبادک خالقی عبد درلر کندو سیدر ودیرلر که
متصفدر جمیع صفات کمال ایله بلکه شبهه ولا
نظیر در خلافا للمشبهه ودیرلر که ذات باری جل
وعلا محل حوادث دکلدر خلافا للکرامیه ودخی دیرلر که
جهت وحیز ومکاندن وبالجمله سمات نقص وامارات
امکاندن منزهدر غنی عن العالمین در لا یجب علیه شیء

اکر عقاب ایدرسه کند و فضلی ایله ایدر اکر عقاب ایدرسه
عدلی ایله ایدر افعال الله معلل بالغرض دکلدر و هر چند مشتمل
حکم و مصالح ایسه و معاد جسمانی یعنی حشر اجساد و اعادهٔ
ارواح حقدر و صراط و میزان و حساب حقدر و جنت
و جهنم الآن مخلوقدر و اهل جنت جنتده و اهل نار نارده
مخلددر و مذنبین دن شفاعتیله عفو جایزدر و بعثت
انبیا و کتب منزله حقدر اول انبیا آدم علیه السلام
و خاتم انبیا محمد علیه الصلوة والسلام در و نصب امام
مکلفه واجبدر والله تعالی یه واجب دکلدر و امام بالحق
رسول الله صلی الله علیه وسلم دن صکره ابو بکر
الصدیق حضرتلریدر اندن صکره عمر فاروق حضرتلریدر
اندن صکره عثمان ذی النورین حضرتلریدر اندن صکره
حضرت علی کرم الله وجهه در و خلافت و افضلیت
ترتیب مذکور اوزره در و اهل قبله دن برکمسنه اکفار
اولنماز مکر التزام کفر ایده مجمل عقاید اهل سنت
و جماعت بودر اما تفصیل اوزره دلیل قاطع و برهان
ساطع ایله جبر قومک عقایدنک بیانی علم کلامدر که رئیس علوم

دینیه در انده مبین و مبرهندر انکچوندر که علماء دین اتفاق
اتمشلردر که پادشاه اسلامه لازمدر که ممالکتنده هر
شهرده بر عالم متبحر نصب ایده که علم کلامه عارف اولوب
عقاید صحیحه و فاسده یه مطلع اولا تا عقاید مسلمین فرق ضالهنک
شکوک و شبههسندن مصون ایدوب حوزهٔ اسلامی
اعدای باطنیهدن حفظ ایلیه نتکم تجهیز جیوش مسلمین
و سد ثغور اسلام ایله اعدای ظاهرهدن صیانت الزمدور
و فی زماننا هر شهرده دکل ملکه مجموع ممالکده برکمسنه بولنمازکه
علوم دینیه یه و مقالات خلق عالمه و مذاهب مختلفهٔ
امته کما هو حقه مطلع اولوب عقاید مسلمینی عقاید فاسدهٔ
مبتدعه دن صیانت ایده بونکا سبب بودر که سلاطین
زمانه و حکام دورانده علمه و علمایه رغبت یوقدر
و عالمی جاهلدن تمییز و تشخیص اتمزلر و مناصب علمیه
اهلنه توجیه اولنمز اکثر جهله یه ویریلور و برکمسنه نک ذاتنه
نظر اتمزلر زمانه نظر ایدرلر و بو دورده دور ابواب
ایدنلر مقبول و متعلق و علم و معارفه مشغول اولنلر محروم و مظلوم
و بالجمله بو زمانده صاحب معرفت و حقیقت اولنلر مغلوب

ومذموم علم وفضل عیب ونقیصه وعار وحمق وجهل
باعث عزة وافتخار حق سبحانه عز شانه دخی بدترنرن
صقلیه وبالجمله سعادت دارینه وصول نظام دین
دولته وزیعه منحصردر طریقهٔ اهل سنت وجماعت
که طریقهٔ نبی علیه السلام وطریقهٔ صحابهٔ کرام سلف
صالحین درفماذا بعد الحق الا الضلال وطریقهٔ محمدیه
که طریقهٔ اهل سنت وجماعت در تمام جادهٔ شاه راه در
سالکی اولان البته مطلوبه واصل ولور بوندن ماعدا کی
طریقهٔ ضالدر کما قال الله تعالی وان هذا صراطی مستقیما
فاتبعوه ولا تتبعوا السبل فتفرق بکم عن سبیله
ودخی بیورر قل هذه سبیلی ادعو علی بصیرة انا ومن
اتبعنی بو طریقک اصحاب وحضرت رسولک بو خصوصده
نوابی علماء اهل سنت وجماعتدر که حق سبحانه وتعالینک
برکزیده ومصطفا اولنمش قوللریدر کما قال الله تعالی
ثم اورثنا الکتاب الذین اصطفینا من عبادنا وعلماء
امتی کانبیاء بنی اسرائیل بو معنی یه دلیلدر لهذا سلاطین
سالفه حضر وسفرده علماء تجربن صحبتندن منفک اولمیوب

جمیع

جمیع مشکلات اموردە بو طایفهٔ علیه نک رای وصواب
دیدلرندن عدول ایتمزلردی واکر خصم قبل استعمال السیف
والسنان حجة وبرهان طریقنه سالک اولوب حق نه جانبنده
ایسه اکا تابع اولونسن دیسلرایدی بو خدمتی علمایه
تفویض ایدوب انلر استعانه ایدرلرایدی مثلا حالا عسکر
اسلام نصرهم الله تعالی قزلباش اوزرینه توجه
ایتمشلردر اکر شاه عجم دیسه که باعث عداوت ومخالفت
مذهبدر تحقیق مذهب اولنسن حق قنغی طرفده ایسه
جمله مز اکا تابع اولالم وبو نزاع مابیندن رفع اولنسون
دیو طالب جانب حق اولنسه وغلاة روافضک
باب دینده اولان شبهات فاسده لری القا ایدوب
عقیدهٔ عوامه تزلزل براقسلر بر عالم تجربه که مذاهبک اصول
وفروعنه مطلع ومأخذ ومبادیسنه واقف ولا بو لنمیه که
ادلهٔ قاطعه ایله خصمی الزام ایلیه بو تقدیرجه بر شبهه مغلوب
حصم ولمق لازم کلور فی زماننا بو مقوله کسنه لرک اصلا

اعتبار والتفات اولنمبوب فنده بر فاسد وجاهل شنیع
نامه بر باطل وار اسه انکا اعتبار والتفات اولنب سفر و
حضرده اکثر مدار امور بو مقوله کسنه لره
مفوض در نه دیه لم
انما اشکوا بثی وحزنی الی الله ولا
نستعین الا بالله

مرأت العقاید

بسم الله الرحمن الرحیم

حمد وسپاس وشکر بی قیاس اول واهب عقول حواس
اولان خالق کاینات ورازق موجودات حضرتلرینک
درگاه کبریا وعظمتنه لایق واولی وسزی واحری درکه قلوب
مؤمنینی انوار توفیق الهی ایله مزین ومجلی وعیون بصایر سالکینی
کحل هدایت نامتناهی ایله مکحل ومجلی ایلدی ودرود
عمیم الورود اول سلطان سرابوستان سیادت وآفتاب
عالمتاب سعادت رهنمای صاحب مقام محمود ومصباح بزمگاه
وجود ومفتاح کنوز سخا وجود اعنی کزیدهٔ انبیا ورسل
بدرقهٔ رهروان سبیل رسول مجتبی حبیب خدا
محمد مصطفی علیه افضل الصلواة واکمل التحیات
حضرتلرینک روح پرفتوحلرینه اولسونکه نظام عالم وانتظام
احوال بنی آدم آنلرک شریعت مطهره لریله پاک ودایم
وثابت ودایم ودخی کلهای آل روضهٔ رسالت

وجواهر بی‌مثال درج ولایت یعنی نجوم زاهرهٔ برج هدایت
اولان اصحاب عظام خصوصا کارسازان شرع مصطفوی
وصاحب رازان طریق نبوی چار رکن خانهٔ دین مبین
یعنی اشرف اصحاب یعنی وافضل زمرهٔ متقین اولان
چهار یار کزین وتابعین باتمکین هدایت قرینه وصاحبان
جاه دین وراه ریاضتده مجاهدین اولان ائمهٔ مجتهدین
اوزرینه اولسونکه هر بری حدایق دین مبینی عین الحیات
شریعت جاریه‌یی اجرا اتمکله سرسبز وسیراب ایتمکله سعی
بلیغ ایلمشلردر ومظهر کشجرة طیبة اصلها ثابت وفرعها
فی السماء اولان دوحهٔ ملت کزینی اوراق طریقت
واظهار معرفت واثمار حقیقت ایله آراسته ایدوب
ارشاد ارباب قلوب ایچون جهد بدریغ ایلمشلردر رضوان
الله تعالی علیهم اجمعین وعلی من تبعهم باحسان الی یوم الدین
اما بعد بو رساله اندک مقاله ثبت بیاننده درکه حضرت رسول خدا
سرور فخر انبیا پیغمبر محمد صلی الله علیه وسلم امتنی صیانتکه

طریق

طریق ضلالتدن آگاه اولسنلر ایچون بیوررلرکه ستفرق امتی
ثلثا وسبعین فرقة اثنان وسبعون هالکة وواحدة ناجیة
بیوردوقلری حدیث ایله اشارت بیورمشلردر بو حدیث
شریفی ابی داود وترمذی وابن ماجه ابو هریره رضی الله
عنه حضرت سرور انبیادن روایت ایدرکه قال علیه السلام
افترقت الیهود علی احدی وسبعین فرقة سبعون
هالکة وواحدة ناجیة وتفرقت النصاری علی ثنتین وسبعین
فرقة وواحدة ناجیة والباقی هالکة وستفرق امتی
ثلث وسبعین فرقة اثنان سبعون هالکة وواحدة
ناجیة بیوردوغی حدیث شریفی بیهقی حدیث حسندر و
صحیحدر بیورمشلر بو تقدیرجه یهودی طایفه‌سی یتمش بر فرقه
اولوب بر فرقه‌سی ناجیه ویتمش فرقه‌سی اهل
نار اولوب ونصاری طایفه‌سی یتمش ایکی فرقه
اولوب بر فرقه‌سی ناجیه ویتمش بر فرقه‌سی اهل
نار اولماسی وامت محمد علیه السلام یتمش اوج فرقه

اولوب یتمش ایکی فرقه‌سی یانلکه وبرفرقه‌سی ناجیه اولدوغینی
بیان بیورر وهم الذین علی ما انا علیه واصحابی بیوردوغی حدیث
شریف ودخی اصحابی کالنجوم بایهم اقتدیتم اهتدیتم
بیوردوغی حدیث شریف بو فرقهٔ ناجیه اولان اهل سنت
وجماعت ایچون بدرقهٔ راه خدا اولدوغنه مقدار ذره اشتباه
یوقدر بو تقدیرجه حضرت سرور انبیادن الی هذا الآن
مذاهب مختلفه وفرق ضاله واهل بدعت که واردر
بونلرک دلایلنه اهل سنت طرفندن ممکن الحصول
دلیل کتوروب وبونلرک اصول فروعلری نه مقدار اولدوغنی
قلیل اللفظ وکثیر المعنی قاعده‌سی اوزره جمع وترتیب
ایدوب بضاعت مزجات قبیلندن وبو ضعیفک
حضرت سلیمان حضورینه هدیه‌سی مثابه‌سنده در
بو فقیر حقیر یعنی درویش احمد دکلیر اول سالک مسالک
دین وممالک راه یقین مرضی الاخلاق فی الآفاق ومحموده
الاوصاف علی الاطلاق مظهر دقایق کنوز عبارات ومنبع

غوامض

غوامض فنون تأویلات عالم اسرار معانی احادیث
وعارف رموز ظهورات قدیم حادث شیخ الاسلام
والمسلمین حضرت یحیی افندی سلمه الله عن الآفات
والعلل مفتی دور زمان ما حصل کون ومکان

صورت جوهر جان معنی لفظ عالم • اوشه تخت که مملکت دین نترکم
ملک معنیده سلیمان مع ابدربی خاتم • وادی فکری فتوحات کماله مسلک
درکه فیضی فیوضات علومه مقسم • حط فضلنه اقلیم عدالت ملحق
کشور همتنه ملک مروت منضم • عقل اول کبی انعامی مثل منشا عنده
صبح ثانی کبی اقوالی صدا قند علم • الحق بو ابیات بی بدل

قامت اخلاقنه مناسب بی نجیه برقبای رومیدر که شایع
نادره گفتار بونده سخن سازلق ایلمشدر دار العیار علوم
اولان خدمت شریفلرینه زاده طبع دانشمز نحاسی عرض
اولوندی امیددر القای نظر اکسیر تأثیرلری ایله زر ده
دهی وسکه قبوللری ایله مسکوک ورایج فی الوقت
اولوب علوم عربیه‌دن بهره‌سی اولنلر ایچون

دستور العمل اولمق امیدا یدوب ترکی لسان
اوزره جمع وترجمه درر العقاید نامیله مسمی اولوب بر مقدمه
ویدی باب وبر خاتمه اوزره بیان قلندی امیددر که
نهج استقامتدن وسبیل صوابدن تجاوز اولنمیه
بمنه وکرمه مقدمه دین اسلامدن غیری نه قدر ملل وار
مختلف واراسه عقیده‌لری اجمال اوزره بو مقدمه‌ده
بیان اولنمشدر العهدة علی الراوی باب اول معطله وجهمی
عقیده‌سی بیاننده در باب ثانی مشبهه وکرامیه عقیده‌سی
بیاننده در باب ثالث قدری ومعتزله عقیده‌سی بیاننده در
باب خامس رافضی وشیعی وزیدی عقیده‌سی بیاننده در
باب سادس خوارج ونواصب وحروری عقیده‌لری
بیاننده در باب سابع اهل سنت وجماعت بیاننده در
خاتمه برنجه فواید بیاننده که جمله بو فرقه‌نک انکارلرینه اجمال
اوزره جوابدر مقدمه دین اسلامدن غیری نه قدر ملل مختلفه وار
ایسه عقیده‌لری بو مقدمه‌ده بیان اولنمشدر بو فرق برنجه نوع اوزره در‌لر

باب رابع جبریه ومجبره عقیده‌سی بیاننده در

یعنی

یعنی اصول عقیده‌لری متکلم اولان ایکی قسم اوزرینه
بریسنه مشائیون دیرلر وبریسنه دخی اشراقیون دیرلر
واول متکلم که جمیع انبیایه ایمان وحق طرفندن
انزال اولان کتاب اللهه اقرار ایده‌لر انلره متکلمین
متشرعین دیرلر وبونک خلافنجه اولانه متکلمین
مخالفین وحکما دخی دیرلر ومشائیون دیرلر وشول
اهل ریاضت که ریاضت شاقه صاحبیدرلر اگر جمله
انبیایه ایمان گتوروب وطرف حقدن منزل
اولان کتابه اقرار ایدوب وطریق مشایخدن
بریسنه ارادت گتوروب ریاضتی بو منوال اوزره
اولورسه انلره صوفیه دیرلر واگر بونک خلافی اوزره اولورسه
انلره حکمای اشراقیون دیرلر وبو فرقه‌دن بریسی اسلامه
قریبدر وبری دخی غایتله بعیددر ملت اسلامدن بعید
اولان اول طایفه در جمله‌دن بریسی دهریه‌در ایکنجی
اصحاب عناصیردر ثنویه‌در ثنویه درکه انلره مجوس دیرلر

[illegible]

بو طایفه ایکی اصله ذاهب اولمشلردر ایکی اصلک برینه نور
و برینه ظلمت دیو زعم ایدرلر نوردن مراد یزدان اولوب
ظلمتدن مراد اهرمن دردیرلر و حضرت ابراهیم علیه السلامک نبوتنه
مقرلردر دردنجی زرداشتیه درکه زرداشت بن بیورست
حکیم اصحابیدر بشنجی کیومرثیه درکه حضرت آدم علیه السلامه کیومرث
دردیرلر التنجی زوانیه درکه زوان کبیر اصحابیدر یدنجی مانویه
درکه مانی حکیم اصحابیدر جمله نفوسی بو بیدا اتمشدر سکزنجی
مزدکیه درکه بونک فسادی قباد کسری زماننده معلوم اولمشدر بونلر بر
نیجه فرقه درکه تناسخه قایل اولمشلردر و شرایع انبیایه منکر اولوب
عقل ایله حکم ایدوب نفوس علویه بو عقولک اوزرینه فضائل فیض
ایدر دیو زعم ایدرلر بونلردن بریسی صابیه در هیاکله و
ارباب سماویه و اصنام ارضیه یه قایل اولوب انبیایه منکرلردر و
بونلر دخی بر نیجه فرقه در و حکمت ملطیه بونلرک عقیده لرندن
منقول اولمشدر کواکبه طاپوب اصناملرینی کواکب شکلنده
وضع ایدن اصحاب روحانیت بونلردر و بری دخی حنفادر

بونلر

بونلر روحانیاته مایللردر روحانیاتک بعضیسنک وجودی
بالقوه و بعضیسنک بالفعلدر دیرلر وجودی بالقوه
اولان موجود بالفعله محتاجدر دیرلر و حضرت ابراهیم علیه السلامک
نبوتنه مقرلردر و یزدندر دیو زعم ایدرلر و بونلر طوایف کاظمیه در
اصحاب کاظم ابن تارخ در حق سبحانه و تعالی حضرت ادریس
و حضرت نوح و حضرت ابراهیم علیه السلام نبیلرین
جمع ایلدی بو کاظمک قولیدر و اصحاب بیدان که
بیدان اصغردر بو کروهدندر عالم روحی فهم ایدنک نبوتنه
اقرار ایلیوب نبوت اسرار الهیه دندر دیمک بیدان قولیدر
و قنطاریه که قنطار بن ارفخشذدر بو کروهدندر و بو قنطار
حضرت نوح علیه السلامک نبوتنه اقرار ایدر و اصحاب
هیاکل صابیه فرقه سندندر اصحاب هیاکل دیرلر که
شمس اله الالهه در یعنی جمله تکریلرک تکریسیدر
دیرلر و حرمانیه دخی صابیه فرقه سندندر بونلر دیرلر که
معبود بالذات بردر و کوز کوردوکی اشیاده جوقدر

واشخاص دیدکلری مدبرات سبعه در که ارضیه
جزوئیه یه عالمه وفاضله دیمک حرمانیه فوبی در طقوزنجی
یهود طایفه سیدر اوننجی نصاری طایفه سیدر ویری
دخی اهل هند در که بو طبرلر زعم فاسدلری بودر که گویا
بنلر حضرت آدمدن مقدم وضع اولونمشدر وزعملرنجه
حکم عقلیه لر وار در حاکملرینک اعظمی سلم در بونلر اکون
احکام وضع ایلمشلر در وبوندن اول مهتدین در واندن
مقدم برامیمه در وبرامیمه اصحاب برهام در که نبوت
بشره اول انکار ایدن برهام در وبرده برامیمه دندر
وبوبرده زهاد وعباد دکمنه لر اولوب لذات طبیعیه یی
بالکلیه ترک ایدنلردندر ورياضت تامه اصحابندندر
تناسخیدر وبونلر روحانیه وناسوتیه وبامرتیه
واهل حیل اولان طبستی طایفه سیی برامیمه دندر
وطبتیین مجاهده ایله نفسلرینی جمارنه غالب
ایدوب ومجاهده سی تقرا رنجه هواده اوجار ایش العهدة

سعی

29

علی الراوی وبری فلاسفه طایفه سیدر که فلسفه
صاحبلریدر وفلسفه نک معناسی محب الحکمه دیمکدر مثلا
فیلو محب وسوفه حکمت دیمک اولور وحکمت دخی قولیه
وفعلیه در وحکمانک علمی درت نوع در بری طبیعی بری بدنی
بری ریاضی بری الهی در شول علم که ماهیت اشیایی
بیلدررلر اکا الهی دیرلر وشول علم که کیفیت اشیایی بیلدررلر
اکا طبیعی دیرلر وشول علم که مکتبات اشیایی بیلدررلر اکا
ریاضی دیرلر الهیه یه علم ما وطبیعی یه علم کیف وریاضی یه
علم کم دیرلر بوندن صکره ارسطو علم منطقی وضع ایدوب
بالقوه اولان کلام قدما اوزره اولمغین قدما کلامی اوزره
اظهار ایلمشدر وفلاسفه هنددن طبتیینه وبرامیمه نام
طایفه یه دیرلر وبو طایفه نک زیاده ریاضتلری اولمغین
انبیایه بالکلیه انکار ایدرلر وفلاسفه عرب اوزرینه
اطلاق اولنور وعرب طایفه سنک حکمتلری ملاحظه لرینه راجعدر
وانبیایه مقرلردر وعلومده اضعف خلقدرلر وحکماء روم دخی

فلاسفه دنذر وبونلر برنجه طائفه در اساطين الحكمه بونلردر
وفلاسفه اسلام دخي بونلاردندر حكماء سبعه فلاسفه
رومدندر فاما اساطين الحكمه سلاطينة ايله يونانذن
ظهور ايدننه ديرلرده حكماء سبعه بونلردركه ذكر اولنيور
تالس ملطي . انكساغورث . انكسمانس . ابنادقليس
فيثاغورث . سقراط . افلاطون . وبونلردن صكره ابقراط
ديمقراطيس ونساك بونلردر وقدمادن حكماء اصول
بونلردندر وسيميا ايچون بونلرده قول واردر واسرار
وخواص وحيل واسماء فعاله وكيميا وحروف بونلر كبي
وبونلر ايچون نيجه علم واردركه علوم عندنده موافقدر وبونلر تانلر
علمنه موافقدر وبونذكر ايلدكز علوم بزم كتابلرمز موضوعندن
دكلدر انكيچون اطفابيه ترك اولنوب سمت ايجاز اختيار
وبو اسلوب اوزره اختصار قلندي باب اول اعظم فرقه
شكه عقده ون تعالى ايدر بونلر اون ايكي فرقه اولوب بربرنه موافقت
اتمشلردر اصول مذهبلري بونلردركه ذكر اولنور زنديقي

وبوكا

وبوكا قرامطه دخي ديرلر . جهمي . مخلوقي . لفظي
واقفي . مريسي . واردي . قبري . وزني . ميلي
حرقي . فاني بو اون ايكي فرقه نك هر برنيك تفصيل اشتقاقني
وبونلره ملحق اولان فروعي جمله بيان ايدلم انشاء الله
تعالي معطله نك اول فرقه مذهب زنديقي در . وبونلره انكچون
زنديق ديرلركه جمله كلاملريني برطريق ايله تكلم ايدرلركه
كندولردن غيري كمسنه فهم ايلمز لفظ زنديق اصلنده
زردشت حكيم پيدا ايلدوكي بدعت كتابنك اديدر
اكا زند ديديلر ايدي صكره قباد كسرى زماننده مزدك
زنديق اول كتابك حكمي اوزرينه نيجه احكام باطله
دخي ظم والحاق ايدوب اظهار ايلدي بعده لفظ زند
تعريب ايدوب اخرينه قاف الحاق ايدوب
زنديق وجمعنه زنادقه ديديلر بونلرك اعتقادي
بودر بر كمسنه نك حلالي آخر كمسنه يه دخي حلال اولا
وجمله قبايحلري كندولرك اختياري ايله اولميه نعوذ بالله

طرف حقدندر دیو زعم ایدرلر حتی قرامطه طایفه‌سی
بو بدعت ایله متهم اولمشلردر بو طایفه بصره و کوفه
و اول اطرافده چوقدر اول دیار خلقنک اکثری
الحاد و زندقه‌یه انلرک سببی ایله ذاهب اولمشلردر
و بر تاریخده اول بلاده بر مرتبه مستولی اولدیلرکه خلفاء
عباسیه بیله مزبورلردن اخذ و انتقامه قادر اولمدیلر
حتی بر سنه وارب قرامطه عرفاتده حجاجی قتل و غارت
ایدوب مکه مکرمه‌دن حجر الاسودی چقاروب کتوروب
کوفه‌ده بر مزبله‌یه براقدیلر تکرار یکرمی دورت ییل حجر الاسود
انده قالدی اخر الامر سلطان طغرل بک سلجوقی
بغداده کلوب مزبور قرامطه‌یی مستأصل قیلوب جمیع
مزبوری بینه محلنه نقل ایلدیلر بونلر حاشا تکری‌یی انکار
و جمله پیغمبرلری انکار ایدوب ادم اوت کبی بتر
و اوت کبی هلاک اولور دیرلر و پیغمبر حاشا بزم کبی
آدملردر دیرلر جمله الی یوم القیامة چون بو دنیا قابل تغییردر

دبر حالدن

مثلا صوم و صلاة ... [illegible]

٢١

دبر حالدن برحاله دونیجیدر البته فنا بولماسی مقرردر اولیه
اولونجه بو دنیایی بر حرکت ایتدیریجی واردر دیرز و پیغمبر
کوندرمکده‌دخی حق سبحانه و تعالی طرفندن مهمات
معاش بنی آدمدن کرکدر زیرا بنی آدمک ملایکه‌یی
کورمکه طاقتلری یوقدر دیو جواب ویریلور معطله‌نک ایکنجی
فرقه‌سی مذاهب جهمیه‌در بونلر جهم بن صفوان اتباعیدر
مزبور جهم ترمذ ولایتندن ایدی اعتقادی بودرکه
عبد ایچون اصلا قدرت یوقدر و علم الله حادثدر
و حق تعالی موجوددر دیمک جایز دکلدر دیرلر و سلطان
اوزرینه خروج ایتمک جایزدر دکلدر دیرلر و قضا و قدرده
جبره میل ایلمک ایله اهل سنت و جماعته موافقلردر و
رؤیتی نفی ایلمکده و قرآن مخلوقدر دیمکده مبالغه
ایلمشلردر مزبور جهم مروانیلرک اوزرینه خروج ایدوب
مرو شهرنده قتل اولونمشدر و دخی اعتقادی بودرکه
الله تعالی بر وجهله وصف اولونمق جایز دکلدر

مثلا عالم و قادر دیمک جائز دکلدر و اکر عالم و قادر و موجوددر
دیمک اولورسه مخلوق صفتی ایله موصوف اولمق لازم کلور دیرلر
چون حق سبحانه و تعالی کتاب کریمنده کندو ذات
پاکنی بو وجهله وصف ایدوب بیورر قوله تعالی
هو الله الخالق البارئ المصور الآیه یا بز نچون وصف
ایدوب یاد ایتمیورز مخلوق ایله انک نه نسبتی واردر اکر
غلط حاصل اولورسه حق سبحانه و تعالینک مسجود و معبود
اولماسی کندو ذات پاکنک صفت کمالیدر بو جواب ویریلور
معطله نک دخی فرقه‌سی مذهب مخلوقیه در بونلرک اعتقادی بودر که
قرآن عظیم الشان مخلوقدر دیرلر انکچون بونلره مخلوقیه دیرلر
بونلرک شبهه‌لری بودر که قوله تعالی انا جعلناه قرآنا
عربیا الآیه جعل و خلق لغتده ایکیسی بردر بونده
جعلی خلق معناسنه آلوب مخلوقدر دیرز دیرلر
جواب اهل سنت بودر که بودر که حق سبحانه و تعالی عز شانه‌نک کلامی
ینه کندولرینک صفاتیدر و صفت خالق مخلوق صفتنه بکزمک
محالدر

محالدر و جعل بونده انزالدن عبارتدر کقوله تعالی انا انزلناه
فی لیلة القدر الآیه بونکله جواب ویریلور خطالری بونده
در که قرآن عظیم مخلوقدر دیرلر معطله‌نک دخی فرقه‌سی مذهب
لفظیه در بونلرک اعتقادی بودر که لفظ و ملفوظ بردر مثلا قرائت
ایدیجی ایله قرائت اولنان بردر دیرلر متکلم خلق ایله مخلوق بردر
فاما بزم قرائتمز مخلوق دکلدر لفظمز مخلوق اولمدیغی کبی دیرلر
جواب اهل سنت بودر که بودر که قرائت و اولنان قرائت ایدیجینک کرچه صفتیدر
چون قاری محدثدر و اما قرآن کلام قدیمدر و صفت قدیمیه
قدیمدر محدث اولمق محالدر اولمازدیرلر معطله‌نک دخی فرقه‌سی
مذهب واقفیه در بونلرک اعتقادی بودر که قرآن عظیم ایچون
نه مخلوق و نه غیر مخلوقدر دیرز بو خصوصده توقف ایدرز دیرلر زیرا
مابینده نیجه دلائل ایراد اولونمشدر احتمالدر برینه ذاهب
اولوب خطا اوزره اولمقدن ایسه توقف اولادر دیرلر جواب اهل
سنت بودر که رسول اکرم صلی الله علیه و سلم بیورمشدر که کلام الله
عز و جل غیر مخلوق و من قال مخلوقا فهو کافر بالله العظیم

الحديث وامام اعظم حضرتلري بويورمشلردركه بر كمسنه قرآن مخلوقدر
ديسه اول كمسنه ضال اللهدر ودخي واقفيلر ضال اللهدر
بويورمشلردر بوندن معلوم اولوركه معطلهنك التنزيه غرضيله مذهب مريسيدر
بو بشر بن غياث مريسي اتباعيدر بشرك دخي اعتقادي
بودركه قرآن مخلوقدر مأمون خليفه زماننده شهرت
بولوب بو بدعتده خليفه يي كندويه اويدوروب ايدندي
واهل سنت وجماعتدن نيجه كمسنه يي قرآن مخلوق دكلدر
ديدكلري ايچون قتل وسياست ايتدردي عبد العزيز بن
يحيى بن ابي رواد الكناني الشافعي بشر ايله بو خصوصده
مباحثه عظيمي ايدوب الزام ايلدي آخر بشري يردا ايتدي
اهل سنت مذهبي آشكار اولدي ورواج بولدي
بونلرك اعتقادي بودركه حق سبحانه وتعالي حضرتلرينك دورت
صفاتندن غيريسي مخلوقدر ديرلر مثلا مشيت
وقدرت وعلم وتخليق بودرت صفات قديمه در
بونلردن غيريسي حادثدر ديرلر حجت اهل سنت بودركه

حدوث

حدوث مخلوق لزومندندر وصفتنك حادث اولماسي مخلوق
صفتي كبيدر زيرا ذات پاكك كندو ايله قائمدر وقديمدر
اولمادكلدركه بر مقداري قديم اولا وبر مقداري حادث ومخلوق
اوله حاشا دكلدر معطلهنك تنزيه قوصديكي مذهب وارديدر بونلره انكچون
وارديديرلركه دائما ورودن خبر ويررلر يعني حول جنت
وبونلرك اعتقادي بودركه مؤمن ايچون اصلا عذاب اولمز
ودوزخه كرمز وآيات وعيد جمله كافر ايچوندر مؤمنلرك
بر وجه ايله علاقه سي يوقدر زيرا دوزخه كيرن مخلد اولور
غيري چيقماز ديرلر حجت اهل سنت بودركه قوله تعالى وان منكم الا واردها
بونده ورود دخولدر وآخر آيت بودركه ثم ننجي الذين
اتقوا ونذر الظالمين فيها جثيا الآية ودخي خبرده كلمشدر
بري بك ييلدن صكره دوزخيلر دوزخدن چقوب خلاص
اولورلر وروايت آخرده دوزخدن احمد نامنه بر كمسنه
جمله مؤمنلردن صكره چقار ديمشلر حسن بصري رحمه الله عليه
رحمة واسعة بيورمشكه كاشكي اول دوزخدن صكره خلاص

اولان بن اولا یدم زیرا مخبر صادقک خبری ایلدیکا یقین
حاصل اولوردی که دوزخدن خلاص اولرم بیورمشدر
معطله نک انکار نحو قریه مذهب قبریدر بونلره آنک ایچون قبری دیرلر که
عذاب قبره منکیرلردر و سوال منکر و نکیره انکار ایدوب محال بیلیرلر
دیرلر که ایکی انه عظیم الخلقه فرشتار عمودلری ایله دورت
آرش طپراغک النته کیروب عذاب ایتمک محالدر دیرلر و یا
حود آتشه یانسه و کولونی روزکار پریشان ایلسه انکچون
عذاب و عقاب اولمق نجه ممکین در دیرلر و دخی حیات
ایکیدر و موت ایکیدر حیاتک برسی اجل ایله منقطع اولور
و حیات ثانی موت حشر ایله نتیجه بولور دبوزعم ایدرلر
حجت اهل سنت بودر که قوله تعالی ولنذیقنهم من
العذاب الادنی دون العذاب الاکبر الآیه بونده
ادنادن مراد عذاب قبردر قوله تعالی سنعذبهم مرتین
ثم یردون الی عذاب عظیم الآیه اهل تفسیر بیوررلر که
بو ایکی عذابک برسی دنیاده شرع شریف قلیچی ردو برسی دخی

قبردر

قبردر منکر و نکیر کلدکده در بو معنی خبر بسیار ایله ثابتدر
و منکر و نکیر سوال ایدرلر که من ربک و من نبیک و ما دینک
اکر جواب با صواب هدایت اولنیورسه جنت قبولرندن قبره
بر قپوکشاده اوله و اکر خلافی ظهور ایدرسه جهنم پنجرلرندن بر پنجره
اچلوب عقوبت اولنمق مقرردر حضرت رسول علیه السلام بیوررلر
القبر روضة من ریاض الجنة او حفرة من حفر النیران و برکافری
قورت ییسه و یاخود آتشه یانب کولنی روزکار پریشان ایلسه
و بدکلرینه جواب بودر که حق تعالی حضرتنک قدرتندن عجب دکلدر
بر قطره ناپاک منی دن صورت انسانی بو شکله قویوب جلوه ایلیه
غبار جمع ایلمک و خلق ایلمک امر سهلدر و عجزی دخی یوقدر دینور
معطله نک طقوزنجی فرقه سی مذهب وزنیدر بونلره انکچون وزنی
دیرلر عبدک عملی وزنی اولنماسنه انکار ایدوب محال بیلورلر و دیرلر که
عبدک جمله عملی عرضدر و عرض ایسه باقی دکلدر فانیدر و فانی
اولان نسنه وزن اولنمق محالدر دیرلر و اعمالک مقدارینی علام الغیوب
بیلور وزن و میزانه احتیاجی یوقدر که وزن ایلیه و اکر دیر سکوز

وان عظیمده مذکوردر اندن مراد الله تعالینك عدلی
صفتی دردیو تأویل ایدرلر حجت اهل سنت بودرکه
قوله تعالی ونضع الموازین القسط لیوم القیامة
ولا تظلم نفس شیئا ٭ وقوله تعالی فاما من
ثقلت موازینه فامه هاویة الآیه بونکله
جواب ویریلور ٭ واگر دیرلر اعمال عرض در وعرضی
وزن ایلمك محالدر ٭ اکا جواب بودرکه حق تعالی
بر قولینك عملنی اگر حسنه واگر سیئه در جوهر
صورتنده اعاده ایدوب قایم ایدر ٭ وزن ایلمك
مراد ایلسه بو منوال اوزره وزن ایدر ٭ قادر در
قدرتنده محال یوقدر دیرز معطله نك اون برنجی فرقه سی
مذهب میلیه در ٭ بونلره انکیچون میلیه دیرلرکه ٭ شفاعته
منکرلردر ٭ زیرا شفاعت میله دیرلر ٭ اثبات شفاعت
اثبات میل در ٭ ومیل ایسه لایق دکلدر ٭ چون بابا
اوغلونه شفاعت ایلمکه قادر دکلدر ٭ غیری کسنه نیجه

شفاعت

٭ شفاعت ایده بیلورلر ٭ حق سبحانه وتعالی بیورر قوله
تعالی یوم یفر المرء من اخیه الآیه وقال تبارك وتعالی
فخانتاهما فلم یغنیا عنهما من الله شیئا الآیه چون حضرت
نوح وحضرت لوط علیهما السلام خاتونلرینك معصیتی
ایچون شفاعت ایلمیلر ٭ یا غیرلر ایچون شفاعت ایلمك نیجه
قابلدر دیرلر حجت اهل سنت بودرکه قوله تعالی عسی ان
یبعثك ربك مقاما محمودا الآیه ٭ بونده عامه ٴ مفسرین
مقام محمود شفاعتدر بیورمشلر ٭ وبر محلده دخی قرآن عظیمده
من ذا الذی یشفع عنده الا باذنه بیورلمشدر ٭ وحدیث
رسول علیه السلام شفاعتی لاهل الکبائر من امتی دیو وارد
اولمشدر ٭ وقوله تعالی ولسوف یعطیك ربك فترضی وبو
آیتك تفسیرنده بیورمشلردر حضرت رسول اکرمك شفاعتی عموم
اوزره در ٭ اتفاق مفسرین بویله در دیو جواب ویریلور ٭
معطله نك اون برنجی فرقه سی مذهب حرقیه در ٭ بونلره
انکیچون حرقیه دیرلرکه ٭ اعتقادلری بودرکه اهل نار والنلر

جمله بریردن بانب کول اولوب غیری عذاب واضطراب
کورمزدیرلر وبوآیت کریمهٔ دلیل کتروب تمسک ایدرلر قال الله
تعالی فان له جهنم لایموت ولایحیی الایه واول
کمسنه نک که دنیاده برکره کفر سویلدی غیری سویلمدی بونک
اوزرینه اولدیلر که بریردن یقالر غیری باقمیه لر بوبله
اولونجه جزاء وفاقا ایت کریمه سنک حقیقت معناسیه
حاصل اولور دیرلر حجت اهل سنت بودر که قوله تعالی
کلما نضجت جلودهم بدلناهم جلودا غیرها وقال الله
لایخفف عنهما العذاب ودخی بیورر فذوقوا فلن
نزیدکم الا عذابا ایتی ودخی لایموت فیها ولا یحیی
کریمه سنک الله اعلم معنی دربارلری بودرکه اول
اولوم دکلدرکه اولمک ایله قورتوله واول حیات دکلدرکه
انده راحت اوله مؤمنه لازم اولان بودرکه مذهب منصور
اوزره بین الخوف والرجا اوله برکمسنه نجه کناهی اولسه
عفوندن قطع امید ایلمیه ونجه حسناتی اولسه خوفنی زیاده

ایدوب

ایدوب عقابندن امین اولمیه معطله نک اون ایکنجی
فرقه سی مذهب فانیدر بونلرک بودرکه جنت وجهنم
فنا بولور دیرلر • زیرا موقت عملک جزاسی دخی موقت
اولمق کرکدر • وجنت وجهنم ایچون خالدر دیرلر
واکر باقی دینلورسه خدای متعال ایچون شریک کتورمش
اولورز • زیرا بار تعالیدن غیری باقی وقدیم یوقدر
وارد بک دخی لایق دکلدر دیرلر حجت اهل سنت بودرکه
قوله تعالی خالدین فیها ابدا • وقال الله وفاکهة کثیرة
ولا ممنوعة وقال الله تعالی اکلها دائم • وقال الله تعالی
لابثین فیها احقابا الآیه مؤمن اولان بونک اوزرینه
اعتقاد ایدوب وعبادت اتمک کرکدرکه • حقه واصل
اولورز • وعبودیتمز مقابله سنده نعمت باقیه یه نائل
اولورز دیو اعتقاد اتمک لازمدر • وبونک خلافنجه اعتقاد
ایلین فرق ضاله ومنکریندر • انلر کرک دخی عذاب وعقوبتی
باقی اولمق اوزره اعتقاد اتمک کرکدر • معطله نک فرقه سنک

بو مجلده تمام اولوب جمله سنده اهل سنت طرفندن جواب
ویرلمشدر لکن بعض کتبده کورلمشدر که بو یتمش ایکی
فرقهٔ اهل بدعت او لقدر کثرت اوزره اولمشدر که
بو مجلده فروعلری ایله جمله یدی یوز سکسن فرقه
اولمشدر بو مجلده معطله نک فروعندن بر مقدار ایراد
اولنور که لازم کلورکه قنغی فرقه دن اولدوغی معلوم
اوله بونلردر که ذکر اولنور وهمی • ملتزقی •
بوستانی • منکری • محدثی • محیطی • عرشی
قدمی • ناظری • ادراکی • خلیلی • موضوعی • نزولی
حجودی • دهری • علمی • فایضی • اصابعی • سمعی • بصری
معراجی • متضادی • وسواسی • لاشئی • دجالی •
یاجوجی • نابتی • دخانی • واحدی • رسالتی • متشابهی
جوالقی • مثلی • رباطی • مسیحی • نفسی • بو اوتوز
التی فرقهٔ معطله نک فروعیدرکه بو مجلده بیانی بو مقدار
ایله اکتفا اولندی باب ثانی مشبهه دکرا فرقه سنک

[illegible]

اصولی بیانندهدر بونلر دخی معطله کبی اون ایکی فرقه اوزرینه
اولمشلردر جمله بدعتلرنده بری برلری ایله متفقلردر بونلردرکه
ذکر اولنور مجسمی • حدی • حلولی • شاکی • تارکی • قولی
والهی • عمدی • سایبی • سارقی • بهیسی • حشوی
بونلرک دخی عقیده لری وبدعتلری بو مجلده تفصیل اوزره بیان
اولنور ان شاء الله مشبهه نک اول فرقه سی مذهب مجسمی در
بو طایفه یه انکیچون مجسمی دیرلرکه حق سبحانه وتعالی حضرتلرینی
جسمه تشبیه ایدوب اعضا وجوارح اثبات ایدرلر وبونلر
جسم اثبات ایلمکده آزمشلردر وبو فرقه معتزله فرقه سنک ضدیدر
وبونلردن مقاتل بن سلیمان دیمشدرکه • الله تعالی صورت انسان اوزره
دم ولحم در • وطویل در • وعریض در • وطعم ورایحه صاحبیدر • وکندو
قارشی ایله یدی قریشدر دیو اسناد ایدرلر وپیغمبر علیه السلامک
ان الله خلق آدم علی صورته حدیثنی دلیل کتوروب تمسک
ایدرلر • ودخی الله تعالی برات کیجه سی وهر جمعه کیجه سی
دنیا کوکنه بو جسم جوارح ایله نزول ایدر دیو اعتقاد ایدرلر •

تعالی ربنا عن ذلک حجت اهل سنت بودر که بسم الله الرحمن الرحیم
قل هو الله احد الله الصمد لم یلد و لم یولد و لم یکن له کفوا احد
بونلرک جسم اثبات اتملری مخلوقدن عبارتدر زیرا جسم
مخلوقدر ایله اولنجه بر خالق دخی لازم کلور نعوذ بالله
شرک محض و مذهب باطلدر الله تعالی جسمدن
و ترکیبدن و عرضدن منزهدر و ایراد ایلدکلری
حدیث شریفک سببی ورودی بودر که حضرت رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم زمان شریفلرنده بر کمسنه بر آخر
کمسنه نک یوزینه بر طبانجه اوروب حضرت رسول اکرم اوران
آدمی منع ایلدی و بیوردی که ان الله خلق آدم علی صورته بیوردیلر
ضمیر بوندن مضروبه راجعدر الله تعالی یه راجع دکلدر
و حضرت آدمه راجع اولمسی بعیددر زیرا حضرت آدم
دفعةً خلق اولندی و بو خلقت ایسه حضرت آدمه مخصوصدر
غیره دکلدر و بنی آدم خلق اولندقده زمان مرتبهٔ اول
نطفه اندن علقه اندن مضغه بوندن معلوم اولان بودر که

ضمیر

ضمیر مضروبه راجعدر والله اعلم غیره دکلدر مشبهه نک ایکنجی
فرقه مذهب حدیدر بونلره اکنجون حدی دیرلر که
بونلر الله تعالی ایچون حد واردر دیرلر مثلا چون
عالم موجوددر الله تعالی دخی موجوددر البته ایکی موجود
نیجه اولور یا بودر که الله تعالی عالمی احاطه ایلمک کرکدر
و یا خود عالم الله تعالی یی احاطه ایلمک کرکدر اکر عالم
الله تعالی یی احاطه ایدرسه محدود اولمش اولور اولیه
اولنجه مقهور اولمش اولور لکن الله تعالی عالمی احاطه
اتمشدر دیرلر و بو آیت شریف ایله اثبات ایدرلر
قوله تعالی الرحمن علی العرش استوی آلیه بو استوانک
قولنی احاطه معناسنه آلوب حد قومشلردر حجت
اهل سنت بودر که اثبات حد و نهایت اولنجه بر مقدار
و بر مخصص و محدث اولمق لازم کلور بونلرک حدوثی
سببی ایله بو اشیا بو زوالمق لازم کلور هو سبحانه وتعالی

حضرتلرینک ذات پاکی وصفات تابناکی نقصان قبول
ایلمز حاشا که وجود غیری الله تعالینک ذات پاکنده مؤثر
اوله نعوذ بالله اولماز الرحمن علی العرش استوی
حد معناسنده در دیدکلری دلیل اولماز مفسرین بیورمشلردر که
عرش اعظم خلق اولندوغی زمانده حرکت اوزره اولوب
قرار و آرام ایلمدی مادامکه رحمن عرش اوستونه کتابت
اولنمیه لفظ رحمن قلم اعلی ایله عرشک عظمتی اوزرینه کتب
اولندوغی کبی عرش یرنده قرار ایلدی دیمکدر بیورمشلر
ودخی استوا بونده استیلا معناسنه اولوب عرش
و ما فوقه وارض و ما تحتها هرنه وار ایسه جمله سی
الله تعالینک تصرفنده در دیمک اولور چونکه عرش
یقین وعرض بعیددر دیمکدر محصل کلام یرده
وکوکده و ما بینهماده هرنه وار ایسه جمله سنک اوزرنده
حاضر و ناظردر وکندونک ذات پاکینه مکاندن منزلدن
منزهدر مشبهه نک اوچنجی فرقه سی بودرکه مذهب

حلولی کفر محض در زیرا حلول انفصال اقتضا ایدر
انفصال ایسه صفات قدیمه نیجه جمع اولور اولماز کلشن راز
صاحبی نه کوزل بیورمشدر نظم حلول ایلدر بریجی کفر باطل
کم اول طار کوز کولکدن اولدی حاصل تعالی شانه عما
یقولون مشبهه نک دردنجی فرقه سی مذهب شباکیدر
بونلرک اعتقادی بودرکه بر وجهله عاصی یه عاصی دیمک جایز
دکلدر و بر وجهله عابده عابد دیمک جایز دکلدر
جایزدر که عاصی عابد و مطیع اوله و عابد و مطیع
عاصی اوله زیرا آخر نفسده عاصی توبه ایدوب مغفرت
بوله و مطیع عصیان اوزره اولوب العیاذ بالله مرتد
اوله زیرا طائفه امور کیمده واقف دکلدر مسائل
فروعده توقف جایزدر دیرلر حجت اهل سنتک بودرکه
قوله تعالی وعصی آدم ربه فغوی تکرار حضرت آدمک
توبه سی مقبول اولوب طرفی حقدن بو آیت کریمه نازل
اولدی قوله تعالی فتاب علیه وهدی الآیه اکر بونلرک

ثوابلرینه اعتبار اولنیورسه کفره اوزرینه جهاد ایلمک کوچ اولوردی زیرا کفره نک عاقبت کارینی کیمسنه بلمز اکر بر ملل ذمت مسلمان اوله بو قدر سنه ویردوکی جزیه کرو ویرلمک لازم کلور • بو قدر متقدمین • ومتأخرین جواز کورمشلردر زیرا مؤمن مؤمن اولدوغی حالده مؤمندر • وکافر کافر اولدوغی حالده کافردر وبو فرقه یه اصحاب موافات دیرلر • زیرا مسئله لرین وفاته موقوف ایدرلر

مشبهه نک بشنجی فرقه سی مذهب تارکیه در بونلرک اعتقادی بودرکه حق تعالی بو انسانی خلق ایلدی اصلا بونلره بر نسنه تکلیف ایلمدی دیرلر قول بی معنیلری بودرکه حق سبحانه وتعالی جمله دن بی نیازدر و بر نسنه مراد ایلمز اوچون انسان حق تعالی یی بیله • نماز وصومه اصلا حاجت یوقدر همان معرفت کافیدر زیرا معرفت جمله مرتبه دن یوجه در دیو زعم ایدرلر حجت اهل سنت بودرکه قوله تعالی واقیموا الصلوة وآتوا الزکوة وافعلوا الخیر الآیه

کرجه

الله تعالی یه بر نسنه لازم دکلدر • اما بز قولز بزم اوچون عبودیت لازمدر • زیرا که عاجز • هر نه قدر عبودیت ایدوب امرینه امتثال ایدرسک اون اوقدر • اجر مقرردر مشبهه نک التنجی فرقه سی مذهب قولیه در بونلرک اعتقادی بودرکه ایمان مجرد قولدر • اعتقاد قلبده استرسه اولسون استرسه اولمسون تفاوت ایلمز دیرلر • زیرا حق تعالی بیورمشدرکه قولوا آمنا بالله وخواجه عالم صلی الله علیه وسلم دخی بیورمشدر من قال لا اله الا الله دخل الجنة الحدیث وعبد الله کرام که بونلرک باشیدر دیمشدرکه آیت کریمه وخبر صحیح ایله اعتقاد ایلمک شرط دکلدر • مجرد قول کافیدر حجت اهل سنت بودرکه قال الله تعالی ومن الناس من یقول آمنا بالله وبالیوم الآخر وما هم بمؤمنین • وجمله آیات که منافق حقنده نازل اولمشدر اعتقاد لازم ایدوکنه دلیل قاطعدر قوله تعالی والله یشهد انهم لکاذبون الآیه وخبر رسول علیه السلام درکه من قال لا اله الا الله خالصا مخلصا دخل الجنة

مشبهه نك بيديجي فرقه سي بودركه مذهب

والهي در دعواي بي معني لري بودركه انسان حق تعالي

بلمكده متحيردر زيرا مخلوق خالقي لايقنجه كورمز بلمكه قادر دكلدر

دليللري بودركه التوحيد حيرة ديرلر وشبهه لري بودر

عقل آلت معرفت در ومحدود ومتناهي ومتكيف در

بونكله محدود ونامتناهي ونامتكيف بلنمك نجه

ممكندر محالدر زيرا حضرت سلطان رسل بيورمشدر

سبحانك ما عبدناك حق عبادتك وما عرفناك حق

معرفتك ديمك لايقدر ديرلر جحت اهل سنت بودركه

قال الله تعالي وما قدروا الله حق قدره اي وما عرفوه

حق معرفته بو آيت مومنلرك حق تعالي يي بلمه سي اچون

دليل در ودخي معرفت بار متحيري اولمغه لايق دكلدر

زيرا معرفت عالم حواسدن دكلدر عارف معروف

ارامسنده مناسبت وجانسيت اولمق لازم كلمه

بي نهايه ونامحدودي نجه بيلورسن كه اكا لايق اوله

وچون لايق اولان بودركه ذات پاكنه لايق اولمين

اوصافدن

اوصافدن تنزيه ايدوب وذاتنه لايق اولان اوصاف

ايله موصوف قلمق حق معرفت ايله بلمكدر اولمقدر اجمالا

فاما تفصيلا الوهيت وربوبيت ايله بلينوب وعبادت

اولنمقدن منزه دكدر همان عبده لازم اولان امرينه

امتثال ونهيندن اجتنابدر قوله تعالي لا يكلف الله

نفسا الا وسعها بونده عبد ضعيفك معرفتي نجه

ايسه طرف حقدن تكليف دخي اكا كوره در زياده دكلدر

مشبهه نك ايكنجي فرقه سي مذهب عمدي در بو فرقه نك

اعتقادي بودركه مادام كه مؤمن عمد ايله يعني قصد ايله

كناه ايلميه اول مؤمن معذب ومعاقب اولماز

بلكه اول كناه ديدكاري نسنه مؤمن نفسني ضبط ايلمك

اچون وشهوتني تسكين اچون ايتمشدر يوخسه قصد

ايله امر الهي يه مخالفت اچون دكلدر ديرلر بو بليه

اولونجه عقوبت اولونماز وبو آيت كريمه دليل

كتورلر قوله تعالي ربنا لا تؤاخذنا ان نسينا او اخطأنا

الآیه بو ایکیدن خالی دکلدر یا نسیان ایله در
یاخود خطاً صادر اولور بو ایکیسی ایله معاقب
اولماز مکر قصد ایله اتمش اوله دیرلر حجت اهل سنت
بودر که حق تعالی قوللرینک کناهلرینی باشقه باشقه
جزاسن واجب ایلمشدر مثلا حدود زنا و
سرقه وغیبت که اشکار اولا بونلرک جزاسی
مقرر ایلمشدر چون قصد وعمدی شرط ایلمیش
مؤمن اولان کمسنه دن دخی ثبوتی محقق اولماز
بونلرک بو معنی ثبوتی حاشا که شرع شریفی مبطل اوله
دکلدر خطاً اتمشدر قصد ایله دکلدر دیک نیجه
قابلدر بو خصوصده عمد مقرردر مشبهه نک طقوزنجی
فرقه سی مذهب سیابی در بونلرک اعتقادی بودر که
حق تعالی بو خلقی خلق ایدوب سایبه مثالنده یعنی
یابانده کزن دوه لر کبی که صحرالرده اوتلار وانسان
ایچون عبادت وطاعت لازم دکلدر واکر ایدرلرسه

فضائل

فضایل اولمش اولور فرایضده کلدر دیرلر قوله تعالی
اعملوا بما شئتم فمن شاء فلیؤمن ومن شاء فلیکفر
بو آیت کریمه تمسک ایدرلر حجت اهل سنت بودر که
امر الهی اقتضا ایدر صوم وصلوة وحج وزکوة ایله
مأمور اولنلر بونلری قبول ایدوب عمل ایلیه لر
بونلر زیرا ایمانک ثبوتی لوازمندندر حضرت ابوبکر
صدیق رضی الله عنه نک زمان شریفلرینده بر جماعت
زکوته منکر اولدیلر آنلره مرتد دیو حکم ایدوب
اوزرلرینه جهادی فرض بلدیلر زیرا قوله تعالی
واعملوا بما شئتم فمن شاء فلیؤمن ومن
شاء فلیکفر بو آیت کریمه تهدید ایچون اولدی غیر
اشتباه یوقدر کوردلمزمی که عقبنده بما تعملون
بصیر آیت کریمه سی بونی مخبردر مشبهه نک
اونونجی فرقه سی مذهب سارقی در بونلرک اعتقادی
بودر که بر کمسنه اون درهم کومش بهاسنده سرقه ایلسه

واجبدن بردرم صدقه ایله اتمک اوزرینه لازم کلمز
بردرم صدقه اون درهم سرقه نک کفارتیدر زنا ایچون دخی
واغرنده معاقب اولمازدیرلر واون درهم کومش سرقه ایدر
بردرم صدقه ایله معاقب اولمایه جقلردر من جاء بالحسنة
فله عشر امثالها آیه سیله دلیل معنای آیتی تحریف ایدرلر
وزنایه غسل کفارت اولماسنه آبدست وغسل ایچون
وارد اولان احادیث نبویه یی کناهدن وتلویثاتدن
بدنی تطهیر ایچوندر دیوب قوله تعالی تعاونوا علی البر والتقوی
آیت کریمه سنی تمسک ایدرلر حجت اهل سنت بودر که قوله تعالی
السارق والسارقة الآیه وقوله تعالی الزانیة والزانی
الآیه فوجه سارق وزانی صدقه ویروب غسل اتمک ایله کناهلرندن
پاک اولسهلر آیات مذکوره حقلرنده نیچون نازل اولوردی
زیرا البته سارق صدقه ویرمشدر وزانی وزانیه البته
غسل اتمشدر حضرت رسول علیه السلام بیورمشدر عبدک آخر
اوزرنده اولان حقی تبرع ایله ساقط اولماز بر مسلمانک

حقنی

حقنی کندویه ایلمک الله تعالی قتنده یتمش کره تطوعا
حج اتمکدن افضلدر بویله اولونجه بونلر دیدوکی نیجه
قابلدر مشبهه نک اون برنجی فرقه سی بودر که مذهب بهیسی
بونلرک اعتقادی بودر که حلالی حلال وحرامی حرام ایدوکنی
اصلی ایله بیلمک ایماندر حل وحرمت ایچون اعتقاد ایلمک لازم
دکلدر واول نسنه که ضبط واختیاره کلمه اول حق تعالینک
کاریدر غیری دکلدر دیو بلمک کرک وایمان دیدکمز
اعز اشیادر وعلم ایله اشرف صفاتدر بونی اکا
اضافت ایلمک اولی دردیرلر اهل سنت بودر که ابلیس
علیه اللعنه ایمان حقدر بیلردی ولکن مؤمن اولمادی وبونلردن
ماعدا حق سبحانه وتعالی یهود طایفه سندن خبر ویردیکی
قوله تعالی یعرفونه کما یعرفون ابناءهم الآیه بویله ایکن
مؤمن دکللردر اویله اولنجه مجرد معرفت ایله ایمان حاصل
اولماز مادامکه تصدیق ایدوب عمل اولنمیه مشبهه نک
اون ایکنجی فرقه سی مذهب حشوی در بونلرک اتباعی امام احمد حنبل

حضرتلرینه ایرشور ‌و بونلرک اعتقادی بودر که قیاس مقبول
دکلدر ‌و دیرلر احکام شرعیه‌ده نص شریف چوقدر قیاسه
محتاج اولمغه سبب ندر زیرا دیرلر که اول من قاس
ابلیس ‌و دخی حضرت عمر رضی الله عنه بیورمشدر که اصحاب
الرأی اعداء السنة بونی تمسک ایدرلر حجت اهل سنت بودر که
معاذ بن جبل رضی الله عنه جنابلرینی حضرت سلطان
انبیا عزت و اجلال ایله یمن سرداری ایدوب کوندرمک
اثناسنده بیوردیکه یا معاذ نه ایله حکم ایدرسن معاذ
بیوردیکه بکتاب الله تعالی ینه حضرت رسول بیوردیلرکه
اگر کتاب الله‌ده اولمازسه معاذ دیدی بسنة رسول الله
حضرت بیوردیلر اگر اوده اولمزسه معاذ دیدیکه اجتهد
فیه برأیی حضرت رسول علیه السلام بیوردیکه الحمد لله
الذی وفق رسول رسوله الحدیث بو حدیث شریف
موجبنجه ابوحنیفه مذهبی اوزره قیاس جاری اولوب
بونک اوزرینه عمل اولنور اول محلده که نص شریف و حدیث
نبوی

نبوی اولمیه قیاس ایتمک جایزدر ‌و ابلیس علیه اللعنه‌نک قیاسی
نص شریفک وجودی و ارایکن در نص شریفه مخالفت ایدوب
زعمیله قیاس ایلدوکیچوندر مشبهه فرقه‌سنک
اون ایکی اصول مذهبلری بو محلده تمام اولوب بوندن
صکره فروع مشبهه که اوتوز آلتی فرقه‌در اجمال
اوزره مذهبلرینک اسمی بیان اولنور هشامی
صغری مصباحی سیاری قاشی فردی تصدیقی
کرامی فرجی مرادی صالحی عمرانی مؤخری
زایدی مفرقی قرصی اثوی مقابسی متوکلی
واصلی ظهوری صاحی سکری رافعی صباحی
رکوعی جنایزی تسلیمی حجامی غسلی منقلبی
مستندی مقلدی وقوعی نوبی ضحکی بونلردر که
جمله عقیده‌لری مشبهه‌یه موافقدر انکیچون بو محلده
ذکر اولوندی باب ثالث قدریه و معتزله اصولی
بیاننده‌در بو فرقه دخی اون ایکی اصول اوزره‌در

اصول مذهبلرینک اسمی بونلردرکه ذکر اولنور. واصلی
معتزلی. هذیلی. نظامی. معمری. کیانی. جاحظی. بهشمی
ثنوی. دخی دیرلر. روندی. قاسطی. عوضی. حنابطی
بونلرک اعتقادی بو وجهله تفصیل اولنور. قدریه نک اول فرقه سی
مذهب واصلیه در. بونلر واصل بن عطا اتباعیدر. بونلرک
اعتقادی بودرکه حضرت علی و حضرت معاویه اصحاب کبیره دندر
و اصحاب کبیره ابداً العیاذ بالله نه مؤمن و نه کافردر دیرلر.
و بو ایکیسی کفر ایله ایمان اراسنده قالمشلردر دیرلر و دخی
حکم ایدرلرکه حضرت علی و طلحه و زبیر ایچون وقعهٔ جمله ده فکره
شهادتلری مقبوله دکلدر دیرلر. و دخی حضرت ایچون نه مؤمن
و نه کافردر دیوب و نارده مخلد اولمسن تجویز ایدرلر.
قوله تعالی ومن یقتل مؤمنا متعمدا فجزاؤه جهنم خالدا
فیها آیت شریفی تمسک ایدنلردر. و حضرت رسول
علیه السلامک بو حدیث صحیح الورودینه که لا یزنی
الزانی حین یزنی وهو مؤمن. ولا یسرق السارق

حین

حین یسرق وهو مؤمن واقع اولمشدر. بویله معنا
ویروب دیرلرکه بویله اولنجه اسم ایمان مدحدر.
اما صاحب کبیره مستحق اسم مدح دکلدر. ولکن صورت
تصدیق. واقرار مطلق کافردر دیمکه مانع اولوب انکیچون
کفر ایله ایمان اراسنده قالمشلردر. حجت اهل سنت
بودرکه حضرت رسول علیه السلام برکون ابوذر حضرتلرینه
وسایر اصحابلره بیوررلرکه من قال لا اله الا الله دخل الجنة
ابوذر دادیدیکه. وان زنا وان سرق حضرت دخی جوابنده
وان زنا وان سرق دیو بیوردی ابوذر دخی اوچ کره
سوال ایدوب حضرت بو منوال اوزره جواب ویردیلر
وحق تعالی بیورر قوله تعالی ان الله لا یغفر ان یشرك
به ویغفر ما دون ذلك لمن یشاء. وقوله تعالی لا تقنطوا
من رحمة الله وقوله تعالی توبوا الی الله جمیعا وقوله
تعالی یا ایها الذین آمنوا لا تقربوا الصلوة وانتم سکاری
وآنلرک تمسک ایدندکی آیت شریفه که قوله تعالی

بجزاء جهنم خالدا فيها كريمه سيدر بونده بونلره
جواب بودركه جمله مفسرين بونده تأويلي جايز كوروب
برمؤمن كه متعمد ومقر اوله اول زمان كفر اقتضا ايدر
متعمد مقر حقنده حق سبحانه وتعالى جزاسنه كوره
عقاب ايدوب صكره خلاص ايدر خالد بو ايت شريف
مقتضاسنجه طويل مكث در اتفاق اولنمشدر

[illegible]

قدرينك ايكنجي فرقه سي مذهب معتزلي در بونلرك
اعتقادي بودركه لفظ اعتزالي باطلدن حق طرفنه
ميل ايلمكدر ديرلر قاضي عبد الجبار كه معتزله دندر
قرآن عظيمده هر محلده كه لفظ اعتزال واقع اولمشدر
مراد باطلدن حقه اعتزالدر ديوب قوله تعالى
فان اعتزلوكم ويلقوا اليكم السلم الآيه ايات
كريمه لريني تمسك ايدينورلر وبصره معتزله سندن ابو علي
محمد بن عبد الوهاب الجبائي نيجه مقالاتده منفرد اولمشدر
جمله دن بري بودركه حق تعالى حاكي بغدادده مطيع ديو

تسميه

تسميه ايلمشدر بغداددە انسان مراد ايلدكن ايدر ديمشدر
وديحي حق تعالى ولد خلق ايلمكده حامله خاتون كبيدر
ديمشدر وحضرت ابو بكر رضي الله عنه اوزرينه حضرت
علي يي وحضرت علي اوزرينه حضرت ابو بكري تفضيل ايلمكده
توقف ايلمشدر مع هذا ابو بكر عمر عثماندن خيرلو رقدر ديوب
علي يي عمر وعثماندن خيرلو رقدر ديمشدر ويرامز نسنه
حق تعالى خلق ايلمز وعبدك فعلنده حقك مداخله سي يوقدر
ديرلر وعاصيلره عصيانندن اوتوري عذاب وعقاب
اولنمق ظلم در ديرلر حجت اهل سنت بودركه قال الله
تعالى فان لم تؤمنوا بي فاعتزلون وبو محلده اعتزالدن
مراد كفردر وقوله تعالى قل كل من عند الله وقال رسول الله
صلى الله عليه وسلم القدر خيره وشره من الله اكر عبدك
فعلني الله تعالى اراد ايلسه در ديمك وديحي معاصي
ارادت حقدن خارجدر ديلسه حق تعالى عجز اثبات ايتمش
اولورلر زيرا حق تعالى برنسنه يي مراد ايليه اول نسنه

اولمیه ومراد ایلمیه اول نسنه اولا حالفینده عاجز اولمش
اولور تعالی شانه عن ذلک قدریه‌نک اوچنجی فرقه‌سی
مذهب معتزله‌لیدر و بو طایفه به ابو الهذیل محمد بن العلاف
اتباعیدر و بونلرک اعتقادی بودر که حق تعالی حضرتنک قدرتی
متناهی اولا و حقک علمنه و قدرتنه کندونک ذاتیدر دیرلر
وحق تعالینک کلامنه عرضدر دیرلر و عبدک فعلنه حقک
ایجادیدر دیمک بر نسنه ایکی قادرک تحت قدرتنده اولور
دیمکدر بو وجود محالدر و اگر حق تعالینک صفاتنه کندو ذاتیدر دینلمیه
و کلامی عرض اولمیه و مخلوق اولمیه و بر محله اولمیه
لا هو و لا غیره اولا بوده محالدر دیرلر حجت اهل سنت
بودر که حق سبحانه و تعالی حضرتلرینه قدرت کامله اثبات
ایتمک لازمدر که قدرتنه نهایت یوقدر و اثبات قدرت
کامله اثبات ایتمک لازمدر و اثبات قدرت مناقض ثبوتی
خلق اولماز و عالم بی علم و قادر بی قدرت و حی بی حیات
بو جمله محالدر و کلام صفتدر و صفت قدیم حو قدیم اولمق

کرکدر

کرکدر قدیم اولان حادث ایله متصف اولمق قابل دکلدر
ابدی قدیمک صفتی بیله قدیم و ابدا اولمق اولی و اوجهدر
قدریه‌نک دردنجی فرقه‌سی مذهب نظامیدر نظا معجمه‌نک
شده سیله ابراهیم بن سیار نظامک اتباعیدرلر بونلره انکچون
نظامی دینمشدر و بو کسنه معتزله‌نک غایت ایله سفهاسندندر
و بر نیجه مسئله‌ده منفرد اولمشدر جمله‌دن بری بودر حق تعالی
شر و عصیان اوزرینه قدرت ایله موصوف دکلدر دیدوکی
حق تعالی ایچون ارادت یوقدر و افعال عباد جمله حرکتدر
و نفس ایله روح انسان کندوسیدر بردن ایکی بر التدر
دیمشدر و محل قدرت فعلدن متجاوز اولمیه اول حقیقتدر
و حقک فعلیدر و جوهر فرده انکار ایلیب جواهر اعراض
مجتمعه‌دن مؤلفدر دیمشلر و حق تعالی موجوداتی دفعهٔ واحده
خلق ایلدی دیو زعم ایدرلر و قرآنده اعجاز انجق غیبدن خبر
ویردوکی ایچوندر و اجماع امت دلیل اولماز دیو انکار
ایلمشدر و اصحاب کزینه طعن ایلیب و حضرت صدیق

رضي الله عنه ايچون باغ فدكي غوا اسنزه حاشا
حضرت فاطمة الزهرا رضي الله عنهايي اورمشدر ديو
افترا ايلمشدر • وابوهريرهيه قبحه الله ديمكي التزام
ايلمشدر • وصلوة تراويحي ومسح خفي جايز دكلدر
ديو نهي ايلمشدر • والعياذ بالله انشقاق قمري تكذيب
ايدوب واجنه كورنمك محالدر ديمشدر • وايكي يوز
درهمدن سرقه ايلين كمسنه فاسق اولمز • وكنايه ايله
طلاق واقع اولماز نيتنه دخي اولورسه • وابدستي اولان
كمسنه ارقه سي اوزره ياتوب اويورسه حدث حقيقيده
ابدستي بوزولمز • وفوت اولان نمازك قضاسي لازم كلمز
ديوب بوكا بكزر نيجه ترهات سويليوب نيجه مكروهات
ارتكاب ايلمشدر **رجعت مالت بودركه** حق تعالايه
عبوديت جمله قوللرنك اوزرينه واجبدر اما حق تعالينك
اوزرينه بر نسنه واجب دكلدر • زيرا موجب وقادر
وفاعلدر هر نسنه كه حق تعالى ذاتنك غيريدر البتة
نهايت

نهايت بولور • واعجاز قرآن نيه قرآن عظيم ايله ثابتدر
قال الله سبحانه وتعالى قل لئن اجتمعت الانس
والجن على ان يأتوا بمثل هذا القرآن لا يأتون بمثله
الاية واجماع امت لازمدر • زيرا حضرت رسول عليه السلام
بيورر كه لا تجتمع امتي على الضلالة الحديث زيرا بر نجه
صلحاي امت بر يره جمع اولوب خير ملاحظه ايدوب
بر رأي لايق كوروله اول احسن وصوابدر ديمك
اولور **قدريهنك بشنجي فرقه سي** مذهب معمريدر
بونلر معمر بن عباد السلمي اتباعيدر بو معمر بر نجه مسئلهده
منفرد اولمشدر • بريسي بودر كه انسان جسدده
حال دكلدر • لكن جسدي مدبردر ديرلر وانسان
نه اوزون ونه اينلو ونه لوني وار • ونه تأليفي وار ونه
حركتي وار ونه حالدر ونه متمكندر • وانسان بو جسدك
غيريدر • وانسان حي وعالم • وقادر ومختاردر • ونه
متحركدر ونه ساكندر كورلمز • ويابشلمز • وبر موضعده

حالتلر و بر مکانی حاوی دکلدر دیوب تحصیل
انسانی الوهیت صفاتیله موصوف قلمشدر و بونک زعمنجه
مدبر عالم بو صفت ایله موصوفدر و حق تعالی اجسادرن
غیریسنی خلق ایلمامشدر و اعراض ایسه اجساده تولد
تا بعدر دیمشدر و حق تعالی ایچون حاشا قدیم دکلدر
قدمدن اخذ ایدوب متقدم اولوب صکره قدیم
اولمشدر دیو زعم ایدرلر حجت اهل سنت بودرکه
قوله تعالی قل الله خالق کل شیء بونلر ایچون بو دلیل
کافیدر زیرا مذهبلرینک بطلانی فی نفسه ظاهردر و بونلردن
برفرقه دخی واردرکه آنلره حماریون دیرلر آنلرک عقیدهسی
بودرکه انسان خالق اجسام اوله مثلا قرمش
اتی اتسی انک ایچنه قویلر بر قاچ کوندن صکره
قوردا اولور دیرلر بویله یعنی سوزلر سویلرلر
فدرنک التنجی فرقهسی مذهب جاحظیدر بونلر عمرو
بحر الجاحظ اتباعیدر و بو جاحظ بر نیجه مسئلهده متمیز
اولمشدر

اولمشدر آنلردن بری بودرکه جمله معارف ضروریدر
و افعال عباد معارفدن دکلدر بلکه طبعیدر و عباد
ایچون اراداتدن غیری کسب یوقدر و حق تعالی
بر کمسنهیی ناره ادخال ایلمز بلکه نار نفسنده و طبعنده کافری
اولور دیمشدر و قرآن اجساد معقوله اسیدر منزل دکلدر که اوله
رجل وکاه حیوان اولمق جایزدر دیو زعم ایدرلر و انبیایه طعن
ایدوب دیرلرکه یارین قیامت کوننده یوسف پیغمبرک دامننی
اخذ ایدوب نیچون اول بر ضعیف یعنی بدرک حضرت
یعقوبه اغلادوب خبر کوندرمدی صحتنک بدر ییدیرک
و حضرت سلیمانک دخی دامننه یاپشوب نیچون بخل
ایدوب دیدککه رب هب لی ملکا لا ینبغی لاحد من
بعدی دیدک و دخی جسم فنا بولمز انما بر حالدن بر حاله
دونردیوب نیجه افاویل ایراد ایلمشدر حجت اهل سنت
بودرکه عصمت انبیا علیهم السلام مقرردر زیرا آنلر طرف
حقدن اذن اولمانجه بر نسنهیه شروع ایلمه شاردر

و عیدندن دخی کلدکلرین
یعنی طبیعتلرندن اولدقلری ایچون

بويله اولنجه حقلرنده عصمتدن غيري خاطره نيچون خطور ايدر
خصوصا حضرت يوسف وحضرت سليمان عليهم السلامك احوالنده
طرف حقدن بى اذن واجازت دكل ايدوكي معلومدر وحضرت
سليمانك دعاسيه لحكمة در بخل وحسد ايچون دكلدر
بلكه عبد ضعيفك حالنه ترحم ايدوب بو مكار وفتان
روزكار ايله هر بر كمسنه باشه چيقماز اندن اوتري اوله
وياخود دنيا ايله وجودينه غرور كلمز بر سليمان مثل بر كمسنه يه
نصيب ايله نمرود كبي مغرور اولوب دعواي الوهيت
الهيه ديمك اولا • يارب سن هدايت ايله **قدرينك**
يدنجي فرقه سي مذهب كيانيه در بونلره هشاميه
دخي ديرلر • هشام بن عمرو اتباعي اولديغيچون بونلرك
اعتقادي بودر كه • انسان ايچون اولان عملك نتيجه سي
يوقدر • بر كمسنه نك معلومي دكلدر كه طاعتك جزاسي نه در
ومعصيت ايچون عقوبت نه در • وجنت وجهنم الآن
مخلوق دكلدر ديرلر • وبو آيتي دليل كتورلر قوله تعالى

قل ما كنت

٥٠

قل ما كنت بدعا من الرسل وما ادري ما يفعل بي ولا
بكم • ديرلر اكر جنت وجهنم مخلوق قدر ديسك باقي اولمق لازم كلور
وآيت كل من عليها فان دليل فناء كل موجوداتدر
ديرلر **حجت اهل سنت بودر كه** قوله تعالى لها ما كسبت
وعليها ما اكتسبت ان احسنتم احسنتم لانفسكم
وقال الله تعالى فمن يعمل مثقال ذرة خيرا يره ومن يعمل
مثقال ذرة شرا يره الآية وقال عليه السلام الدنيا
حلم المنام واهلها مجازون ومعاقبون الحديث
فاما حضرت آدم عليه السلام احوالي معلومدر كه فرمان
الهي اولديكه يا آدم اسكن انت وزوجك الجنة چون
جنت وجهنم مخلوق اولمايايدي حضرت آدم قنده آرام ايتمش
اولوردي • بونلرك عقيده لري جمله بونك كبيدر العياذ
بالله **قدرينك سكزنجي فرقه سي** هاشميه در بونلره ثنويه
دخي ديرلر بونلره ابو هاشم عبد السلام بن علي الجبائيدر
انكيچون هاشميه ديرلر بونلرك اعتقادي بودر كه كبيره

صاحبي

اولان كمسنه نك توبه سي توبهٔ يأس دردیرلر مثلا ايمان
يأس كبيدر • ومقلدك ايماني صحيح دكلدر ديرلر • وحق
تعالينك صفاتيني منكيرلردر • وشتري حق تعالي خلق
ايلمدي ديرلر • وكفر ومعاصي ايجون حقك ارادتي يوقدر
ديرلر • وبو علي جبائي رئيس معتزليدر • نيجه مقالاتره
بدعت ايدوب منفرد اولمشدر • بونلر قتنده طهارت
واجب دكلدر • وانسان عبادته منتظر اولدوغي حالده
مأمور در ديو زعم ايدرلر • وغضب ايله النان صودن
آبدست وطهارت جايزدر • اما ارض مغصوبه ده
طهارت جايز دكلدر ديرلر • حجت اهل سنت بودركه
قوله تعالي ان الله لا يغفر ان يشرك ويغفر ما
دون ذلك لمن يشاء الآيه وحضرت رسول عليه السلام
بيورركه مؤمنك توبه سي مقبولدر حتي يغرغر
وكفرهٔ مجوس قولي اوزره آنلر دخي اهرمن ويزدان
اعتقادين ايدرلر • بو جماعته انكيجون ثنوي ديرلر • ومسئلهٔ

ارادت

ارادت ايجون بزم دليلمز قوله تعالي ولو شئنا
لآتينا كل نفس هديها • قدريهٔ طقوزنجي فرقه سي
مذهب روندي در • بونلرك اعتقادي بودركه قبل الفعل
نسخ جايز دكلدر • وفعلدن مقدم منسوخ اولمق
جهلدن لازم كلور • وآمر رايننده خطا اتمش اولور
حق تعالينك علمي اندن پاك وبريدر ديرلر • حجت اهل
سنت بودركه قوله تعالي ما ننسخ من اية او ننسها
نأت بخير منها الآيه وحضرت خليل عليه السلامك اوغلنك
ذبحي حكمي قبل الفعل منسوخ اولدي • وحضرت رسول عليه السلام
معراج كيجه سي اللي وقت نماز تكليف اولنوب قبل الفعل
فرض بش وقتي منسوخ اولدي • ومنسوخ برنيجه
قسم اوزره در بري بودركه تلاوتي منسوخ حكمي
باقيدر • وبري دخي بودركه تلاوتي باقي حكمي منسوخدر
قل يا ايها الكافرون سوره شريفه سيدر • واول كه
تلاوتي منسوخ وحكمي باقيدر الشيخ والشيخة

اذا دنيا فارجموهما البتة نكالاً من الله والله عزيز
حكيم آيت كريمه سيد مصحفلردر. يا ازلمز عصمنا الله
عن الاهواء الضالة قدرنك اونبجي فرقه سي
مذهب قسطيدر. بونلرك اعتقادي بودركه رزقده
يعني غداده حرام يوقدر. زيرا حق تعالى رزقده
حرام تقدير ايتمش اولايدي. حرام اوزرينه عقوبت
ايلمك عدل وقسط اولمزايدي. وحرام طاشدن عبارتدر غدادن
عبارت دكلدر رد بر حجت اهل سنت بودركه قوله تعالى وما من
دابة في الارض الا على الله رزقها چون انسان كسب شرعي ايليه.
وعبادت قيله عبادتي حلال اوزره ايتمش اولور. وقال عليه السلام
الناس في مساجدهم والله في حوائجهم. صدق رسول الله قدرنك
اون برنجي فرقه سي مذهب عوضيدر. بونلرك اعتقادي بودركه
حق تعالى بر كمسنه يه مادام كه طاعت عوضين ويا جود شفقته
تحمل عوضين ايلميه داخل جنت اولماز. وكوچك معصوملرك
حالت نزعده جان آلب ويرمه سي عوضي جنت ايچوندر

وبو دنيا

وبو دنيا عالم جزادر. وجزا ايچون عمل لازمدر. قوله تعالى
جزاءً بما كانوا يعملون. وقال الله ان هذا كان لكم جزاءً
وفاقاً وقال الله ليس للانسان الا ما سعى بو آيات
كريمه يي دليل كتوررلر حجت اهل سنت بودركه جزا ايچون
عمل لازمدر. اما حق تعالينك لطفي عمله موقوف دكلدر.
وبي معصيت عقوبت لوم دكلدر. اما بي طاعت لطف
ايلمك كرمي صفاتندندر. مجرد عمل موجب جنت دكلدر.
استرسه اهل جنت ايدر. استرسه اهل نار ايدر. حكمته كمسنك
مداخله سي يوقدر قدرنك واون ايكنجي فرقه سي مذهب حباطيدر
بونلر ابو الحسن حباط اتباعيدر. اعتقادلري بودركه بونلر
معدوم ايچون جسم ديرلر. وبعضيلري جوهر وجسم يوقدر
اما شيدر. واول نسنه كه موجوددر فاني اولور وفنادن
صكره شي اولور. زيرا حق تعالى كلام قديمنده بيوررر
ان زلزلة الساعة شيءٌ عظيم بيورمشدر. وحق
تعالى وجوددن حاصل اولان نسنه يه شيء بيوردي

دیرلر حجت اهل بودرکه معدوم نفی دن عبارتدر
اکر شئ در واکر لاشئ در قتنده برابردر وبو فرقه یه
ناکثیه دخی دیرلر اکر بز عهده وفا ایدرسک ایودر
اکر وفا ایتمزسک کرفتار عذاب دخی اولمازز دیرلر واکر
أب ایله اولنبورسه ایودر وکر بوج ایله اولورسه ده
کفایت ایدر دیرلر بونلر حق تعالینک بو قولنه منکرلردر
قوله تعالی یا ایها الذین آمنوا اوفوا بالعقود وقوله
اوفوا بعهد الله اذا عاهدتم الآیه قدرینک اون ایکی
اصولی بو محلده تمام اولدی اما فروعی اجمال اوزره بونلردر
که ذکر اولنور شرکیه شیطانیه مبریه احمدیه ثنویه
ناکثیه خراریه علاقیه بشریه طالبیه بو اون فرقه
بدعت وضلالتده قدریه ومعتزله ایله عقیده لرینه
بردر ونرماریه جمله نک بو مضمون اوزره در غیریه
دکلدر باب رابع جبریه لرک اصولی وعقایدی
بیانندهدر بونلرک دخی اصول ومذهبلری اون ایکیدر
بونلردرکه

بونلردرکه بیان اولنور مضطریه عجزیه مفروعیه نجاریه
منکریه متانیه کسلیه سابقیه حبتیه فکریه
خوفیه تجشبیه جبریه لرک اول فرقه سی مذهب مضطریه در
بونلرک اعتقادی بودرکه انسان جمیع احوالنده مضطردر
بونلرک افعالنده اصلا اختیاری یوقدر بلکه انسانک فعلی
مجاز طریقیله اوزره در حقیقتده عبد ایچون فعل وکسب
یوقدر بو آیتی تمسک ایدرلر قوله تعالی لیس لک من
الامر شئ وقال الله تعالی لله الامر من قبل
ومن بعد وقال الله ما کان لهم الخیرة بو خصوصده
هم حق تعالی فاعل اولا وهم انسان فاعل اولا شئ بولمدر کلدر
زیرا شرکت لازم کاور بو ایسه محالدر دیرلر حجت
اهل سنت بودرکه حق تعالی قوللری ایچون فعل وکسب
ثابت ایلمشدر قوله تعالی جزاء بما کانوا یعملون
وقال الله لها ما کسبت وعلیها ما اکتسبت وفی
حق السرقه قال الله تعالی جزاء بما کسبا نکالا من الله

وعبد فعلنی کاسبدر بنه اول فعلک خالقی الله تعالیدر

اختیار جزوی عبدک الندهدر • وعبدن اختیار جزوی نفی

اولماز • الا رسالت امرینده وهدایت امرینده نفی اولور

وبو ایکیدن غیریده عبدک اختیاری مقرردر • وکاسبدر

فاعل حقیقی حق تعالیدر • بو مسئله معلومدر که بر کمسنه

بر آخر کمسنه نک قفسندن ذی قیمت مرغنی ویاخود خروزینی

حیواننی اطلاق ایله اطلاق ایدنک اوزرینه امام اعظم

مذهبنده ضمان لازم کلمز • واکر بر کمسنه بر آخر کمسنه نک

مشکندن صوینی ویاخود ظرفندن یاغنی ویاخود •

کلابداندن کلابنی دوکسه اول دوکن کمسنه ایچون ضمان

لازم کلور • زیرا اول مرغ وحیوان ذی روح اولدوغیچون

اختیاری واردر • انک ایچون ضمان لازم کلمز • اما روغن ایله کلابده

وآبده اختیار یوقدر • انک ایچون ضمان لازم کلور دیو جواب

باصواب ویردیلر • جبریلرک ایکنجی فرقه سی مذهب

عجزیدر • بونلرک اعتقادی بودر که عبدک فعلی کسبی واردر

ایدرلر

ایدرلر لکن منع اولنموغه ممکن دکلدر یولاریله دوه کبی هر

قنده چکسه لر کیدر کتمه مکه چاره سی یوقدر دیرلر • ودخی

دیرلر که چون حق تعالی نک حکمی نافذ اولا بر طریق ایله انی

دوندرمک اولماز وانسان هر نه ایدرسه حق تعالی نک حکمی

ایله ایدر • واکر حق تعالینک مرادی ایدکین انسان استرسه ایلمز

دنیلورسه حق تعالی یه عجز اثبات ایتمش اولورز دیرلر •

حجت اهل سنت بودر که قوله تعالی لا یکلف الله نفسا

الا وسعها • حق تعالی حضرتلرینه عاجز دیمک لایق دکلدر • وانسان

ایچون اول نسنه که بیورمشدر اکا دخی انسانک عجزی وار دیمک

سفها کلامیدر • زیرا حق تعالی کوج بیورمامشدر • انسانه

تکلیفی انسان قدرتندن زیاده دکلدر • انسانک تحملنه کوره در

صوم کبی وصلوه کبی وحج وزکوه کبی بونلری قدرتی

اولدیغی ایچون تکلیف ایتمشدر • جبریلرک اوچنجی فرقه سی

مذهب مضروغیدر • بونلرک اعتقادی بودر که حق تعالی

چون قلمی خلق ایلدی وهر نسنه که مرادی ایدی جمله سنی

تقدير ايتدي وقلم يازدي اندن صكره حق تعالى وكلي شيدن
فارغ اولدي ياشمدي ترتيب اوزره اول تقدير اولنان
مخلوق بر بر كلمكده در ديو بو حديث شريفي تمسك ايدرلر
جف القلم بما هو كائن • وقال الله تعالى حم والكتاب
المبين عبد الله ابن عباس رضي الله عنهما تفسير حم ده
بيورر حم اي قضى بما هو كائن ديرلر حجت اهل سنت
بودر كه قوله تعالى كل يوم هو في شأن الآيه وشغل
وفراغت ديدكلري افعال وعارض اولان فعل ايچوندر •
وحق سبحانه وتعالينك صنع قديمي شغلدن وفراغدن
مقدسدر • وانك حكمي قضاسي انك قديمي صفاتيدر
وانقضا وانتها وحدوث محكوم اوزرينه ثابتدر هرنه
قدر مخلوق وار ايسه وجود باري تعالى شانه حضورينده
حادثدر غيري دكلدر جبريلرك ردنجي فرقه سي مذهب
نجاريدر بونلر حسين بن محمد نجار اتباعيدر بونلرك اعتقادي
بودر كه اجسام اعراض مجتمعه دن حاصل اولور چون

قرآني

قرآني يازه سن جسم اولور واقويه سن عرض اولور ديرلر
واطفال كفار البته دوزخده در واطفال مؤمن
البته جنتده در ديو توجيه ايدوب ديرلر كه قرآني
يزارسن كورنور كه كاغذ ومركبدر بونلر ايسه
جسمدر چون اوقويه سن صوتدر بو ايسه عرضدر
هم جسم وهم عرض اولماسي مجتمع بر جسم اولور ديرلر و اطفال
مؤمن وكفار حقنده قوله تعالى والذين آمنوا واتبعتهم
ذريتهم بايمان الحقنا بهم الآيه بو آيت كريمه دليل ايدينورلر
حجت اهل سنت بودر كه عرض قابل اجتماع وافتراق
دكلدر • وقرآن كلام الله در حاشا جسم وعرض دكلدر
زيرا حدوث جسم وعرضك لازمدر مخلوقيت ايسه
حدوثك لزومندن عبارتدر خواجه عالم صلى الله
عليه وسلم بيورمشدر كه القرآن كلام الله غير مخلوق
صدق من نطق واطفال كفار ناره كيرمك لايق دكلدر
قوله تعالى فانذرتكم نارا تلظى لا يصليها الا الاشقى

الذي كذب وتوني بو منوال اوزره اطفال كفار
تكذيب وتوني ائمه مشار در وقوله تعالى وما كنا
معذبين حتى نبعث رسولا زيرا اطفال اجون
بعث رسل وخبر اولماز تكليفه داخل دكللردر دوجواب
بيورلور جبريلرك بشنجي فرقه سي مذهب فكري در
بونلرك اعتقادي بودركه جون نام خالق ياد اولونه بانجه
مخلوق نامي ياد اولماق كركدر مكر لا اله الا الله
ديسن اول زمان جايز اولور ديرلر قوله تعالى
قال الله ثم ذرهم الآية آيت شريفنى دليل كتورررلر
و وقت ذكرده حق تعالى نامندن غيري ذكر ايلمكه
لايق دكلدر ديرلر ودخي لا اله الا الله نفي و اثبات در
الله لفظي دخي اثبات در ديرلر حجت اهل سنت بودركه
حق تعالى محمد رسول الله بيوردي وقوله تعالى
ورفعنا لك ذكرك وكلمه شهادت لا اله الا الله
محمد رسول الله در اسلام بويله ديكلدر بونكله درست

اولور

اولور فاما نفي واثبات ذكري فاعلم انه لا اله الا الله
شهد الله انه لا اله الا هو وبو نفي مبالغه دن غرض
حق سبحانه وتعالى نك الوهيتيني اثباتدر جبريلرك التنجي
فرقه سي بونلردر كه مذهب منافي در بونلرك اعتقادي بودركه
قرآن بزم اوزريمزه بر سنه واجب ايمشدر هر سنه
توكلنه كلور ايلمك كركدر وهر سنه كه توكل منع ايدر ايلمامك
كركدر زيرا توكل استدوكي حلال در وتوكل منع ايتدوكي
حرامدر ديرلر حجت اهل سنت بودركه خواجه عالم صلى الله
عليه وسلم متصل دعا ايدردي كه اللهم ارنا الحق حقا
وارزقنا اتباعه وارنا الباطل باطلا وارزقنا
اجتنابه جون رسول عليه السلام بو دعايه محتاج اوله
هر خاطره كلن كاري ايلمك نيجه ممكن در بزه لازم اولان
كتاب الله در جون بر محلده نص شريف بولنماسه
خبر رسوله مراجعت لازمدر جون خبر رسول دخي بولنميه
اول زمان قول مجتهدين واجماع امت لازمدر اولدخي

بونو نمازنه شمدیکی زمانده اجتهاد اولمز. لکن حقه توجه
ایدوب خبر ظن اولنان نسنه ایله کندوکار که عمل
ایلمک لازم ولایق در. جبریلرک بدنجی فرقه سی کسلی
مذهبیدر. بونلرک اعتقادی بودرکه انسان اجون کرچه
اجتهاد ایله برنسنه الده کلور. ونه کاهل وطاعتدن
زیان ایدر. بوایکیده تفاوت یوقدر دیرلر. یعنی
دیمک استرلر که حق تعالینک لطف وقهری یوتندن
افعال انسانه نه علاقه سی واردر. وانسانک طاعتدن
حدای بچونه نه فائده واردر. وعاصی اولانک عصیانندن
نه ضرر واردر دیرلر. قوله تعالی یفعل الله ما یشاء ویحکم
ما یرید فحواسی اوزره عمل ایدرز دیرلر. حجت اهل سنت
بودر که قوله تعالی من عمل صالحا فلانفسهم یمهدون
وقال الله وهل نجازی الا الکفور وقال الله من عمل
عمل صالحا فلنفسه ومن اساء فعلیها حضرت رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم بیورر که قیامت کوننده خطاب

عزت کلدکه بوامتی صراطدن آسانلق ایله یول ویروب کچورک
وجنته داخل ایلیک بنم فضلم ایله ودرجات عالیه یه طوتوک
کندو علملرینه کوره بنم لطفم ایله دیو شرده ایلمشدر. ایله اولونجه
حق تعالینک امرینه زیاده امتثال لازمدر ونهی ایلدوکندن
کمال مرتبه اجتناب کرکدر. آخرتده کندک اجون حضور الله
کتره سن. جبریلرک سکزنجی فرقه سی مذهب سابقیدر. بونلرک
اعتقادی بودرکه طاعت ومعصیت اجون اصلا اعتبار
یوقدر. قضانک حکم سابقی نه ایسه اول اولور اول
کمسنه که اهل سعادتدر اکا شقاوتک نه ضرری واردر
واول کمسنه که اهل شقاوتدر اکا عبادت وطاعتدن نه فائده
حاصل اولور. قال علیه السلام السعید من سعد فی بطن امه
والشقی من شقی فی بطن امه الحدیث وقال الله یمحو الله
ما یشاء ویثبت الآیه وابن عباس رضی الله عنهما بیورر که
الا فی اربع السعادة والشقاوة والرزق والأجل بودردنده
مجال یوقدر که تبدیل اولنه الدر اولماز دیرلر. حجت اهل سنت بودر که

قوله تعالى ثم كان عاقبة الذين اساؤا ان كذبوا
بآيات الله وقال الله تعالى فمن يعمل مثقال ذرة خيرا
يره ومن يعمل مثقال ذرة شرا يره امام اعظم رحمة الله
عليه بر كيجه بو آيت كريمه‌يى تا صباحه دك تلاوت ايدوب
اغلدى كه بونك خلافى نيجه ممكندر بونك ايچون حق تعالى
بيورر ام حسب الذين اجترحوا السيئات ان نجعلهم
كالذين آمنوا وعملوا الصالحات محياهم ومماتهم الآية
وحضرت عمر رضى الله عنه حضرت رسول اكرمدن سؤال
بيورديلر كه يا رسول الله چونكه حكم ازلده اگر سعادت واگر شقاوت
ثابت اولمشدر يا بزم عمل وعبادتمزك فائده‌سى نه اولور
حضرت عليه السلام بيورديكه اعملوا فان كلا ميسر لما خلق
له يا عمر بزم طاعت ايلمكدن غيرى كارمز يوقدر زيرا
حق تعالينك علم قديمى اول مرتبه‌ده دكلدر كه بو ضعيف
انسان آنى محيط اولا زيرا حق سبحانه وتعالى كتاب
كريمنده وما اوتيتم من العلم الا قليلا بيورمشدر عبده

لازم

لازم اولان بودر كه الله تعالينك بيوردوغنه كوره عمل ايليه
زيرا علم ازليسنه مطابق حجت اولماز ديو بيورديلر جبريلرك
طقوزنجى فرقه‌سى مذهب جبتى در بونلرك اعتقادى بودر كه
بونلر ديرلر كه چون انسان نفس دشمنى قهر ايده ومحبت
مولاسيله كماله ايره كوره اول زمان وجه تمام ظاهر اولور بوندن صكره
عبديت اعتبارى اندن كيدوب واوزرندن قلم و
تكليف رفع اولور واخرتده اكا عذاب وعقاب اولماز
حجت اهل سنت بودر كه قال الله تعالى ان كنتم تحبون
الله فاتبعونى يحببكم الله بو آيت كريمه‌نك مضمونى
بودر كه حضرت رسول اكرمه متابعت ايلمك حضرت حقه محبتى
اثبات ايدر اويله اولنجه معلوم اولديكه محبت ايلمك ايله انساندن
قوللق خطابى زائل اولماز بلكه دخى زياده اولور قال
عليه السلام انا معاشر الانبياء يضاعف علينا البلاء
كما يضاعف لنا الاجر وحضرت رسول ايچون واعبد ربك
حتى يأتيك اليقين خطابى وارد اولدى حضرتنك كمالى

مرتبه‌یه محبتنده درجه‌سی جمله‌دن عالی ایکن بو مضمون
اوزره خطاب عزتله غیری قوللری ایچون قوللوق ساقط
اولق اولماز خصوصاً پیغمبرنك مقام عبودیتنده قیام کوستردوکی عبا
دانده اقدام مبارکه‌لرینه اوزام عارضه اولمشدر رینه ترك عبودیت
ایله مأمور اولمامشلردر جبریلرك اون ایکنجی فرقه‌سی مذهب خوفیدر
بونلرك اعتقادی بودر که مؤمن ایچون اصلا بر وجهله خوف
یوقدر زیرا ایمان دافع خوفدر قوله تعالی الله ولي الذين
آمنوا یعنی مؤمنلرك ولیسی الله اولونجه مؤمنلر ایچون
خوف یوقدر وآیات وعید که قرآن عظیم الشانده واردر
کافرلر ایچوندر عاصیلر ایچون دکلدر دیرلر حجت اهل سنت بودر که
قوله تعالی فلا يأمن مكر الله الا القوم الخاسرون انسان
طاعت عملنده بیله خوف اوزره کرکدر معصیتدن امین اولا
قوله تعالی والذين يؤتون ما آتوا وقلوبهم وجلة یعنی
ایلدیکی عبد ایچون دائما خوف اوزره اولمق کرکدر زیرا اهل سنت
خوف ورجا اوزره ورجای خوف اوزره ترجیح ایلمه‌مشلردر

بین الخوف

بین الخوف والرجا اولمانی اصول مذهب اسلامیه‌دن
قبول ایتمشلر یعنی حق تعالی حضرتنك عذاب وعقابندن
خوف ایدوب ولطف وکرمنه رجا اوزره اولمق مذهب
منصور ماتریدیدر رحمة الله عليه وعلى سائر الائمة والمجتهدين
جبریلرك اون برنجی فرقه‌سی مذهب فکریه‌در بونلرك اعتقادی
بودر که بر کمسنه تحصیل علم ایلدی بعده بو علمی فکر ایلمکه باشلادی
یعنی متصل اکا مشغول اولدی اول کمسه‌دن امر وعمل ساقط
اولور وانك لوازمی جمله‌نك اوزرینه واجب اولور واندن برشی
دریغ ایلین ظالم اولور کاکان اول حالده بو عالم مشغوللك شرکتی
وار ایدی بو کمسنه انك حقنی ویرمیوب ظلم ایلدی زیرا اول عالم
مشغوللك علمی وآثار فکری جملیه نافعدر عوام ناس اول عالمدن
حصه‌مند اولمشلردر آنلره لازم وواجبدر که حق علمی ادا ایده‌لر
واول عالم مفیده تکالیفدن برشی واجب اولماز بو قدر نفع کافیدر
دیرلر حجت اهل سنت بودر که اول کمسنه که زیاده عالمدر انك
الله تعالیدن خوفی اولقدر زیاده اولور قوله تبارك وتعالی

انما یخشی الله من عباده العلماء وقال علیه السلام انا اخشیکم
من الله لانی اعلمکم بالله اگرچه عالم و فاضلك عموم
اوزره خلقه فائده‌سی واردر اما نیچون بر مؤمنك مالنده
شریك اولور زیرا انك نفقه‌سی و كسوه‌سی هرنه ایسه
بیت المالدن تعین اولنیور و دخی اوامر الهی اندن نیجه
ساقط اولور نهایت بوقدر واردر كه عالمك علمی جاهلك علمی
كبی دكلدر عالم جاهلدن ترجیح اولنیور بو دلیل ایله كه
كه قال الله تعالی هل یستوی الذین یعلمون والذین
لا یعلمون بر كمسنه‌نك حقه تقربی نه قدر زیاده اولورسه
عبودیتی دخی اولقدر زیاده اولور نیچون تكلیف ساقط
اولور اولماز جبریلرك اون ایكنجی فرقه‌سی مذهب حشبیدر
بونلرك اعتقادی بودر كه مال دنیا مشتركدر خلق میاننده مثلا
طاغلرده حاصل اولان شجر كبی ایمدی لایق دكلدر خلق
ماللرندن بری بریلرینی منع ایده‌لر بو دنیا حضرت آدمدن
اولادینه میراثدر متروكاتی وارثلر بیننده حصه اولنمق لازمدر

دیرلر

دیرلر حجت اهل سنت بودر كه حق تعالی بیورر كه بربریكزك
مالنی بطالت اوزره اكل ایتمكوز الا ان تكون تجارة
عن تراض منكم و دنیا جاریه مقوله‌سیدر ایكی كمسنه‌نك
شركتی جایز و صحبتی حرامدر مزبورلرك دیدكاری باطلدر
و شرع شریفه رافعدر نعوذ بالله من ذلك الاعتقاد
جبریلرك اون ایكی اصولی تمام اولدی فروعی بونلردر كه
اجمالا ذكر اولنیور افعالی معی كسبی و اسطی
ستمنی علمی قدامی قوتی محتاجی سبوفی مخلوقی
ماضی لم یزلی توفیقی نوری مسقوطی بو اون التی
فرقه فروع جبریدر باب خامس رافضی فرقه‌سنك
اصول و عقایدن بلدرر بونلر دخی اون ایكی اصول اوزره‌در
مذهبلرینك اسمی بونلردر كه ذكر اولنیور كاملی غرابی شركی
مفوضی باطنی اسحاقی سبائی تناسخی منصوری خطابی
هشامی زیدی و بو كه شیعی دخی دیرلر روافضك اول
فرقه‌سی مذهب كاملیدر بونلر بو كامله تابعدر اعتقادلری

بودر که جمله اصحاب کرام حاشا ثم حاشا بطلان اوزره
اولدیلر حضرت ابی بکره بیعت ایدوب حضرت علی یه
بیعت ایلمدیلر دیو و حضرت علی یه نیچون اصحاب ایله جنک
ایدوب خلافتی المادی دیوانجنورلر و حق تعالی
طرفندن خلافت علی نکدر و اننه دلیل خلافتدر
دیرلر و حضرت ابوبکر ظلمتدر و حضرت علی نوردر نور ظلمت
اوزرینه ترجیح اولنور دیرلر و بو طایفه صفت ابلیس ده
وار دا اولان انا خیر منه خلقتنی من نار آیت کریمه سنك
مضموننه ما صدق دوشب جوهر آتشی جوهر خاك اوزره
ترجیح ایلمکده ابلیسه کردا اولمشلردر و حجت اهل سنت بودر که
اگر بعد رسول الله علیه صلوات الله خلیفه برحق ابوبکر
صدیق اولمایا ایدی جمله اصحاب اتفاق اوزره بیعت
ایتمزلر ایدی و حضرت علی دخی بیعت ایتمزدی و تفضیل
آتش خاك اوزره غایتله صورت بین اولمقدن کنایه در
زیرا آتش نورانیدر اما آتشك اثری ظلمت در و دخاندر

وخاکستردن

وخاکستردن اثری معلومدر که کورنور اما خاکك اثری نوردر
مثلا کول و لاله و ریاحین و شکوفه اظهار ایلمکده و نباتك
رونقی خواطرده اولان کدوراتی دفع ایتمکده مشاهده اولنور
و بر دخی بودر که آتش صفت حیاتدر و خاک ایسه امیندر
و آتش متکبردر و خاک ایسه متواضعدر و آتش تیزکدر و خاک بارکشدر
و آتشك نوری کندویه عایددر و خاکك نفعی غیری یه عایددر
آدم ابلیس اوزرینه ترجیح اولنمشدر و بو طایفه کندو
دلیللری ایله ملزم اولورلر و رافضك ایکنجی فرقه سی مذهب
غرابیه در بو بدبختلرك اعتقادی بودر که حق تعالی جبریل ایلچی
حضرت علی یه کوندرمش ایدی جبریل امین غلط ایلیب
وحیی حضرته کتوره و دخی حضرت رسولك حضرت علی ایله
مشابهتلری غایت زیاده ایدی بر مرتبه که غراب
غرابه رنك و سیماده شبیه اولدوغی کبی دیرلر بونلره انکیچون
غرابیه دیرلر بر دلیل معقوللری یوقدر افراط حب علیدن
دلایل باطلیه دوشب ترهات سویلرلر و حجت اهل سنت بودر که

قال الله تعالى من كان عدوًّا لجبريل الى قوله فان الله عدوّ للكافرين
الآيه بوندن معلوم اولورکه بونلر کافردر وکافرلر کتاب الله موجبنجه
حق تعالینک دشمنیدر وحضرت علی حضرت رسول اکرمه ایمان
کتورمشدر ذکوردن اول ایمان کتورن علیدر وحضرت علی
حضرت سلطان انبیانک خدمتنده دائم درمیان ایلمشدر
بو طایفه یه ذمّی یه دخی دیرلر اصحاب کرامی ذم ایلدکلری ایچون
خذلهم الله دمرهم الله روافضک اوچنجی فرقه سی شریکیه مذهبیدر
بونلرک دخی اعتقادی بودرکه حضرت رسول علیه السلام
نبوتده حضرت علی ایله شریکدر دیرلر حضرت رسول
علیه السلام یا علی انت منی بمنزلة هارون من موسی
بیورمشدر دیو حدیث مزبوری شرکت نبوته حمل
ایدرلر وعینی ایله اویله دردیرلر حجت اهل سنت بودرکه
قال الله تعالی ما کان محمدٌ ابا احدٍ من رجالکم ولکن رسول الله
وخاتم النبیین خاتم بونده آخر نبوت دیمکدر بو آیه موجبنجه
غیرک شرکتی نیجه قابلدر روافضک دردنجی فرقه سی مذهب

مفوضی

مفوضیه در بو فریق بدعت طریقنک اعتقادی بودرکه حق
سبحانه وتعالی حضرت رسول اکرمی ارسال ایلدی وعالمک خلقت
تدبیرینی جمله اکا تفویض ایلدی بو عالم وبو عالمده هر نه که واردر
حضرت رسوله راجعدر حق تعالینک بو کائنه احتیاجی واردر
دیرلر وبو فرقه نک بعضی دیرلر که حق تعالی بر فرشته خلق
ایلدی آدینه تمثائیل دیرلر بو تمثائیل جمله خلقی کندویه عبادت
ایلمکه دعوت ایلدی زیرا حق تعالینک عبادته احتیاجی
یوقدر دیرلر اول سببدن بو فرقه یه تمثائیلیه دخی دیرلر
حجت اهل سنت بودرکه قال الله تعالی الله خالق کل
شیءٍ والله خلقکم وما تعملون وقال الله تعالی هو الله
الخالق البارئ المصوّر الآیه وحضرت رسول علیه السلام
مخلوق ومحدوثدر مخلوق ومحدوثدن خالقیت نیجه
متصوّردر العیاذ بالله من ذلک الاعتقاد روافضک بشنجی
فرقه سی باطنیه مذهبیدر بونلرک اعتقادی بودرکه امام
محمد بن الحسن العسکری درغایبدر ظهور ایلیه جکدر ومذکور امام

حضرت علینك اون ایكنجی اولادیدر ومهدی دیدكلری بودر
دیرلر ونمازده تشهد برنبر بونی اوقورلر اللهم صل علی محمد المصطفی
وعلی المرتضی وفاطمة الزهراء وخدیجة الكبری والحسن الرضا
والحسین المقتول بكربلا وزین العابدین ومحمد بن علی الباقر
وجعفر الصادق وموسی الكاظم وعلی بن موسی الرضا
ومحمد بن علی التقی وعلی بن محمد النقی والحسن بن علی الزكی
ومحمد بن علی العسكری الامام فی العالم المنتظر فی وقته بو
طایفهٔ روافض بو اون كمسنه یه دوازده امام دیرلر واون
درت كمسنه یه چارده معصوم دیرلر وجمله اصحاب كرامه حاشا
حاشا حضرت رسولدن صكره كافر اولدی الا علی وفاطمه
وحسن وحسین وعمار وسلمان وابوذر ومقداد و
بلال وصهیب بونلر كافر اولمادیلر دیرلر ونیجه دیرلر كه صكره
ابوذر وبلال ومقداد وصهیب دخی كافر اولدیلر وهر كز دنیا
امامدن خالی دكلدر امام یا باطنده در امامت ایله موصوفدر
ویاخود ظاهرده در مكشوفدر دنیاده حكم امامكدر قرآن عظیمك

دكلدر

زیرا قرآن ایچون بیان ایدیجی لازمدر امام ایسه انی بیان ایدر
اول اولوجه امام قرآندن اوكدر زیرا قرآن امامه محتاجدر
امام قرآنه محتاج دكلدر دیرلر وبو امامت اینه علی اولادندن
غیری اولمق جایز دكلدر دیرلر حجت اهل سنت بودر كه قال الله
تعالی یوم ندعو كل اناس بامامهم ای بكتابهم وحضرت
رسول علیه السلام بیورر كه بر مسلمان بر جهودی ویا بر كافری
كوردكده رضیت بالله ربا وبالاسلام دینا وبمحمد
علیه السلام نبیا وبالقرآن اماما دیه الله تعالی اول كمسنه نك
مبالغه تقصیرین عفو ایلیه زیرا مؤمنلرك امامی قراندر وحق تعالی
امت محمد علیه السلامه قرآن عظیم الشانه تابع اولك دیو بیورمشدر
امام باطنه تابع اولوك دیو بیورمامشدر روافضك التنجی فرقه
مذهب اسحاقیدر بو طایفه ابو مختار بن ابی عبید اتباعیدر
بونلرك اعتقادی بودر كه الله تعالی دائما حضرت علی یه حلول
ایدوب صكره اولاد علی یه حلول ایلدی دیرلر چون علی
واولادی افضل خلایقدر همیشه حق تعالی انلرك

صورتنده ظاهر اولور و انلرک لسانی ایله سویلر و آنلرک
الی ایله دوتار و بالجمله حضرت علی اولادینی حاشا تکریلردر
دیرلر امام فخر رازی رحمة الله علیه بیورر که نصیریه و اسحاقیه
حلب و شام دیارنده چوقدر و دیرلرکه نبوت قیامته دکین
منقطع اولمز و شویلکه که اهل بیت علمنه واقف اولا و قرآنی
تفسیره قادر اولا او کمسنه نبی در و امام برحق محمد بن حنیفه در
حتی در منتظر در که کلسه کرکدر دیرلر و بو مذهبک مخترعی اولان
ابو اسحاق بن مختار عصرنده بسیار خلق جمع ایدوب امام حسین
رضی الله عنه انتقامی ایچون خروج ایتدی صکره نبوت دعواسن
ایلدی و مصعب بن زبیر مزبور ایله حرب و قتال ایتدی و غریبدر که
نبوت اولولقدن عبارتدر و حقدن خبر ویرمکدر اگر کمسه‌نه
بوشان و بو خبره ارایه نبی در و امیر المؤمنین علی رضی الله
عنه حرب جملده علم محمد حنیفه‌یه ویردی و بعده امام حسن
رضی الله عنه دخی کوفه طرفنه متوجه اولدقده خلافتی
محمد حنیفه‌یه ویردی و حالا محمد حنیفه زنده در و امام

برحقدر

برحقدر و ظهور ایدوب حقی و عدی اجرا ایدوب ظلم و بدعتی
برطرف قلسه کرکدر حجت اهل سنت بودر که مذهب
اهل سنتده حلول و اتحاد یوقدر حق سبحانه بو اسنادن
تصور باطلدن منزه در و مقدس در و قادر مطلق مخلوق
مقید وسائطی ایله تقدیره محتاج دکلدر فعال لما یرید در
دست مخلوق ید قدرتنک صنعنه قادر دکلدر و لسان
مخلوق زبان حکمتنک نطقنه مالک دکلدر و صورت مخلوق
معنی ذات پاکنه شبیه اولمق متصور دکلدر اگر حضرت
علی و اگر اولادی الله تعالینک عبادی در و عبودیتلرینه
مقر و معترف اولمشلردر و حضرت خاتم الانبیادن صکره
نبی کلمیه جکی آیات و احادیث ایله ثابتدر قوله تعالی
ولکن رسول الله و خاتم النبیین و قال علیه السلام لا نبی
بعدی و حضرت رسول اکرم دائما اصحاب کرامه بیوررلردی که
یا اصحاب سز آخر امتسز و بن آخر انبیایم بندن صکره
نبی کلمز و حضرت عیسی دخی نزول ایتدکده نبیم

شريعتم اوزره عمل ايدر صدق رسول الله روافضك
بدنجي فرقه‌سي مذهب سبائي در بو قوم عبد الله ابن سبا
اتباعيدر وبو بدبخت بركره حضرت علي يه خطاب ايدوب
يا علي انت الاله حقا ديدي حضرت علي مزبوري نفي بلد
ايدوب مداينه سوردي وبو مذهب اهلنك اعتقادي بودر كه
حضرت علي وفات ايلمدي ومقتول اولمادي لكن بر شيطاني
علي شكلنه كيروب ابن ملجم اول شيطاني قتل ايلدي حضرت
علي حالا جو سماده ميان سحابده در رعد حضرت
علينك آوازيدر برق تازيانه‌سيدر ويريوزينه بردخي
نزول ايليه‌جكدر وروي زميني عدل ايله مالامال
ايده‌جكدر ديرلر وهر قچان كوك كورلسه السلام عليك يا علي
وعليك السلام يا علي ديرلر وحضرت علي زماننده شريرلرندن
بونلردن بعضيسني احراق بالنار ايله امر ايلدي بونلر نيه
علي يه حاشا تكري ديمكدن رجوع ايتميوب لا يعذب
بالنار الا ربها حديث شريفي الوهيتنه دليل كتوردیلر
واعتقاد

واعتقادلرنيده مقر اولديلر حجت اهل سنت بودر كه
علي رضي الله عنه ساير انسان كبي آدمدر ومحدث ومخلوقدر
وحلقه‌شنا به در بو جمله منافي الوهيتدر ودنيادن
آخرته انتقال ايوردو وفاتي محققدر حتي بعد وفاته
مالي ورثه‌سي بيننده تقسيم اولونوب خاتونلرينه ترك ايتديلر
شبهادننده اشتباه يوقدر روافضك سكزنجي فرقه‌سي
مذهب تناسخيه‌در بونلرك اعتقادي بودر كه چون جان
بر تندن مفارقت ايده بر غيري بدنه نقل ايدر ديرلر ودخي
امامت ابو مسلم صاحب قرانه ينشدي يعني ايرشدي
روح آكه ابو سلمه حالي اولدي وچون ابو مسلم انتقال
ايلدي اول روح پاك مقنع صاحب ظهوره نقل ايلدي ديرلر
وبو مقنع ديدكلري نادان دعواي الوهيت ايدوب
كندونك كفريني اظهار ايلدي مشرق كفره‌سندن نيجه ملاعيني
ظهيري معين ايدنب بلاد وقراي اسلاميه‌يه هجوم ايتدي
واموال مسلمينى نهب وغارت ايدوب زياده شهرت بولدي

عاقبت خائب و خاسر جان جهنمه اصمارلدي • و بونلرك علامتي بيان
جامه لركيمك ايدي • انكيچون بو طايفه يه مقنعيه دخي ديرلر • و بو
فرقه نك آيينلري بودر كه عورتلريني بر مكانه جمع ايدوب شرب
وخمر ايدرلر • تمام سرخوش اولدقدن صكره خبائث جبلتلري حركته كلوب
مجلسدن قالقوب هر عورت بر بريني قاووشوب قزينلر و قز قرنداشي
بر عورته يا بشوب زنايه مباشرت ايدرلر • و بو قوله شنيعه يه حلال در
ديوب و بونلر تمسكلاردر ويريوزنده نه وار ايسه بزم ايچون خلق اولنمشدر
قوله تعالى خلق لكم ما في الارض • و قال عليه السلام الصيد لمن اخذ
آيت مذكور ايله حديث مزبوري تمسك ايدينورلر • و بو ايله افعال قبيحه
الجنده اولدوقلريندن معدا تناسخ مذمومه دخي معتقدلر
اولوب جان و بدندن جدا اولدوقده بر غيري بدنه كلور هر كيمك كه
جاني ايو اولادير ايكنجي دخي ايو اولور • و هر كيمك كه جاني برافزا اولادير ايكنجي
دخي برافزا اولور ديرلر • و بر كمسنه كه لايق عقوبت اولا آنك روحني
خنزير و ياخود قرد وجودينه ادخال ايدرلر ديو عنادلرينده
مقر اولمشلردر رجحت اهل سنت بودر كه قال الله تعالى

قل انما حرم الفواحش ما ظهر منها و ما بطن الآيه
بوندن معدا محرمات حقنده نيجه آيات كريمه وارد ابن عباس
رضي الله عنهما روايت ايدر كه حضرت حبيب اكرم بيورمشدر كه
حق سبحانه و تعالى آدم صفي جسدني دست قدرت ايله
تخمير و تركيب ايتمزدن درت بيك ييل مقدم ارواحي خلق
ايلدي • و درت بيك ييل خلقت جاندن اول رزقني
مقدر ايلدي • و ارواحي اجسامه تعين بيوردي • بوندن صكره
بو روح اول بدنه كلور ديمك محض جهل و غايت حماقتدر •
اللهم احفظ عن هذه الاعتقاد روافضك طقوزنجي
فرقه سي مذهب منصوريدر بو طايفه ابو منصور عجلي اتباعي در
بونلرك اعتقادي بودر كه ما كولاتده اصلا حرام يوقدر
و اول محرمات كه قرآنده واقع اولمشدر آندن مراد بودر كه بر
جماعتي دشمن بلمك واجبدر حضرت ابو بكر و عمر كبي
و فرايض كه قرآن ايله ثابت در كنايه در بر جماعتدن كه
اول جماعتي دوست بلمك واجبدر حضرت علي و فاطمه

حسن وحسين كبي وذكر اولنان ابو منصور عجلي بو كه بكرر
نجه كرتات زهر مار ايتمشدر ودعواي نبوت ايلمشدر و
بونلرك توابعنك اولوسنه بيان بن سمعان ديرلر د
بنان نامنده اولان زنديق هذا بيان للناس آيتندن
مرادينم وجودمدر ديمشدر ودخي لا صلوة الا بوضوء
حديثني تاويل ومعناسني تحريف وتبديل ايدوب
لفظ صلوة ولفظ محمد هر بري درت حرفدر لفظ
وضوء ولفظ علي هر بري اوج حرفدر يعني حضرت
رسولك نبوتنه اقرار ايدن حضرت علي يه اقرار اوزره
اولمق كركدر صلوة وضوء ايله درست اولدوغي كبي
نبوته اقرار ايتمك حب علي ايله درست اولور ديرلر
حجت اهل سنت بودركه بيانه مراد ايات در ونصوص
قرآنيه يي تبديل وتغيير ايتمك فساد عقيده دن ناشيدر
بو مذهب اهلنك ضلالتي قتي ظاهردر العياذ بالله روافضك
اونونجي فرقه‌سي مذهب خطابيه در وبو طايفه يه ابو الخطاب

الاسدي

الاسدي اتباعيدر اعتقادلري بودركه امام ايكيدر بريسي
ناطقدر وبريسي صامتدر ناطق حضرت رسولدر
وصامت حضرت عليدر وهر كيمسنه كه امام اولا البته نبي
اولور ديرلر مزبور خطاب دعواي نبوت ايدوب تكرار دعواي
الوهيت ايلدي وحضرت حسن وحسين ايچون حاشا الله در
ديرلر ايدي وبو ابو الخطاب اتباعي ايله امام جعفره آلهدر ديو
سجده وعبادت ايدرلر ايدي امام جعفر رضي الله عنه مزبورلره لعنت
ايدوب رد ايلدي خطاب رنجيده اولوب شمدي الله
تعالي امام جعفردن خروج ايدوب بكا حلول ايلدي ديدي
زيرا ابن اندن كامل الوهيته مستحقم ديدي وبوندن صكره
ملعوني قتل ايلديلر وبو طايفه جنتدن مراد نعيم دنيادر
وجهنمدن غرض آلام دنيادر ديو اعتقاد ايدرلر ودوست
خاطري ايچون شهادت زوره رخصت ويروب وقتي چوق اختيار
ايدرلر حجت اهل سنت بودركه بونلرك مذهبلرينك بطلاننه
دليل كذب صريحلريدر وشهادت زورلري كافيدر امام اعظم

حضرتلرندن سوال ایلدیلرکه اهل هوانک شهادتی مقبول اولورمی
جواب بیوردیلرکه لایق کورورم الا خطابیه یی دکل زیرا
خطابیه فرقه سی شهادت زوری لایق کوررلر دیدی
وبونلرکبی مدعیلر عین الطرافنده قنی جو قدر کیمی الوهیت
دعواسنه وکیمیسی نبوت سوداسنه دوشب خائب وخاسر
کزرلر خذلهم الله روافضک ۱۱ فرقه مذهب هشامیدر بو طایفه هشام
الجوالیقی
بن الحکم اتباعیدر بونلرک اعتقادی بودرکه حق تعالی ایچون
حد ونهایت واردر طویل وعریضدر وعمیقدر وطولی عرضی
کبیدر عرضی عمقی کبیدر وعرش اعظم الله تعالینک سریریدر
وانبیا اوزرینه معصیت جایزدر اما امام اوزرینه جایز دکلدر
دیرلر وحضرت رسول ایچون بدر اسیرلرندن کذب ایلدی فدی
المقدره حاشا حق تعالی یه عاصی اولمشدر دیرلر لعنهم الله تعالی
حجت اهل سنت جماعت بودرکه قال الله تعالی خالق کل شیء
وهو علی کل شیء قدیر قوله تعالی لیس کمثله شیء وهو السمیع
البصیر لفظ جسم ترکیبدن عبارتدر وترکیب ایسه لوازم
حدوث

حدوثدندر ذات باری ایسه بونک کبی منالدن منزهدر
تعالی شانه عما یقول الظالمون روافضک اون ایکنجی فرقه سی
مذهب زیدیدر بو جماعت کندولرین زید بن علی بن الحسین
بن علی بن ابی طالب رضی الله عنهم اتباعندن عد ایدرلر
وبو زیدیه زید بن علی بن حسین حضرتلرینک امامتنه والتی
اخلاق حسنه ایله تخلق ایدنک امامتنه قایل اولمشلردر
آلتی خصلتک بری علم ایکنجی زهد اوچنجی شجاعت
دوردنجی حضرت فاطمه اولادندن یا حسنی ویا حسینی
اولمق کرکدر وامام اولان کمسنه ده امراضدن بر مرض
اولمامق کرکدر دیرلر وبونلر اصولنده معتزلی یه موافقلردر
اما امامتده مخالفلردر زید بن علی علیه واصل بن عطادن
اخذ ایلمشدر حضرت علی یی شیخین اوزرینه تفضیل ایدرلر
مع هذا ابوبکر وعمرک رضی الله عنهم امامتنه قایللردر وبو زیدیه
درت فرقه در وجمله نک اعتقادلری بودرکه بر کمسنه که اولاد علیدن
اولا دعوای امامت انک اوزرینه واجبدر وامامت جمعه وعیدین

علی اولادندن غیری ایله جایز دکلدر . و حضرت رسول
غزایه کتدکده امام علی حضرتلرینی وصی ایلدی و امام علینک
نسبی ابوبکر نسبندن قوی ایدی رکدر حجت اهل سنت بودرکه
حضرت رسول علیه السلام صلوة امرنیده امامتی حضرت ابو
بکره تخصیص ایلدی . و حضرت علی جنابنی وصی نبوت وقرابت
حال حیات و کمال صحتلرنیده ایدی دلیل وصایت ایله
امامت جایز اولماز . و طافنک ایسه نسبه تعلقی یوقدر
اکر نسبه تعلقی اولایدی حضرت عباس اولمق کرک ایدی
زیرا عباس حضرتنک عمی ایسدر . و حضرت علی ایسه ابن عمیدر
دیوب جواب ویریلور . روافض فرقه سنک اصولی مفصلا
بیان اولوندی . فروعی بونلردرکه ذکر اولنیور . اجمال اوزره
علوی . امری . ناوسی . امامی . عباسی . جعی
لاعنی . متربصی . زراری . جعاجی . بنجاتلی . کیانی . فاضلی
مختاری . حشبی . منبری . نوفلی . غالیه . اسمعیلی
تارکی . واقفی . حزبی . شیطانی . قطعی . طیاری . مکری

واردی

واردی سحابیه . ناصبی . بیانیه . تبرائیه . سلیمانی
نصیری . مخلفی . عارفی . تاخیری . مؤیدی . مقبری
بو اوتوز سکز فرقه نک دخی جمله سی اوصول روافضه
ملحقه دردر اعتقادلری بردر . باب سادس فرقه خوارجک
اصول اعتقادلری بیانیده در . بونلرک دخی اصول مذهبلری
اون ایکیدر . بونلردرکه ذکر اولنیور . محکمه . ازرقی
اباضی . خمروی . خلفی . فدری . شمراخی . کنزی . اخنسی
میمونی . شیبانی . صلتی . و اول فرقه محکمه در مذهب محکمه در
بونلرک اعتقادی بودرکه حضرت علی و حضرت عثمان و طلحه
و زبیر و عائشه و معاویه رضی الله عنهم اجمعین کافر
کافر اولدیلر دیرلر و بوکبار صحابه نک عسکرینی بیله تکفیر ایدرلر
و بونلرک مذهبی بودرکه حکم ایلک الله دن غیری یه لایق
دکلدر دیرلر اول تاریخده بو طایفه دن زید یشکری نام
بر کمسنه وار ایدی حضرت علی کندو طرفندن ابوموسی
اشعری یی عمروبن عاص حضرتلرینه مقابل حکم نصب ایلدکده

بو مردود لشکری اننه سوار اولوب حضرت علی لشکرندن چقوب
ومعاویه یه دخی بیزار اولوب کتدی زیرا که آنلرک قتنده
حکم ایلمک موجب تکفیردر. حق تعالی دن غیری کمسنه حاکم ایلمک
موجب شک و شرکدر دیرلر حجت اهل سنت بودر که قال الله تعالی
وان خفتم شقاق بینهما فابعثوا حکما من اهلها اکر
بر کمسنه اصحابدن برینه نالایق کلمات ایلیه بز آنلردن
بری یوز خصوصا خلفاء راشدین حقنده اولا نعوذ بالله
خوارجک ایکنجی فرقه‌سی مذهب ازرقیدر بو فریق ضلالت طریق
تابع ابی راشد نافع بن الازرقدر عبد الله ابن عباس
حضرتلری مزبوری الزام ایدوب فرار ایتدردی وارب اهوازه کتدی
بر عسکرین انده اظهار ایلدی وینه انده جان بر جهنم اولدی
بونلرک اعتقادی بودر که حضرت علی حضرت عثمان رضی الله
عنهم حاشا ثم حاشا کافر اولدیلر وزانی وزانیه رجمنه
انکار ایدرلر ومحصنه یه قذف ایدنه حد لازمدر محصن اولانه
قذف ایدنه حد لازم اولماز وقلیل کثیر بر کمسنه سرقه ایلسه

قطع

٧١

قطع ید لازم اولور دیرلر. وحجاج یوسف بو مذهبده ایدی.
وحضرت علی یه نالایق سوزلر ایدی. وقاتل علی اولان عبد الرحمن
بن ملجم شقی حقنده دعا وثنا ایدر ایدی. بونلرک مذهبلرینه
مخالف اولان کمسنه نک داری دار کفردر ودار کفره ده اولان
کمسنه کافردر واطفاللری اهل ناردر وقتللری حلالدر
کند و زعم فاسدلری ایله وضع ایتدکلری شریعت
وبدعتلری بو منوال اوزره در حجت اهل سنت بودر که
لا طاعة للمخلوق وکورولمزمی که عدد رکعات صلوٰة
وارکان حج ومقادیر زکوٰة بو جمله رسول اکرم خبری ایله در
نص شریف ایله دکلدر. وحق تعالی بیورر که لقد رضی الله
عن المؤمنین اذ یبایعونک تحت الشجرة حضرت علی
آنلردندر. وحضرت رسول اکرم بیورمشدر که الحسن والحسین
سیدا شباب اهل الجنة وابوهما خیر منهما. وقاتل حضرت
علی اولان ابن ملجم خلقک زیاده بدبختیدر. وحضرت علیه السلام
بیورب ان اشقی الاولین والآخرین عاقر ناقة صالح

وان اشقى الاشقياء من يخضب بهذا دوب حضرت
علينك صفالنده اشارت بيوردوقلري معلوم و محققدر
خوارجك اوچنجي فرقه‌سي مذهب اباضي در الاباضيه مجوس
هذه الامة بونلرك حقنده ديلمشدر بونلر عبد الله بن اباضي
اتباعيدر اعتقادلري بودركه حاشا نكاح والده و همشيره
جايز اولا ودخي بر كافردن مؤمني حقيقت ايله فرق
ايتمكه قادر دكلوز ديرلر كبيره صاحبي كافردر ديرلر حضرت
اهل سنت بودركه قال الله تعالى حرمت عليكم امهاتكم
وبناتكم واخواتكم شول ايت كه اصحاب كبيره نك ايمانني
موجبدر بودر قوله تعالى يا ايها الذين آمنوا لا تقربوا
الصلوة وانتم سكارى وقوله تعالى يا ايها الذين
آمنوا اذا جاءكم المؤمنات مهاجرات فامتحنوهن الله
اعلم بايمانهن بونك حكمي ظاهر اوزرينه در آيات امر ونهيك
بزم ايچون ظاهري لازمدر خوارجك دردنجي فرقه‌سي مذهب
حمزوي در وبو طايفه حمزه بن ادرك الخارجي در و هر بو حمزه

هارون

هارون الرشيدك زمان خلافتنده خراسانده خروج ايدوب
چوق فساد ايلمشدر حكام خراسان عاملي عيسى بن علي بونك
جمعيتني پريشان ايليوب حمزه كرمانده برو ديده صويه غرق
اولمشدر وبو حمزه قدريه قائل ولدوغيچون ازرقي مذهبنك
اربابي آنه تكفير ايلمشدر والطفال مشركين اهل نار در ديديكيچون
قدريه مذهبنده اولنلر تكفير ايلمشدر وبو حمزه وبو طايفه‌سي
دوشمنلرنك غنايمني حلال كورمزلر بلكه دشمندن حاصل
اولان غنايمك جمله‌سني احراق ايدرلر وبونلر ديرلركه بر كمسنه
الله تعالينك جمله اسماسني بلمسه توحيدي درست اولمازبر كمسنه
كه حضرت رسولك نام شريفلريني واجدادينك اسامي متبركه‌لريني بلمسه
عبد مناف وارنجه حفظنده اولماسه اول كمسنه‌نك ايماني
صحيح اولماز وبو غلطدر حق تعالى يي بلمسي خبر تدن غيري دكلدر
ديرلر حضرت اهل سنت بودركه قوله تعالى وما ارسلناك
من قبلك من رسول الا يوحى اليه انه لا اله الا انا فاعبدون
الايه حق تعالينك اسم شريفلريني تفصيل اوزره بلمك شرط

ايمان دن دكلدر لكن جمله اسما و صفاته و رسل انبيايه
ايمان كتورمك صحت اعتقاددندر بو نكله مؤمنه طريق مستقيم
كشف اولور **خوارجك بشنجي فرقه سي** مذهب خلفي در
بونلرك اعتقادي بودر كه جمله اصحاب حضرت ابي بكردن
تخلف ايدوب حضرت رسولك انتقالي زماننده روكردان
اولمش اولالر خليفه به حضرت رسولك نايبي در
نايبه تخلف اتمك ترك فرمان خدا و رسولدر اويله
اولونجه تخلف ايلينلر كافر اولدیلر ديرلر واردن
وعورتدن غزايه كتمين كافردر ديرلر وحضرت رسول
عليه السلام هركيمه كه بندن صكره اجتهاد ايليه اول
كمسنه صوابه وثوابه نايل اولور ديمشدر ديرلر **حجت اهل**
سنت بودر كه اكر بيعت ايلدكدن صكره مخالفت
ايلديلر ايسه كفر لازم كلور وبو امرده بعض كمسنه مخالفت
اوزره اولدوقده حضرت ابي بكر صديق رضي الله عنه
انا قاتلهم بنفسي بيوردي بونلرك شرلريني دفع ايلمكه

برواهل

بر واهل عيالمز كفايت ايدر بيورمشدر حضرت عليه السلام
برادم كاوب ديديكي بن غزايه كيدرم حضرت بيوردي كه
بدر و مادرك وارمي اول آدم بلي ديدي حضرت
وار آنلري خشنود ايله آنلرك خاطرلرين كوزتمك سنك ايچون
غزادن اولادر بيوردي **خوارجك التنجي فرقه سي** مذهب
قدري در وبو طايفه نك اعتقادي بودر كه ارض اوزرينه
بول ايلمك جايز دكلدر وبو قوم جمله جولمكه بول ايدرلر
انكيچون بونلاره قدري ديرلر بونلردن حدث واقع
اولسه ارض اوزرينه قومزلر صويه ويررلر وبونلر
بو فعل ايچون جعلت لي الارض مسجدًا طهورًا كلامني
تمسك ايدرلر وسترخم دونلري ايله وارمزلر واكر
ضروري ساده تبول لازم كلسه آيق طونلرين يورلر
ونماز زماننده طونلرين جقاروب شمال بغلايب نمازي
انكله قيلارلر **حجت اهل سنت بودر كه** قوله تعالى
ونَضَعُ عنهم اِصرَهم والاغلالَ التي كانت عليهم

حضرتنك شرع مطهري خرجي كوج نسنه لري اوزريزدن
قالدروب اسان ايلمشدر زيرا جمله امت محمد حضرتندن
بوآنه كلنجه نمازي طوتون ايله قلمشلردر حضرت رسول
عليه السلام ارض اوزرينه اوتوروب صحبت دخي ايلمشلردر
بوندن معلوم اولديكه سوزلرينك اصلي يوقدر حوارجك برنجي
فرقه سي مذهب كنزيدر بو فرقه نك اعتقادي بودركه في
زماننا بركمسنه مالينك زكاتني ويرجك مؤمن يوقدر
وحقيقت ايله مؤمني كافردن فرق ايدمزز بزه نافع اولان
بودركه زكوة مالني مدفون ايده يز البته حق تعالى
بر مستحقه واصل ايدر زيرا ارض امين در حيانت ايتمزدر ير
حجت اهل سنت بودركه قوله تعالى انما الصدقات
للفقراء والمساكين وابن السبيل بويله اولنجه صدقات
فقرا ايچون اولوب ومساكينه ويرملك ايت كريمه ايله ثابتدر
وآتوا الزكوة امري ايله ويرك ديو بيوردي دفن ايلمك
نه لازم كلور ديو رد جواب بيورديلر حوارجك سكزنجي فرقه

مذهب شمراخيدر شمراخ خرده قدانلره ديرلر حضرت
ايوب خاتوننه بر خصوص ايچون يوز جلده اورغه يمين ايلدي
حكره كفارت يمين ايچون يوز دانه شمراخي يعني انجه
خرده قدانلري بر يره جمع ايدوب آنكله بر كره اوردي
يميني درست اولدي بوندن فهم اولنور كه عورتلر رباعي
مثاللنده در كم اولورسه آني قومق روادر ديرلر و بر كمسنه نك
كه حقله دوستلق محكم اولا ارادن مؤاخذه بر طرف اولور
وامر ونهي اوزرندن ساقط اولور زيرا مؤاخذه اهل
قهردر و بو جماعت ايسه جملتا اهل لطف دردير حجت
اهل سنت بودركه قال الله تبارك وتعالى والذين هم لفروجهم
حافظون الا على ازواجهم او ما ملكت ايمانهم الآية
اكر امر ونهي ومؤاخذه تقرب ايله ساقط اولايدي
حضرت رسول اكرمدن ساقط اولوردي بلكه نشان
تقرب بودركه هر نه قدر قرب حاصل اولورسه امر ونهي
ومؤاخذه وخوف وخشيت اولقدر زياده وافزون اولا

خوارجك طفوزنجي فرقه‌سي مذهب اخنسي‌در بونلره
معبدي دخي ديرلر زيرا خوارجدن بو اخنس ومعبد آتلي
كمسنه‌در بونلر ثعلبه بن مشكان وعبد الكريم بن عجرد
اتباعندندر وبو طايفه‌نك اعتقادي بودركه ثواب طاعت
انسانه حال حياتنده اولور وفاتندن صكره صدقه و دعا
فائده ويرمز ديرلر وبو آيتي دليل كتورررلر قوله تعالى ليس
للانسان الا ما سعى وقوله تعالى ولا تزر وازرة وزر اخرى
اكر بر كمسنه وفاتندن صكره خبر ايتمكه قادر اولايدي ايمان
كتورمكه دخي قادر اوليدي اوله فرجون اصلده خير اولميه
فرعده نيجه اولور اولماز ايمان جود اصلدر ديرلر وار تقيه‌ده
يعني ارخوفده اولان كمسنه ايچون ايمان وارايدكين بيلدرز
بر آني سوز ديرلر وبر كمسنه‌نك قتلنه مباشرت ايلمك جايز
دكلدر ديديكيچون ثعالبه اخنسدن بري اولوب رجوع
ايلدي وبري برلريني تكفير ايلديلر ديرلر وبونلردن معبديه
نامنده بر فرقه دخي واردركه قوللردن وجاريه‌دن و حيواندن
زكوة

زكوة المقدّره ثعالبه‌يه مخالفت ايدوب بنه بربرلريني
تكفير ايلمشلردر حجت اهل سنت بودركه حضرت
حبيب اكرم عليه السلام بيوررركه عمل ابن آدم ينقطع بالموت
الا ثلث بريسي صدقة جاريه وايكنجي علم نافع اوچونجي
ولد صالحدر ودخي بيوررركه الدال على الخير كفاعله
وابن عباس رضي الله عنهما بيوررركه بر كمسنه طلوع مياهنده
ابو اثار ايليه ويا خود ديرا ماز اثار ايليه انك مثلي بودركه قال الله
تعالى ونكتب ما قدموا واثارهم وقوله تعالى علمت نفس ما
قدمت واخرت بو نكله رد جواب اولنبور خوارجك اونبجي فرقه‌سي
مذهب ميموني‌در بو ميمون وتوابعي عبد الكريم بن عجرددن متفرق
اولمشلردر بونلرك اعتقادي بودركه ارادت ومشيت قدريه
قولنجه اولا وبو طايفه كندولره مخالفت ايدن كمسنه‌نك مالنه
حلال دكلدر مادام كه حاكم طرفندن قتل اولونميه ديرلر بونلرك
قزلرينك قزلريني واوغوللرينك قزلريني وبابالرينك اناسني نكاح
ايلملوع جايزدر وبونك نامي خعنده نص شريف بوقدر ديرلر

وسورهٔ یوسف قرآندن دکلدر دیرلر • وخلافته قادر اولان
اولور کرک قریشی اولسون کرک غیری اولسون دیرلر • ونیه بز
تابع نص شریفز ظالمتمز یوقدر • وشیخه تابع اولمق بزم اوزریمزه
واجبدر دیرلر حجت اهل سنت بودر که القدریة مجوس
هذه الامة وقال علیه السلام الائمة من قریش وقال علیه السلام
القدر خیره وشره من الله ما شاء الله کان وما لم یشأ لم یکن
بو حجتلر ایله او طایفه بدعت کارک تمسکلرینی ابطال ایدرز
خوارجک اون برنجی فرقه سی مذهب شیبانیه در
وبونلر شیبان بن سلمة الخارجی اتباعیدر • وبو شیبان
ابو مسلم خروسانی زماننده خروج ایدوب خلفاء عباسیه
زماننده ابو المسلم طرفنده بولنماغین ثعالبه بونلردن
بری اولمشدر • وبونلر عورتلردن خلیفه اولمق لایقدر
دیرلر • وامام اوزرینه خروج ایلمک جائزدر دیرلر • وبو فرقه دن
یزید بن ابی انیسه نام کمسنه حق تعالی محمددن رسول
کوندررو شریعت محمدیه نسخ ایدر دیو قول ایجوده ذاهب
اولمشلردر حجت اهل سنت بودر که قال الله تعالی
فی بیوتکن الایه اکر عورتک خلیفه اولمغه لیاقتی اوسیدی

بونقض شریف وارد اولمازدی • ورسول علیه السلام بیورر که سلطان
اوزرینه خروج ایدنلر اکر عادل اولورسه ثواب آثار ایچون حدرز • واکر
جائر اولورسه صبر سزک ایچون در بیورمشدر • ومحمددن نبی بیدکلرینه
ولکن رسول الله وخاتم النبیین آیت شریفی ایله جواب ویریلور
خوارجک اون ایکنجی فرقه سی مذهب صلتیه در • بونلر عثمان
بن ابی الصلت اتباعیدر • بونلر دخی عجارده دن بر طایفه در
اعتقادلری بودر که مسلمان اولان کمسنه بز سوزز • لکن اطفال الله دن
بری یوز • زیرا اطفال بالغ اولمانجه مسلمان اولمز • وانکچون
تا بالغ نکاحی صحیح دکلدر دیرلر • واطفالک هو تا سنه نماز
قلمازلر مسلمان دکلدر دیو • زیرا اسلام ایچون عقل تام
ورشد کامل لازمدر • بونلر ایسه قبل البلوغ ممکن دکلدر دیرلر
حجت اهل سنت بودر که کل مولود یولد علی فطرة الاسلام ثم
ابواه یمجسانه وینصرانه ویهودانه اول نسنه که امام اعظم
رحمه الله توقف ایلدی جواب اطفالده امور آخرت ایدی
وبو امرده دلیلی حدیث مزبوردر • والحاصل خوارج بد
اعتقادک وروافض نا اعتمادک حضرات خلفاء راشدین
وسایر صحابه کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حقلرنده
اقاویل باطله لری بی حد وبی نهایه در جمله تک تمسکات
مزوره لرینی منسوخ العمل ایتمکه آفتاب اوج رسالت وماه

باب سماء نبوت حضرت هادیء کل ودلیل اعلی الکل محمد
المصطفی علیه من صلوات الله الاوفی انک اصحابی کالنجوم بایهم
اقتدیتم اهتدیتم حدیث بامر النورلری کفایت ایدر
خوارجک دخی اون ایکی اصول مذهبلری بو محلده تمام
اولدی فروعی بونلردر علی الاسامی اجمال اوزره ذکر
اولنور حروری ثعلبی خازمی حلمونی ناصبی
عجاردی حفصی معبدی یزیدی قاعدی راجعی
صالحی ابراهیمی طفلی جهلی کیانی رجائی محکمی
فاسطی حسابی میزانی صراطی شفاعتی داخلی
مهاجری سارقی صلوانی خروجی مناقضی مقصری
یهودی بو ذکر اولنان اوتوز ایکی فرقه دخی خوارجک اون
ایکی اصولنه ملحقدر وبو محلده کلنجه یتمش ایکی فرقه اصول
وبو زاللی سکز فرقه فروع شرح وبیان اولنوب
تفصیل وعیان قلندی وبو فرق ضاله که مالکدرلر
نه دعوا ایتدیلر ایسه اهل سنت طرفندن ابطالنه
مجتهدلری تحریر اولوندی من بعد اهل سنت که فرقهء
ناجیه در آنلروک تفصیل اوزره بیاننه شروع اولنور

باب سابع اهل سنت وجماعت اعتقادی بیاننده در

بو فرقهء سنیه حقنده حضرت رسالت پناه علیه السلام

یتمش

یتمش اوچنجی فرقه بیورمشدر بو طایفه نک ذیل
اعتقادلری دخی فرق ضاله دن طاهر وبرهانلری اجتهادلری
تزویرات مختلفه دن بری وباهردر وبو جماعت کثیر
البرکاتک اصولی آلتیدر بونلردر که ذکر اولنور حضرت امام
اعظم ابو حنیفه امام شافعی امام مالک امام احمد
حنبل سفیانی ثوری بونلر عقاید اسلامیه ده بردر
وفروع وعملیاتنده آلتی فرقه اولمشلردر اگرچه کتب کلامیه ده
حق اولان مذهبلر اون ایکیدر فاما فی زماننا مشهور
اولان بو آلتی فرقه درکه حق تعریفلرنده حضرت رسول
علیه السلام هم الذین علی ما انا علیه واصحابی بیورمشدر
وبو نجات ایله مبشر اولان آلتی فرقه نک بو اون مسئله ده
اتفاقلری بردر اولکی معراجدر مذهب اهل سنت بودر که کیجه ایچنده
آز زمانده بیدار ایکن معراج ایلدی جبرئیل امین کلوب براق اوزرینه
سوار ایدوب ابتدا بیت المقدسه واروب انده ارواح انبیایه
امام اولوب ایکی رکعت نماز قلوب اندن سدرة المنتهایه عروج
ایدوب آندن مرکب قدرت که رفرفدر اکا سوار اولوب قاب
قوسین قربنه واصل اولدی بو مرتبه حقه تقرب حضرتدن غیری
بنی آدمدن بر بنده نصیب اولمامشدر بو دلیل ایله که سبحان الذی
اسری بعبده لیلا بونده معتزله وخوارج وروافضدن بعضیلر
مخالفت ایدوب انکار ایدرلر وحضرت رسول اوچون ایکی نسخه موجوددر

امام اعظم حضرتلری [illegible]
[illegible]
امام مالک حضرتلری [illegible]
[illegible]
امام [illegible]
[illegible]
امام احمد حنبل حضرتلری [illegible]
[illegible]

غیری انبیاء دکلدر بری دنیاده بوکیفیت ایله وقوع
بولان معراج وبری آخرتده شفاعت عمیم ایله موصوف اولان
احسانیدر معتزله بونعمتی دخی انکار ایدرلر اکنجی عذاب
قبردر ومنکر ونکیردر اهل سنت قتنده بونلر حق در
اما معتزله وخوارج منکرلردر وبزم دلیلمز قال الله
تعالی ولنذیقنهم من العذاب الادنی دون العذاب الاکبر که
بوطلده مراد عذاب قبردر ودخی نیجه بونک کبی آیات بینات
واردر که عذاب قبر وسؤال منکر ونکیری تحقیق واخبار ایدر
اکرچه بوخصوصده نیجه اقوال واردر بعضیلر دیرلر که بعد الوفات
قبرده روح ینه بدنه واصل اولور بعضیلر جسدک مقابله سنده
دورر بعضیلر عذاب نفس اوزرینه اولور دیورلر اولی
بودر که بز انوک کیفیتنه مشغول اولمیه وز تؤمن بحقیقة
ولا نشتغل بکیفیته قولیله عمل ایده یوز اوچنجی حوض
کوثردر مذهب اهل سنت بودر که حضرت سید الکونین
جنت اعلاده بر حوض واردر تحقیق قیامت کوننده
عرصه عرصاتده ظاهر اولور واول حوضک صویی آب
حیات اولا واجنه بی حد وحساب یاقوت سرخ و
زبرجد ودر ومرجان دوکلمش اولا واول حوضک

اطرافنده اصحاب کرام دوره لر بوبله ایدوکی خبر صحیح ایله
ثابتدر اما خوارج وروافض بونیده انکار ایدرلر دردنجی
میزاندر اهل سنت قتنده حقدر اما خوارج وروافض
ومعتزله انکار ایدرلر معتزله دیرکه میزان عدلدن عبارتدر
ونیه معتزلیدن تناسخ افعاله ذاهب اولنلر دیرکه چونکه
عبد طاعت ایده تکرار کناه ایدرسه اول اتدوکی طاعت
محو اولور وچون معصیت ایده عقبنجه طاعت ایدرسه معصیت
محو اولور بویله اولونجه عبدک خاتمه سی طاعت اوزره اولورسه
ناجیدر واکر معصیت اوزره اولورسه معذبدر چون بو
قول اوزره طاعت ومعصیت برابر اولا ترازو ویه نه احتیاج
دیرلر اهل سنت بیوررلر که روز قیامتده میزان ظاهر اولور
ایکی کفه ایله هر کفه سی نیجه زمین اسمان قدر اولا بوخبر
حدیث رسول ایله ثابتدر واعمال میزانه نیجه کیرر دیو اختلاف
اولونمشدر بعضیلر میزانه کیرر دیمشدر بعضیلر اول سنه
موزوندر صدقه وزکات ودم شهدا وعلم علما بونلرک
عینی کیرر واول سنه که موزون دکلدر صوم وصلوة
کبی حق تعالی قادردر که صورت موزونه قویوب وزن ایلیه
ومیزان حقنده نص شریف واردر خلافنه جواز کوسترلمز

بشنجي صراطدر اهل سنت قتنده صراط حقدر جهنم
اوزرنده در اگر مؤمن واگر منافق واگر عاصي جمله اوزرندن
گچوب گدرلر. قلدن اینجه در وقلیجدن کسکندر سول مؤمن و
موحد که دایره شرع شریفدن خارج وضع اتمیه اندن ا
وجهله گچر وشول کمسه که حقوق رعایت طریق اسلامي
کماهو اداء اتمیه اندن صعوبتیله گذار ایدرکن چاه جهنمه
دوشه. التنجي جنت وجهنمدر اهل سنت قتنده جنت وجهنم
الآن مخلوقدر اهل جنت جنتده واهل جهنم جهنمده در اما معتزلي
مخلوق دکلدر دیرلر یوم جزا اولوب بعد السؤال والجواب اهل جنت
وجهنم فرق اولوندقدن صکره خلق اولنوب هر فرقه محلنه گیدر دیرلر
جواب اهل سنت بودر که قوله تعالی وجنة عرضها السموات
والارض اعدت للمتقین وقوله تعالی واتقوا النار التي
اعدت للکافرین وقوله تعالی یا آدم اسکن انت وزوجك الجنة
بونلر ایله رد جواب اولنور. یدنجي جنت وجهنمك بقاسیدر اهل سنت
هر بري باقي در دیرلر اما اهل سنت مخالفلري درلر که کافره عمري قدر عذاب

اولور

اولور ومؤمنه عمري مقداری ثواب وذنوب بعده جنت
وجهنم فاني اولور دیرلر جواب اهل سنت قوله تعالی اولئك
اصحاب الجنة هم فیها خالدون وقال الله اكلها دائم
وظلها لا مقطوعة ولا ممنوعة وقوله تعالی لا یخفف
عنهما العذاب كلما نضجت جلودهم بدلناهم جلودا غيرها
الآیه. سکزنجي اتفاقدر بودرکه اهل سنت بونك اوزرینه درکه
اون نسنه فناپذیر اولماز دایما حق تعالی کندو بقاسندن
بونلري ابقا ایدر. بري جنتدر بري جهنمدر وکندولره ملحق
اولانلردر وعرش در وکرسي در ولوح در قلم در رایحه در روح در
آبدر هوادر عقاید اهل سنت بونك اوزرینه در بو اون نسنه
فنا بولمز. طقوزنجي هوادر ابو الهذیل علاف مذهبنده هوا
جسم دکلدر نه کثیفدر ونه لطیفدر وجسم مکاني
دخي دکلدر اگر جسم اولسه انك ایچون بر مکان گرك ایدي یوقدر
دیمشدر وبعضیلر دخي هوا جسم دکلدر وذات دکلدر
وشي دکلدر ومخلوق دکلدر وهواده نفع وضر یوقدر دیرلر

اما اهل سنتك عقیدهسی بونك اوزرینه در هوا بر رقیق ذات در و بر لطیف جسم
وشیدر وموجود ومخلوقدر ومحدثدر وهوا ایچون نفع وضرر واردر
زیرا حق تعالینك امری ایله شهرلرك هواسی مختلف اولمشدر وبعض
شهرلرك هواسنده علت وامراض خلق ایلمشدر وبعض بو اضعك
هواسنده صحت ابدان تقدیر اتمشدر وبو نفع وضر هوالرك طبعنده
مضمردر اونونجی اتفاق روحدر روح ایچون بعض طایفه جسمدر
دیرلر وبعضیلر دخی جواهردر دیرلر وبعضیلر عرضدر قدیمدر
دیرلر بونلر فلاسفهدر جواب اهل سنت قوله تعالی قل
الروح من امر ربی بزه لازم اولان بودركه روح بحثنده
كلامی اختصار ایدوب بو آیت معجز بیان ایله جواب
ویرهیز واویله دكلدركه روح ایچون كیفیت اولمیه
واردر لكن نوع بشر بو عقل ایله آنی ادراكه وبیانه قادر
دكلدر وجمله اهل سنتك بر اتفاقی دخی بودركه
انسان هرچند كه ولی اولور وعارف وكامل اولوب
مشاهدهٔ جمال ایدر وصاحب تجلی اولورسه هرگز بو
مرتبهیه ایرشمز كه آندن تكالف شرعیهٔ اسلامیه
ساقط اولوركه عقلی زایل اولا ویاخود جنون عارض
اولا ویاخود جذبه غلبه ایلیه بویله اولنجه قلم تكلیف
آنك اوزرندن رفع اولنیور واكرچه مشروح اولمزسه
تكلیف ساقط اولمازه واكر بر كمسهنك لوح اعتقادی

بو ایل

بو مسائلدن نیتهدن خالی وساده بلكه طرف خلافنه ذاهب
اولیه بر مقتضای احكام نافذهٔ شریعت محمدی كلی فرددر
وملحددر وزندیقدر جمیعاً مجتهدان امور شرعیه و
فقهای ذوی الاحترام وعلمای كرام وزمرهٔ محدثین و
فرقهٔ متكلمین وجه مشروح اوزره بیورمشلردر بو خصوصده
بر حكم آخر دخی بودر وجمیع اولیا وعلما وعوام وشاه وگدا
احكام امور شرعیهده برابر ومتساوی الاقدامدر اولیه
دكلدركه بعضی یه نسبت ایله واجب اوله وبعضی یه واجب
اولمیه نتكم مذهب اسماعیلیه اویله در

خاتمهده بو بابده بر نیچه فواید بیان ایدر

اصحاب اعتزال وارباب ضلالدن كیمسهدر بدعتلری هواسنه
تابع اولوب ذات باری جل شانه اسما وصفاتن
انكار ایدنلردن صفت علمنه منكر اولنلره جواب
قوله تعالی اَنزَلَهُ بِعِلمِهِ وقوله تعالی اِنَّما اُنزِلَ بِعِلمِ الله
حق تعالینك قوت وقدرتن انكار ایدنلره جواب
قوله تعالی اَوَلَم یَرَوا اَنَّ الله الَّذی خَلَقَهُم هُوَ اَشَدُّ قُوَّة
وقوله تعالی ذُو القُوَّةِ المَتین وقوله تعالی فَقَدَرنا
فَنِعمَ القادِرُونَ وقوله تعالی بَلی قادِرینَ عَلی اَن نُسَوِّیَ بَنانَهُ
حق تعالینك عزتن انكار ایدنلره جواب قوله تعالی

عزتی

وَلِلّٰهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ حق تعالینک
صفت ارادتنی انکار ایدنلره جواب قوله تعالی فَعَّالٌ لِمَا
یُرِیدُ وقوله تعالی یَفْعَلُ اللّٰهُ مَا یَشَاءُ یُرِیدُ بِکُمُ الْیُسْرَ وَلَا یُرِیدُ
بِکُمُ الْعُسْرَ وقوله تعالی اِنَّ اللّٰهَ یَحْکُمُ مَا یُرِیدُ وقوله تعالی
یُرِیدُ اللّٰهُ اَنْ یُخَفِّفَ عَنْکُمْ حق تعالینک رؤیتنی انکار ایدنلره
جواب قوله تعالی اِنَّنِی مَعَکُمَا اَسْمَعُ وَاَرٰی وقوله تعالی
اَلَمْ یَعْلَمْ بِاَنَّ اللّٰهَ یَرٰی حق تعالینک دیدارنی انکار ایدنلره
جواب قوله تعالی وُجُوهٌ یَوْمَئِذٍ نَاظِرَةٌ اِلٰی رَبِّهَا نَاظِرَةٌ
وقوله تعالی تَحِیَّتُهُمْ یَوْمَ یَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وقوله تعالی وَلٰکِنِ
انْظُرْ اِلَی الْجَبَلِ فَاِنِ اسْتَقَرَّ مَکَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِی حق تعالینک
رضاسنی انکار ایدنلره جواب قوله تعالی رَضِیَ اللّٰهُ
عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وقوله تعالی لَقَدْ رَضِیَ اللّٰهُ عَنِ
الْمُؤْمِنِینَ حق تعالینک صفت محبتنی منکر اولنلره
جواب قوله تعالی یُحِبُّهُمْ وَیُحِبُّونَهُ الآیه کراماً کاتبین
ملکلرینی انکار ایدنلره جواب قوله تعالی مَا یَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ
اِلَّا لَدَیْهِ رَقِیبٌ عَتِیدٌ وقوله تعالی وَاِنَّ عَلَیْکُمْ لَحَافِظِینَ

کراما

کراماً کاتبین شفاعتی منکر اولان عاصیلره جواب قوله تعالی
مَنْ ذَا الَّذِی یَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلَّا بِاِذْنِهِ وقوله تعالی وَلَا یَشْفَعُونَ
اِلَّا لِمَنِ ارْتَضٰی عذاب قبره انکار ایدنلره جواب قوله تعالی
وَلَنُذِیقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْاَدْنٰی دُونَ الْعَذَابِ الْاَکْبَرِ منکر ونکیر ملکلرینی
انکار ایدنلره جواب قوله تعالی یُثَبِّتُ اللّٰهُ الَّذِینَ اٰمَنُوا بِالْقَوْلِ
الثَّابِتِ فِی الْحَیٰوةِ الدُّنْیَا وَفِی الْاٰخِرَةِ عرشی وکرسی انکار ایدن
اسفل طبیعتلره جواب قوله تعالی وَاللّٰهُ ذُو الْعَرْشِ الْمَجِیدِ
وقوله تبارک وتعالی وَیَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّکَ فَوْقَهُمْ یَوْمَئِذٍ ثَمَانِیَةٌ الآیه
وقوله تعالی وَسِعَ کُرْسِیُّهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ جنت وجهنم
مخلوق دکلدر دین بی بصیرلره جواب قوله تعالی یَا اٰدَمُ اسْکُنْ
اَنْتَ وَزَوْجُکَ الْجَنَّةَ وقوله تعالی عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوٰی
وقوله تعالی وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمٰوَاتُ وَالْاَرْضُ وقوله تعالی
اِنَّا اَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِینَ نَاراً افعال عبادک خالقی الله تعالی
دکلدر دین بی خبرلره جواب قوله تعالی وَاللّٰهُ خَلَقَکُمْ وَمَا
تَعْمَلُونَ وقوله تعالی اَللّٰهُ خَالِقُ کُلِّ شَیْءٍ وقوله تعالی خَالِقُ

السموات والارض وما بينهما افعال عباد حق تعالینک ارادتیله
دکل دردین ناقص کلاملره جواب قوله تعالی انک لا تهدی من
احببت ولکن الله یهدی من یشاء حق تعالینک تقدیرن انکار
ایدنلره جواب قوله تعالی الله خلق کل شیء فقدرناه تقدیرا
وقوله تعالی انا کل شیء خلقناه بقدر فاسقک ایمانن انکار
ایدن فاسدلجون جواب قوله تعالی یا ایها الذین امنوا لا تقربوا
الصلوة وانتم سکاری وقوله تعالی یا ایها الذین امنوا توبوا
الی الله جمیعا وقوله تعالی ثم اورثنا الکتاب الذین اصطفینا
من عبادنا فمنهم ظالم لنفسه الآیة معراجی انکار ایدن دون
همتلره جواب قوله تعالی سبحان الذی اسری بعبده لیلا من
المسجد الحرام الی المسجد الاقصی وقوله تعالی ولقد رای من ایات ربه
الکبری وقوله تعالی فکان قاب قوسین او ادنی میزانی انکار ایدن
ناقص عقللره جواب قوله تعالی ونضع الموازین القسط لیوم القیامة
وقوله تعالی واما من ثقلت موازینه فهو فی عیشة راضیة
واما من خفت موازینه فامه هاویة خروج علی السلطان

سکساله بریایر قدر

جایزدر دین یاغیلره جواب قوله تعالی اطیعوا الله
واطیعوا الرسول واولوا الامر منکم وقال علیه السلام
اسمعوا واطیعوا ولو امر علیکم عبد حبشی
الاجدع صدق رسول الله بو رسالهٔ اندک مقاله بو حدیث
شریف ایله سر حد اختتامه ارشدی
بمنه وکرمه اخوان مؤمنین دن
مرجو ومنتو قعدر که اولان سهو
خطاسنی خامهٔ عفو وتطفل ایله
تصحیح بیوروب مؤلف
وکاتبینی دعاو
فاتحة الکتاب ایله
یاد ایده لر

[illegible]

قد وقع الفراغ هذه الرسالة الشریفة واجمال احوال المذاهب
المختلفة لتحریرها فی وقت الظهر الالهی الغفوری
ولوالدی ولجمیع المؤمنین والمؤمنات
من ایادی احقر احمد
بن ابراهیم سنه ١٠٦١

عثمان پاشا احمد پاشا یوسف

سماعی تودکی دکت

سماعی قلندیغی

بسم الله الرحمن الرحیم

قل هو الله